

2. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) prikuplja podatke iz četiriju djelatnosti na razini primarne zdravstvene zaštite: djelatnosti obiteljske (opće) medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, zdravstvene zaštite žena i dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne), putem Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH). Podatke putem CEZIH-a dostavljaju pružatelji zdravstvene zaštite iz navedenih djelatnosti, koji imaju ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

Za potrebe ove publikacije NZZJIZ je zatražio od HZJZ-a podatke za Istarsku županiju koji su analizirani i prikazani u ovoj publikaciji. Budući da se način prikupljanja i obrade podataka razlikuje od dosadašnjeg načina prikupljanja i obrade podataka iz PZZ-a, ovi podaci nisu u potpunosti usporedivi s onima objavljivanim za 2019.g. i ranije.

U podacima iz CEZIH-a pojam **korisnik** se odnosi na svakog osiguranika koji je koristio zdravstvenu zaštitu u pojedinoj ordinaciji, bez obzira na to da li je taj liječnik izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite za tog osiguranika ili nije. Pojam **kontakt** se odnosi na svaki kontakt sa zdravstvenom zaštitom: posjet, pregled, telefonska konzultacija i ostalo. Kao dob računamo dob osobe prilikom posljednjeg zabilježenog posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

Prikazane dijagnoze evidentirane su prilikom kontakta sa zdravstvenom zaštitom, bilo kao glavne, bilo kao dodatne dijagnoze, na uputnicama ili na receptima. Ove dijagnoze nisu nužno potvrđene, već mogu predstavljati samo sumnju na određenu bolest. Stoga ovi podaci ne prikazuju pojavnost navedenih bolesti i stanja. Kod osobe je svaka dijagnoza uzeta u analizu samo jedanput, što znači da se kod iste osobe dijagnoze ne ponavljaju. Tako su npr. bolesti gornjeg respiratornog trakta iako se mogu pojaviti više puta godišnje, analizirane samo kao jedna dijagnoza, stoga ne govorimo o slučajevima bolesti. Također prilikom kontakta moglo je biti evidentirano više dijagnoza istovremeno, a ne samo jedna vodeća dijagnoza npr. više ozljeda kod jedne nezgode, što rezultira većim brojem dijagnoza ozljeda od broja dijagnoza vanjskih uzroka.

NZZJIZ je prikupio godišnja izvješća o radu neugovornih timova ranije navedenih djelatnosti kao i timova drugih djelatnosti primarne zdravstvene zaštite neovisno o tome imaju li ili nemaju ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Utvrđene bolesti i stanja (šifre ili zbir šifri prema MKB-10) bilježe se prema pravilima: ukoliko je utvrđeno više bolesti i stanja upisuje se „glavno stanje“ zbog kojeg je pacijent došao, kod ponovnog pregleda zbog akutne bolesti dijagnoza se ne evidentira (samo kod prvog dolaska), kod ponovljene epizode iste akutne bolesti ili stanja potrebno ih je ponovo evidentirati, kronične bolesti i stanja evidentirati jednom godišnje. Podaci iz godišnjih izvješća za 2023. godinu su analitički obrađeni i prikazani u ovoj publikaciji.

Radi usporedbe s podacima o osobama u skrbi dobivenim iz godišnjih izvješća, prikazujemo i podatke HZZO-a o broju osiguranih osoba.

Tablica 1 - Broj osiguranih osoba u Istarskoj županiji (stanje s 31.12.2023.)

	0-7	>7-14	>14-18	>18-45	>45-65	>65	žene >12	ukupno	ukupno >7
Buzet	388	423	261	2.339	2.042	1.558	3.057	7.011	6.623
Labin	1.060	1.269	699	6.300	6.272	5.946	9.961	21.546	20.486
Pazin	1.172	1.140	678	5.978	4.915	3.851	7.813	17.734	16.562
Poreč	1.827	2.076	1.239	10.880	8.477	6.727	14.043	31.226	29.399
Pula	4.692	5.520	3.532	26.096	24.394	21.743	39.798	85.977	81.285
Rovinj	1.258	1.442	825	6.995	6.065	5.029	9.853	21.614	20.356
Umag	1.471	1.666	964	8.394	7.516	5.916	11.809	25.927	24.456
UKUPNO	11.868	13.536	8.198	66.982	59.681	50.770	96.334	211.035	199.167

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

2.1. OPĆA / OBITELJSKA MEDICINA

2.1. 1. UGOVORNE ORDINACIJE OPĆE / OBITELJSKE MEDICINE

Prema podacima iz CEZIH-a, evidentirano je 178.613 korisnika zdravstvene zaštite. Od ukupnog broja korisnika, 46,8% su bili muškarci i 53,2% žene.

U obiteljskoj medicini evidentirano je 2.420 korisnika u dobi 0-6 g. (dojenčad i predškolska djeca). Korisnici u dobi do 49 godina čine 49,8% ukupnih korisnika (52,4% muški, 47,6% ženski). U dobi do 18 godina većina korisnika su muškog spola, a nakon toga ženskog (u dobi iznad 80 godina ženskih korisnika je gotovo dvostruko više od muških).

Tablica 1 - Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnika			Broj kontakata		
	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0-6	2.420	1.266	1.154	17.559	9.134	8.425
7-18	18.926	9.799	9.127	128.769	66.267	62.502
19-34	29.399	14.312	15.087	207.714	89.977	117.737
35-49	38.293	18.418	19.875	404.585	175.915	228.670
50-64	39.852	18.541	21.311	579.627	252.041	327.586
65-79	36.023	16.489	19.534	692.300	313.576	378.724
80+	13.700	4.748	8.952	314.768	111.590	203.178
Ukupno	178.613	83.573	95.040	2.345.322	1.018.500	1.326.822

Zdravstvenu zaštitu u obiteljskoj medicini koristilo je 84,6% osiguranih osoba:

- 20,4% osigurane dojenčadi i predškolske djece,
- 87,1% školske djece,
- 84,9% odraslih,
- 97,9% starijih osiguranih osoba.

Prema objavljenim podacima HZJZ-a zdravstvenu zaštitu u obiteljskoj medicini koristilo je 94,2% osiguranih osoba u skrbi (RH 91,4%). HZJZ pod broj osiguranih osoba u IŽ navodi 189.407.

Ostvareno je 2.345.322 kontakata. Broj kontakata po korisniku raste s dobi.

Tablica 2 - Broj kontakata po korisniku u 2023.godini

	0-6	7-18	19-34	35-49	50-64	65-79	80+	Ukupno
Ukupno	7,3	6,8	7,1	10,6	14,5	19,2	23,0	13,0
Muški spol	7,2	6,8	6,3	9,6	13,6	19,0	23,5	12,2
Ženski spol	7,3	6,8	7,8	11,5	15,4	19,4	22,7	14,0

Evidentirano je 13,0 kontakata po korisniku (12,2 kod muškog spola, 14,0 kod ženskog):

- 7,3 kod dojenčadi i predškolske djece,
- 6,8 kod školske djece,
- 19,2 u dobi 65-79 g.,
- 23,0 u dobi iznad 80 g.

Evidentirano je 535.647 ukupnih pregleda (55,3% čine pregledi kod žena), od toga 13.749 pregleda kod kuće (60,5% kod žena), odnosno 1.451 posjeta u palijativnoj skrbi (56,7% kod žena).

Tablica 3 - Pregledi u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupan broj pregleda			Broj pregleda kod kuće (OM 100-OM103)			Od toga broj kućnih posjeta u palijativnoj skrbi (OM102-OM103)		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
0-6	10.547	5.509	5.038	6	2	4	-	-	-
7-18	49.785	26.192	23.593	75	50	25	1	1	-
19-34	63.834	29.639	34.195	303	170	133	11	4	7
35-49	100.652	44.378	56.274	815	411	404	35	28	7
50-64	133.081	55.795	77.286	1.534	822	712	153	91	62
65-79	131.237	59.542	71.695	3.992	1.900	2.092	475	216	259
80+	46.481	18.552	27.929	7.017	2.073	4.944	776	289	487
Ukupno	535.647	239.607	296.040	13.749	5.369	8.321	1.451	625	822

Ukupan broj pregleda je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih dijagnostičkoterapijskih postupaka:

OM001	Prvi pregled	Kurativa
OM002	Kontrolni pregled	Kurativa
OM005	Sistematski pregled dojenčeta	Preventiva
OM006	Sistematski zdravstveni pregled predškolskog djeteta	Preventiva
OM035	Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
OM037	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda dojenčeta	Preventiva
OM038	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda predškolskog djeteta	Preventiva
OM039	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
OM042	Namjenski pregled djeteta	Preventiva
OM095	Pregled neopredijeljene osigurane osobe – migrirajuće	Kurativa
OM100	Prvi pregled kod kuće	Kurativa
OM101	Kontrolni pregled kod kuće	Kurativa
OM102	Prva kućna posjeta u palijativnoj skrbi	Kurativa
OM103	Kontrolna kućna posjeta u palijativnoj skrbi	Kurativa
OM104	Prošireni pregled (3 i više organskih sustava)	Kurativa
OM116	Sistematski pregled osigurane osobe iz rizične skupine	Preventiva
OM117	Namjenski pregled	Kurativa
OM118	Rinoskopija	Kurativa
OM120	Otoskopija	Kurativa
OM197	Kratki pregled u posebnom dežurstvu s provođenjem nužne dijagnostike	Kurativa

U odnosu na prethodnu godinu, evidentirano je za 7,8% više pregleda, za 8,5% manje palijativnih, ali za 10,9% manje pregleda u kući.

Evidentirano je 795.674 savjetovanja / konzultacija, 58,6% kod žena. Od toga bilo je 6.859 preventivnih savjetovanja, a 788.815 kurativnih.

Tablica 4 - Savjetovanja/konzultacije u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupno savjetovanja			Preventivna savjetovanja			Kurativna		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
0-6	3.751	1.912	1.839	1.159	594	565	2.592	1.318	1.274
7-18	47.309	23.763	23.546	2.737	1.361	1.376	44.572	22.402	22.170
19-34	80.653	31.919	48.734	311	166	145	80.342	31.753	48.589
35-49	154.063	61.193	92.870	602	262	340	153.461	60.931	92.530
50-64	192.636	78.841	113.795	473	221	252	192.163	78.620	113.543
65-79	219.040	97.507	121.533	887	408	479	218.153	97.099	121.054
80+	98.222	34.652	63.570	690	234	456	97.532	34.418	63.114
Ukupno	795.674	329.787	465.887	6.859	3.246	3.613	788.815	326.541	462.274

Ukupan broj savjetovanja/konzultacija je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih dijagnostičkoterapijskih postupaka:

OM003	Konzultacija	Kurativa
OM036	Individualno savjetovanje roditelja zdravog djeteta	Preventiva
OM040	Individualno savjetovanje roditelja djeteta s poteškoćama u razvoju	Preventiva
OM105	Savjet s bolesnikom ili rođakom u ambulanti	Kurativa
OM106	Prošireno savjetovanje s kroničnim bolesnikom	Kurativa
OM107	Savjetovanje s obitelji	Preventiva
OM108	Savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa
OM109	Psihološka podrška i savjet	Kurativa
OM110	Psihoterapijski zahvat – površinski	Kurativa
OM111	Savjetovanje o kontracepciji	Preventiva
OM160	Savjet e-mailom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa

Evidentirana su 3,0 pregleda i 4,5 savjetovanja/konzultacije po korisniku.

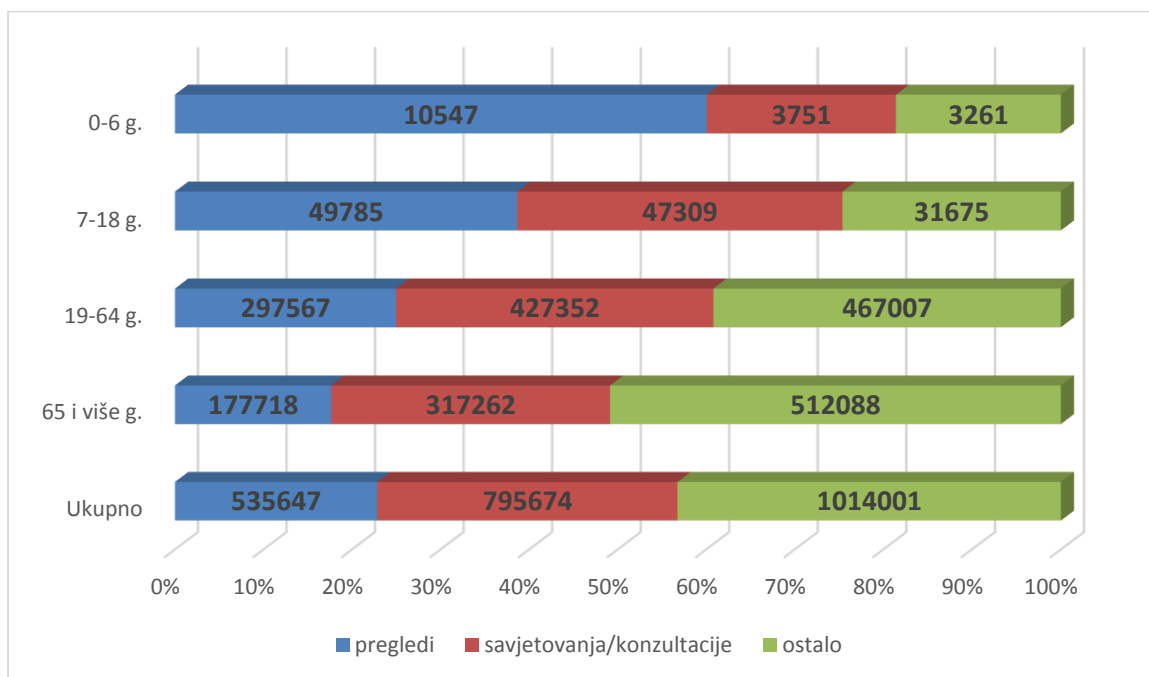
Pregledi čine 22,8% u ukupnom broju kontakata sa zdravstvenom zaštitom (23,5% muški, 22,3% ženski), a 33,9% su savjetovanja/konzultacije (32,4% muški, 35,1% ženski).

Pregledi u kući čine 2,6% od ukupnog broja pregleda, a kućne posjete u palijativnoj skrbi 0,3% od ukupnog broja pregleda, odnosno 10,6% od pregleda u kući.

U ukupnom broju savjetovanja, preventivna savjetovanja čine 0,9%, najviše kod predškolske djece 30,9%, kod školske djece 5,8%.

Preventivnih savjetovanja bilo je 3,8 na 100 korisnika: 47,9 kod predškolske djece, 14,5 kod školske djece, 1,3 kod odraslih i 3,2 kod starijih osoba.

Udio pregleda u ukupnim kontaktima s timom obiteljske medicine pada s dobi (od 60,1% u dobi 0-6 g. na 17,6% u dobi 65 i više g.). Udio savjetovanja / konzultacija najmanji je u dobi 0-6 g. (21,4%), veći u dobi 7-18 g. (36,7%), nakon čega pada s dobi (31,5% u dobi 65 i više g.). Broj ostalih kontakata raste s dobi (od 18,6% u dobi 0-6 g. na 50,8% u dobi 65 i više g.).

Slika 1 – Odnos pregleda, savjetovanja/konzultacija i ostalih kontakata s obiteljskom (općom) medicinom

Kod djece predškolske dobi većina pregleda (89,6%) i savjetovanja/konzultacija (69,1%) se odnosila na kurativu. Kod dojenčadi je također broj preventivnih pregleda (46,9%) manji od kurativnih.

Tablica 5 - Pregledi i savjetovanja/konzultacije za djecu predškolske dobi u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023.godini

Dob (godine)	Broj pregleda			Broj savjetovanja/konzultacija		
	Kurativnih	Preventivnih	Ukupno	Kurativnih	Preventivnih	Ukupno
0	589	520	1.109	117	188	305
1	1.277	271	1.548	250	216	466
2	1.645	85	1.730	359	209	568
3	1.515	27	1.542	397	148	545
4	1.412	23	1.435	353	118	471
5	1.358	132	1.490	400	174	574
6	1.653	40	1.693	716	106	822
Ukupno	9.449	1.098	10.547	2.592	1.159	3.751

U ugovornim ordinacijama obiteljske medicine zdravstvenu zaštitu je koristilo 165 dojenčadi i 2.255 djece u dobi 1-6 godina.

Kod djece je evidentirano 969 sistematskih pregleda, i to kod dojenčadi 473, a kod predškolske djece 496.

Tablica 6 - Dob djece u kojoj je obavljen sistematski pregled (navršeni mjeseci/godine) u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Ukupno	Dob djeteta (navršeni mjeseci/godine)					
		0–2 mj.	3–5 mj.	6–11 mj.	1-3 g.	4-6 g.	više od 6 g.
Broj sistematskih pregleda	969	169	133	171	321	174	1
Broj korisnika	3.311	165			988	1.267	883*

*7 g.

Broj sistematskih pregleda je izračunat zbrajanjem brojeva odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka koji se odnose na sistematske preglede djece:

OM005	Sistematski pregled dojenčeta
OM006	Sistematski zdravstveni pregled predškolskog djeteta
OM035	Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom

Udio preventivnih pregleda u ukupnim pregledima (pregledima u kurativi i preventivi) obavljenima za dobnu skupinu 0-6 g. u ugovornim ordinacijama obiteljske medicine iznosio je 10,4%.

U odnosu na prethodnu godinu, broj preventivnih pregleda djece predškolske dobi je veći za 3,1%, a broj preventivnih konzultacija za 19,7%.

Broj ukupnih preventivnih pregleda po dojenčetu korisniku ugovornih ordinacija obiteljske medicine iznosio je 3,2, a kod male djece 0,3 (ili 25,6 na 100 korisnika).

Prosječno je svako dojenče korisnik obiteljske medicine 2,9 puta sistematski pregledano, a malo djeteta (1-6g.) 0,2 puta.

Osim navedenih sistematskih pregleda dojenčadi i predškolske djece, za preventivne preglede ostale populacije formiran je u HZZO-u samo 1 DTP OM116 Sistematski pregled osigurane osobe iz rizične skupine, kojeg je evidentirano 29 kod muškog i 19 kod ženskog spola, ukupno 48 ili 2,7 na 10.000 korisnika. Od toga 17 ili 35,4% bilo je kod starijih osoba, a 13 ili 27,1% u dobi 50-64 g.

Tablica 7 - Dob u kojoj je obavljen sistematski pregled osigurane osobe iz rizične skupine u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnika	Ukupno	Sistematskih pregleda na 10.000 korisnika	Muški	Ženski
7-18	18.926	3	1,6	2	1
19-34	29.399	11	3,7	8	3
35-49	38.293	4	1,0	1	3
50-64	39.852	13	3,3	7	6
65-79	36.023	15	4,2	10	5
80+	13.700	2	1,5	1	1
Ukupno	176.193	48	2,7	29	19

U odnosu na prethodnu godinu, broj sistematski pregledanih osoba iz rizične skupine povećan je s 28 na 48 osoba.

U dobi od 19 do 64 godine kao osobu iz rizične skupine sistematski je pregledano 2,6 na 10.000 korisnika, a starijih od 65 godina 3,4 na 10.000.

Za sudjelovanje u nacionalnim preventivnim programima telefonski su motivirane 42 osobe i taj je broj u padu. U porastu je broj motivacijskih razgovora za rano otkrivanje raka, za rak dojke bilo ih je 231, a za rak debelog crijeva 90. Na probir za rano otkrivanje raka pluća upućeno je 281 osoba, a 110 osoba upućeno je na pregled pulmologa.

Tablica 8 – Rad na Nacionalnim preventivnim programima za rano otkrivanje raka

Naziv DTP-a	2020.	2021.	2022.	2023.
Telefonska motivacija za sudjelovanje u nacionalnom preventivnom programu	82	522	45	42
Motivacijski razgovor za sudjelovanje u NPP za rano otkrivanje raka dojke	150	192	199	231
Motivacijski razgovor za sudjelovanje u NPP za rano otkrivanje raka debelog crijeva	106	67	56	90
Motivacijski razgovor za sudjelovanje u NPP za rano otkrivanje raka vrata maternice	69	51	21	3
Upućivanje osigurane osobe na probir za rano otkrivanje raka pluća	51	42	159	281
Upućivanje osigurane osobe na pregled pulmologa u okviru Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka pluća	18	27	103	110

U odnosu na 2022.g. bilo je za 16,1% više motivacijskih razgovora za rano otkrivanje raka dojke, za 60,7% više motivacijskih razgovora za rano otkrivanje raka debelog crijeva. Za 76,7% više je upućivanja na rano otkrivanje raka pluća i za 6,8% više upućivanja pulmologu u istom programu.

U ugovornim ordinacijama kod odraslih i starijih korisnika (157.267) evidentirano je ukupno 55.284 preventivnih aktivnosti (35,2 preventivnih aktivnosti na 100 korisnika), 57,4% kod ženskog spola. Među provedenim preventivnim aktivnostima najčešća je praćenje kardiovaskularnog rizika (12.286 ili 22,2%), glukometrija (8.724 ili 15,8%), preventivni program za prevenciju pušenja i edukacija (7.525 ili 13,6%), preventivni program za prevenciju prekomjerne konzumacije alkohola i edukacija (7.366 ili 13,3%), preventivni program za prevenciju prekomjerne tjelesne težine i edukacija (7.261 ili 13,1%).

Kod odraslih (19-64 g.) evidentirano je 34.105 preventivnih aktivnosti (31,7 preventivnih aktivnosti na 100 korisnika). Među provedenim preventivnim aktivnostima najčešće je praćenje kardiovaskularnog rizika (5.552 ili 16,2%), preventivni program za prevenciju pušenja i edukacija (5.450 ili 16,0%), preventivni program za prevenciju prekomjerne konzumacije alkohola i edukacija (5.357 ili 15,7%) preventivni program za prevenciju prekomjerne tjelesne težine i edukacija (5.263 ili 15,4%) i glukometrija (4.718 ili 13,8%). Kod starijih (65 i više g.) evidentirano je 21.179 preventivnih aktivnosti (42,6 preventivnih aktivnosti na 100 korisnika). Među provedenim preventivnim aktivnostima najčešća je praćenje kardiovaskularnog rizika (6.734 ili 31,8%), glukometrija (4.006 ili 18,9%), preventivni program za prevenciju pušenja i edukacija (2.075 ili 9,8%), preventivni program za prevenciju prekomjerne konzumacije alkohola i edukacija (2.009 ili 9,5%), preventivni program za prevenciju prekomjerne tjelesne težine i edukacija (1.998 ili 9,4%).

Tablica 9 - Preventivne aktivnosti kod osoba u dobi 19 i više godina u djelatnosti

obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Šifra	Naziv DTP-a	Ukupno	Muški	Ženski	19-64 g.	65 i više g
OM047	"Preventivni program ""Zdravo starenje"" - edukacija "	17	6	11	3	14
OM048	"Preventivni program ""Zdravo starenje"" - vježbaonica "	8	3	5	1	7
OM049	"Preventivni program ""Prevenција raka kože"" - edukacija kojoj prethodi pregled dermatoskopom"	28	11	17	21	7
OM050	"Preventivni program ""Prevenција raka kože"" - pregled dermatoskopom"	9	4	5	5	4
OM051	Panel za praćenje indeksa tjelesne mase	3.405	1.593	1.812	1.800	1.605
OM053	Praćenje kardiovaskularnog rizika	12.286	5.682	6.604	5.552	6.734
OM054	Izračun ukupnog kardiovaskularnog rizika	-	-	-	-	-
OM111	Savjetovanje o kontracepciji	2	-	2	2	-
OM126	Edukacija o prevenciji raka dojke	526	2	524	351	175
OM135	Glukometrija	8.724	3.821	4.903	4.718	4.006
OM166	Preventivni program za prevenciju prekomjerne tjelesne težine i edukacija	7.261	2.973	4.288	5.263	1.998
OM167	Preventivni program za prevenciju šećerne bolesti i edukacija	5.922	2.426	3.496	4.290	1.632
OM168	Preventivni program za prevenciju pušenja i edukacija	7.525	3.109	4.416	5.450	2.075
OM169	Preventivni program za prevenciju prekomjerne konzumacije alkohola i edukacija	7.366	3.038	4.328	5.357	2.009
OM182	Telefonska motivacija za sudjelovanje u nacionalnom preventivnom programu	42	18	24	29	13
OM183	Motivacijski razgovor za sudjelovanje u NPP za rano otkrivanje raka dojke	231	-	231	204	27
OM184	Motivacijski razgovor za sudjelovanje u NPP za rano otkrivanje raka debelog crijeva	90	14	76	62	28
OM186	Motivacijski razgovor za sudjelovanje u NPP za rano otkrivanje raka vrata maternice	3	-	3	3	-
OM201	Spirometrija	892	386	506	444	448
OM202	Dermoskopija	294	136	158	180	114
OM203	Oftalmoskopija	222	92	130	106	116
OM227	Dermoskopija u slučaju horizontalnog upućivanje u skupnoj praksi	1	1	-	-	1
OM303	Pretraga ultrazvukom dojki (uključuje obje dojke)	39	-	39	31	8
NPP08	Upućivanje osigurane osobe na probir za rano otkrivanje raka pluća	281	151	130	170	111
NPP09	Upućivanje osigurane osobe na pregled pulmologa u okviru Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka pluća	110	58	52	63	47
UKUPNO		55.284	23.524	31.760	34.105	21.179

Od ukupnog broja izdanih uputnica (692.404) u ugovornim ordinacijama, većina (352.160 ili 50,9%) se odnosila na dijagnostičke pretrage, 27,2% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled (RH 34,1%), a 3,9% na hitne specijalističke ambulante (OHBP) (RH 2,7) po čemu smo na petom mjestu među županijama koje najviše upućuju u hitne specijalističke ambulante.

Tablica 10 - Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Vrsta uputnice	Ukupno	Muški	Ženski
A1 Konzilijarni pregled	115.219	50.605	64.614
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	73.072	33.506	39.566
A3 Dijagnostička pretraga (prva)	352.063	130.802	221.261
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	181	88	93
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	9.606	3.702	5.904
A6 Kontrolna dijagnostička pretraga	97	28	69
B1 Bolničko liječenje	13.327	7.012	6.315
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	382	207	175
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	532	266	266
C2 Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	26.837	13.319	13.518
C3 Prije operativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	22	10	12
D1 Ambulantno liječenje	85.722	36.393	49.329
D2 Dnevna bolnica	14.757	7.251	7.506
K Preventivni pregledi u sklopu NP	587	321	266
UKUPNO	692.404	283.510	408.894
<i>Broj korisnika</i>	178.613	83.573	95.040
<i>Broj uputnica po korisniku</i>	3,9	3,4	4,3
<i>Broj pregleda</i>	535.647	239.607	296.040
<i>Broj pregleda u odnosu na broj uputnica</i>	0,8	0,8	0,7

Kod djece su izdane 2,0 uputnice po korisniku, kod odraslih 19-49 godina 2,6 uputnice po korisniku, a najviše u dobi iznad 50 godina (5,3).

Tablica 11 - Broj izdanih uputnica po korisniku u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnika	Broj uputnica	Broj uputnica po korisniku	Broj pregleda	Broj pregleda u odnosu na broj uputnica
0-6	2.420	3.291	1,4	10.547	3,2
7-18	18.926	38.902	2,1	49.785	1,3
19-34	29.399	58.658	2,0	63.834	1,1
35-49	38.293	116.041	3,0	100.652	0,9
50-64	39.852	184.397	4,6	133.081	0,7
65-79	36.023	225.367	6,3	131.237	0,6
80+	13.700	65.748	4,8	46.481	0,7
Ukupno	178.613	692.404	3,9	535.647	0,8

U ugovornim ordinacijama:

- izdano je 3,9 uputnica po korisniku (RH 4,0), najviše u dobi 65-79 g. (6,3 uputnica po korisniku), slijedi 80 i više g. (4,8) i 50-64 g. (4,6); po spolu je veći kod žena (4,3)

- jedno upućivanje specijalisti iz ugovorne ordinacije zabilježeno je na 0,8 pregleda (RH 0,8), 0,8 kod muškog i 0,7 kod ženskog spola; najčešće je upućivanje specijalisti u starijoj dobi (na 0,7 pregleda), a najmanje kod dojenčadi i male djece (na 3,2 pregleda).

Najčešće su izdavane uputnice za dijagnostičke pretrage: medicinsku biokemiju (13,7%), medicinsku mikrobiologiju (7,9%), radiologiju (klasične i kontrastne pretrage) (7,1%), a slijede fizikalna medicina (4,4%), ultrazvuk (4,3%) i oftalmologija (4,2%).

Tablica 12 - Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Djelatnost upućivanja	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Medicinska biokemija	95.022	13,7	32.126	11,3	62.896	15,4
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	54.872	7,9	19.158	6,8	35.714	8,7
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	49.393	7,1	20.484	7,2	28.909	7,1
Fizikalna medicina i rehabilitacija	30.252	4,4	10.618	3,7	19.634	4,8
Ultrazvuk	29.972	4,3	10.024	3,5	19.948	4,9
Oftalmologija	29.148	4,2	11.579	4,1	17.569	4,3
Ortopedija i traumatologija	23.879	3,4	10.322	3,6	13.557	3,3
Dermatologija i venerologija	21.230	3,1	8.546	3,0	12.684	3,1
Kardiologija	19.920	2,9	10.878	3,8		
Neurologija	18.358	2,7			11.392	2,8
MR-magnetska rezonanca					10.634	2,6
Urologija			10.600	3,7		
Ostalo	320.358	46,3	139.175	49,1	175.957	43,0
UKUPNO	692.404	100,0	283.510	100,0	408.894	100,0

U odnosu na prethodnu godinu, a zbog daljnjeg usporavanja i proglašenja kraja pandemije COVID-19 bolesti, izdano je za 47,2% manje uputnica za medicinsku mikrobiologiju.

Ukupno je izdano 2.514.221 recepta. Ugovorne ordinacije najčešće su izdavale recepte za grupu lijekova s djelovanjem na srce i krvožilje (28,2%), zatim s djelovanjem na živčani sustav (17,3%), na probavni sustav i mijenu tvari (15,7%), na koštano-mišićni sustav (6,8%) te za liječenje sustava dišnih organa (6,3%).

Tablica 13 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Lijekovi:	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
- s djelovanjem na srce i krvožilje	709.713	28,2	338.593	31,3	371.120	25,9
- s djelovanjem na živčani sustav	435.200	17,3	169.788	15,7	265.412	18,5
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	393.925	15,7	169.378	15,6	224.547	15,7
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	171.028	6,8	62.789	5,8	108.239	7,6
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	158.230	6,3	66.849	6,2	91.381	6,4
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev parazitima)	153.640	6,1	62.302	5,7	91.338	6,4
- s djelovanjem na osjetila	99.935	4,0	41.056	3,8	58.879	4,1
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	92.342	3,7	18.999	1,7	73.343	5,1
- s djelovanjem na kožu	89.680	3,6	38.598	3,6	51.082	3,6
- s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	75.541	3,0	37.505	3,5	38.036	2,6
Različito	56.903	2,2	27.401	2,5	29.502	2,1
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	41.764	1,7	35.382	3,3	6.382	0,4
- za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	28.656	1,1	10.405	1,0	18.251	1,3
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	7.664	0,3	2.929	0,3	4.735	0,3
UKUPNO	2.514.221	100,0	1.081.974	100,0	1.432.247	100,0

Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe anksiolitika (6,8%), nesteroidnih antireumatika – derivata octene kiseline (5,8%), blokatora betaadrenergičkih receptora (5,7%), pripravaka za liječenje peptičkog ulkusa i GERB-a (5,6%), ACE-inhibitora –

kombinacije (5,1%) i pripravaka koji modificiraju lipide, čisti (5,0%). Kod muškaraca su vodećih pet izdanih recepata oralni antidijabetici, zatim blokatori beta adrenergičnih recepata, ACE inhibitori kombinacije, anksiolitici i pripravci koji modificiraju lipide, čisti. Vodećih pet izdanih recepata kod žena su anksiolitici, nesteroidni antireumatici – derivati octene kiseline, pripravci za liječenje peptičkog ulkusa i GERB-a, blokatori betaadrenergičkih receptora i pripravci koji modificiraju lipide, čisti.

Tablica 14 - Najčešće izdani recepti, po podgrupama, u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

Podgrupa lijekova	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
N05B Anksiolitici	169.959	6,8	61.689	5,7	108.270	7,6
M01A Nesteroidni antireumatici-derivati octene kiseline	146.058	5,8	53.576	4,9	92.482	6,5
C07A Blokatori betaadrenergičkih receptora	142.596	5,7	63.583	5,9	79.013	5,5
A02B Pripravci za liječenje peptičkog ulkusa i GERB	141.572	5,6	59.247	5,5	82.325	5,8
C09B ACE inhibitori kombinacije	128.316	5,1	63.329	5,9	64.987	4,5
C10A Pripravci koji modificiraju lipide, čisti	125.889	5,0	60.655	5,6	65.234	4,6
A10B Oralni antidijabetici	122.911	4,9	66.426	6,1	56.485	3,9
H03A Pripravci za liječenje bolesti štitnjače	76.395	3,0			63.362	4,4
N02A Narkotički lijekovi	64.378	2,6			43.057	3,0
C09A Blokatori konvertaze (ACE-inhibitori)	59.856	2,4	31.144	2,9		
G04C Lijekovi za liječenje benigne hipertrofije prostate			32.223	3,0		
B01A Enzimi (zgrušavanje krvi)			29.159	2,7		
A11C Vitamini A i D, pojedinačni i u kombinacijama					42.149	2,9
Ostalo	1.336.291	53,1	560.943	51,8	734.883	51,3
UKUPNO svi lijekovi	2.514.221	100,0	1.081.974	100,0	1.432.247	100,0

Broj izdanih recepata raste s dobi korisnika.

Tablica 15 - Broj izdanih recepata, po dobnim skupinama, u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

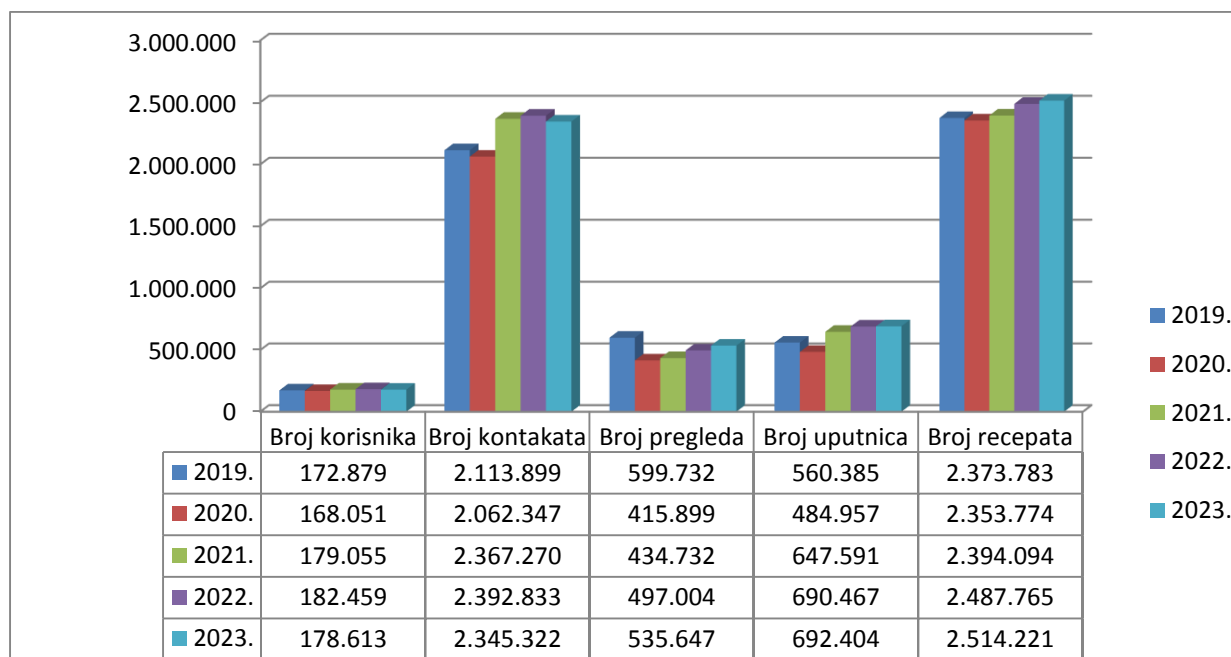
	Broj recepata	Broj korisnika	Broj recepata po korisniku
0-6 g.	10395	2.420	4,3
7-18 g.	63411	18.926	3,4
19-64 g.	1024753	107544	9,5
65 i više g.	1415662	49723	28,5
UKUPNO	2514221	178.613	14,1

U ugovornim ordinacijama izdano je 14,1 recepta po korisniku (RH 17,5). Korisnicima predškolske dobi su izdana 4 recepta godišnje, djeci školske dobi 3, odraslima 10, a starijim osobama 29.

Više od četvrtine (28,2%) izdanih recepata bila je za srce i krvožilje, a gotovo petina (17,3%) za živčani sustav. Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe anksiolitika (6,8%).

U odnosu na 2022. godinu, veći je broj pregleda za 7,8%, dok broj korisnika, kontakata, izdanih uputnica i recepata uglavnom stagnira (više ili manje za 2%). U odnosu na

2019.godinu manji je broj pregleda (za 10,7%), a veći broj izdanih uputnica (za 23,6%), kontakata (za 10,9%) i recepata (za 5,9%).

Slika 2 – Pokazatelji rada u djelatnosti obiteljske (opće) medicine od 2019. do 2023.godine

Zabilježeno je 1.185.224 dijagnoza, 496.182 kod muškog i 689.042 kod ženskog spola (58,1%).

Evidentirano je 6,6 dijagnoza po korisniku.

Najčešće evidentirane skupine bolesti su:

- *bolesti dišnog sustava (11,7%)*
- *bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (11,0%),*
- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom s učešćem u ukupnom pobolu (10,8%),*
- *bolesti cirkulacijskog sustava (9,1%),*
- *endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (7,3%),*
- *simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (7,1%),*
- *bolesti kože i potkožnog tkiva (5,1%),*
- *bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (4,9%),*
- *bolesti probavnog sustava (4,5%),*
- *bolesti oka i očnih adneksa (3,8%).*

Vodeće četiri skupine bolesti evidentiranih kod muškaraca i žena su iste kao i kod oba spola ukupno, a razlike su u redosljedu: kod muškaraca su bolesti mišićno koštanog sustava i vezivnog tkiva na četvrtom mjestu, a kod žena na prvom mjestu. Na petom mjestu kod muškaraca su simptomi, a kod žena endokrine bolesti.

Tablica 16 - Broj osoba kod kojih je zabilježena navedena dijagnoza u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023.godini, po spolu

MKB-10 dijagnoza		Muškarci	Žene	Ukupno	%
A00-B99	Određene infektivne i parazitske bolesti	17.355	23.615	40.970	3,5
C00-D48	Neoplazme	14.587	20.140	34.727	2,9
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava	4.024	9.109	13.133	1,1
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti	30.816	55.833	86.649	7,3
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	15.774	27.098	42.872	3,6
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	7.114	11.471	18.585	1,6
H00-H59	Bolesti oka i adneksa	17.518	27.469	44.987	3,8
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnih procesa	12.237	15.236	27.473	2,3
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava	51.058	56.487	107.545	9,1
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava	60.195	78.706	138.901	11,7
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	22.909	29.991	52.900	4,5
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	24.711	35.620	60.331	5,1
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	46.741	83.126	129.867	11,0
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarog sustava	22.722	35.792	58.514	4,9
O00-O99	Trudnoća i porođaj	11	501	512	0,0
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda	77	77	154	0,0
Q00-Q99	Prirodne malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	759	723	1.482	0,1
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, neklasificirani drugdje	32.024	52.372	84.396	7,1
S00-T98	Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	22.687	18.765	41.452	3,5
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe (novi koronavirus COVID-19)	13.628	17.891	31.519	2,7
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	21.798	18.817	40.615	3,4
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	57.437	70.203	127.640	10,8
UKUPNO		496.182	689.042	1.185.224	100,0

Kod najvećeg broja korisnika evidentirana je dijagnoza akutne infekcije gornjega dišnog sustava (7,1%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (5,4%), slijede bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (5,2%), hipertenzivne bolesti (4,7%), dijagnosticirana COVID-19 bolest (2,6%), dermatitisi, egzemi i urtikarije (2,5%) osobe s potencijalnom opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti (2,4%), i poremećaji štitnjače (2,2%).

Tablica 17 - Najčešće zabilježene dijagnoze u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2023. godini

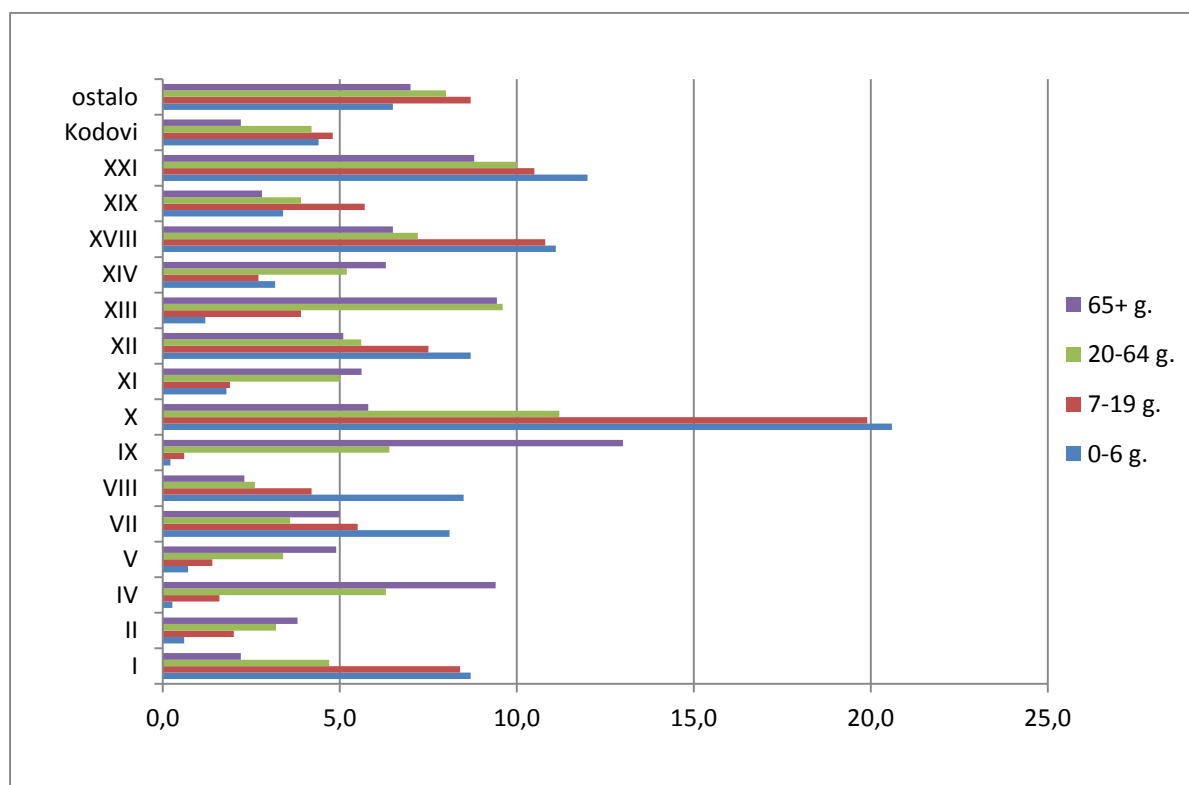
Naziv dijagnoza i MKB šifra	Muški	Ženski	Ukupno
Akutne infekcije gornjega dišnog sustava J00-J06	35.554	48.962	84.516
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	29.096	35.040	64.136
Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije M50-M54	22.777	38.803	61.580
Hipertenzivne bolesti I10-I15	25.795	29.745	55.540
COVID-19 bolest (dijagnosticirana) U07	13.171	17.155	30.326
Dermatitis, egzemi i urtikarije L20-L30, L50	11.460	18.259	29.719
<i>Osobe s potencijalnom opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti Z20-Z29</i>	13.019	15.232	28.251
Poremećaji štitnjače E00-E07	4.164	22.017	26.181
Poremećaji metabolizma lipoproteina i ostale lipidemije E78	10.495	13.582	24.077
Dijabetes mellitus E10-E14	12.135	10.771	22.906
Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji F40-F48	5.954	12.596	18.550
Upala mokraćnog mjehura (cistitis) N30	3.590	14.661	18.251
Infekcije kože i potkožnog tkiva L00-L08	7.598	8.925	16.523
Ostale dijagnoze	301.374	403.294	704.668
UKUPNO	496.182	689.042	1.185.224

U najmlađoj dobnoj skupini (do 6 godina) najčešće su evidentirane bolesti dišnog sustava (20,6%), na drugom mjestu su čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (12,0%), na trećem mjestu simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi (11,1%), zarazne i parazitarne bolesti odnosno bolesti kože i potkožnog tkiva (po 8,7%), bolesti uha i mastoida (8,5%) te bolesti oka i očnih adneksa (8,1%).

U dobnoj skupini od 7-19 godina na prvom su mjestu bolesti dišnog sustava (19,9%), simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi (10,8%), čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (10,5%), slijede zarazne i parazitarne bolesti (8,4%), bolesti kože i potkožnog tkiva (7,5%), ozljede i otrovanja (5,7%) te bolesti oka i očnih adneksa (5,5%).

U dobnoj skupini od 20-64 godine najčešće su evidentirane bolesti dišnog sustava (11,2%), čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (10,0%), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (9,6%), simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi (7,2%), bolesti cirkulacijskog sustava (6,4%), endokrine bolesti (6,3%) te bolesti kože i kožnih adneksa (5,6%).

U najstarijoj dobnoj skupini najčešće su evidentirane bolesti cirkulacijskog sustava (13,0%), bolesti mišićno-koštanog i vezivnog tkiva odnosno endokrine bolesti (po 9,4%), čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (8,8%), %, simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi (6,5%), bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (6,3%) te bolesti dišnog sustava (5,8%).

Slika 3 - Struktura (%) najčešće evidentiranih bolesti ili stanja u 2023.g. po dobnim Skupinama

2.1.2. NEUGOVORENE ORDINACIJE OPĆE / OBITELJSKE MEDICINE

Iz godišnjih izvješća nije moguće odvojiti usluge koje se pružaju turistima odnosno koje se pružaju lokalnom stanovništvu. Međutim, obzirom da većinu usluga u neugovornim ordinacijama koriste turisti, rad neugovornih ordinacija prikazan je u poglavlju Zdravstvena zaštita turista.

2.2. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE

2.2.1. UGOVORNE ORDINACIJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE

Prema podacima iz CEZIH-a, u ugovornim ordinacijama evidentirano je 14.712 korisnika zdravstvene zaštite. Od ukupnog broja korisnika, 52,3% su bili muškog i 47,7% ženskog spola. Većinu (76,1%) korisnika čine djeca predškolske dobi 0-6 g.

Tablica 1 - Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata po korisniku u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnika			Broj kontakata		
	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0	1.432	715	717	21.541	10.965	10.576
1	1.670	846	824	26.563	13.980	12.583
2	1.677	889	788	21.523	11.099	10.424
3	1.582	776	806	19.174	9.676	9.498
4	1.502	759	743	17.977	9.094	8.883
5	1.635	873	762	17.130	9.362	7.768
6	1.694	859	835	13.065	6.897	6.168
0-6 ukupno	11.192	5.717	5.475	136.973	71.073	65.900
7-14	3.211	1.733	1.478	17.185	9.618	7.567
15-18	84	49	35	445	279	166
19+	225	85	140	369	146	223
Ukupno	14.712	7.584	7.128	154.972	81.116	73.856

Zdravstvenu zaštitu kod pedijataru u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koristilo je 7,0% od ukupnog broja osiguranih osoba:

- 94,3% osigurane dojenčadi i predškolske djece,*
- 15,2% školske djece.*

Prema objavljenim podacima HZJZ-a zdravstvenu zaštitu koristilo je 105,6% osiguranih osoba u skrbi (RH 100,6%) jer su pojedine osobe tokom godine zdravstvenu zaštitu koristile u više različitih županija. HZJZ pod broj osiguranih osoba navodi 13.915.

Ostvareno je 154.972 kontakata. Broj kontakata po korisniku pada s dobi.

Tablica 2 - Broj kontakata po korisniku u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0	15,0	15,3	14,8
1	15,9	16,5	15,3
2	12,8	12,5	13,2
3	12,1	12,5	11,8
4	12,0	12,0	12,0
5	10,5	10,7	10,2
6	7,7	8,0	7,4
0-6 ukupno	12,2	12,4	12,0
7-14	5,4	5,5	5,1
15-18	5,3	5,7	4,7
19+	1,6	1,7	1,6
UKUPNO	10,5	10,7	10,4

Evidentirano je 10,5 kontakata po korisniku (10,7 kod muškog i 10,4 kod ženskog spola).

Korisnici predškolske dobi ostvarili su 12,2 kontakata (12,4 kod muškog i 12,0 kod ženskog spola). Najviše kontakata bilo je u dobi od 1 g. – 15,9 kontakata po korisniku (16,5 kod muških i 15,3 kod ženskih).

Evidentirano je 59.612 ukupnih pregleda (52,0% čine pregledi kod muškog spola), od toga 53 posjeta i pregleda kod kuće (većina, 27 kod ženskog spola), a posjeta u palijativnoj skrbi nije bilo.

Tablica 3 - Pregledi u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupan broj pregleda			Broj svih posjeta i pregleda kod kuće (PD100- PD103)			Od toga broj kućnih posjeta u palijativnoj skrbi (PD102- PD103)		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
0-6	53.897	27.847	26.050	37	18	19	-	-	-
7-14	5.499	3.074	2.425	16	8	8	-	-	-
15-18	61	25	36	-	-	-	-	-	-
19+	155	60	95	-	-	-	-	-	-
Ukupno	59.612	31.006	28.606	53	26	27	-	-	-

Ukupan broj pregleda je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova:

PD001	Prvi pregled	Kurativa
PD002	Kontrolni pregled	Kurativa
PD025	Namjenski pregled uključujući savjetovanje s roditeljima/starateljem	Preventiva
PD029	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda dojenčeta	Preventiva
PD030	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda predškolskog djeteta	Preventiva
PD031	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
PD100	Prvi pregled kod kuće	Kurativa
PD101	Kontrolni pregled kod kuće	Kurativa
PD102	Prva kućna posjeta u palijativnoj skrbi	Kurativa
PD103	Kontrolna kućna posjeta u palijativnoj skrbi	Kurativa
PD112	Namjenski pregled	Kurativa
PD160	Sistematski pregled dojenčadi	Preventiva
PD161	Sistematski pregled predškolskog djeteta	Preventiva
PD162	Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
PD163	Prvi sistematski pregled dojenčeta do 2. mjeseca života	Preventiva
PD164	Kratki pregled u posebnom dežurstvu s provođenjem nužne dijagnostike	Kurativa
PD165	Preoperativni pregled djeteta	Kurativa
PD169	Prošireni pregled (3 i više organskih sustava)	Kurativa
PD174	Pregled neopredijeljene osigurane osobe - migrirajuće	Kurativa

U odnosu na prethodnu godinu, evidentirano je za 12,7% više pregleda, a za 19,7% manje pregleda u kući.

Evidentirano je 62.349 ukupnih savjetovanja (51,6% kod muškog spola), od toga bilo je 8.400 preventivnih savjetovanja, a 53.949 kurativnih.

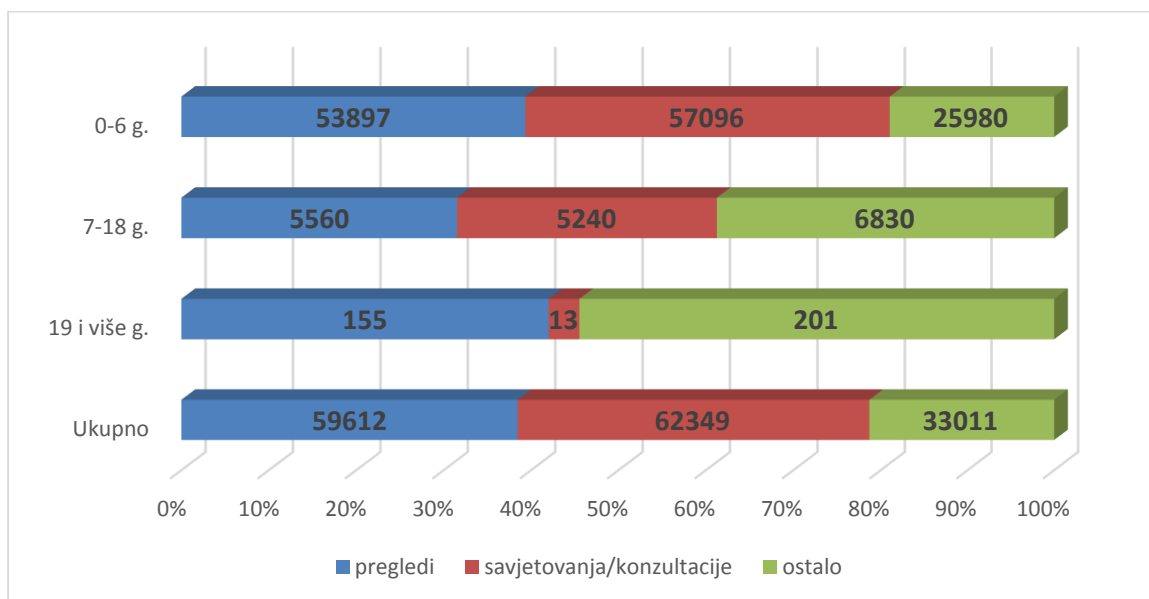
Tablica 4 - Savjetovanja/konzultacije u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupno savjetovanja			Preventivna savjetovanja			Kurativna		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
0-6	57.096	29.741	27.355	8.363	4.319	4.044	48.733	25.422	23.311
7-14	5.128	2.903	2.225	36	17	19	5.092	2.886	2.206
15-18	112	68	44	1	1	-	111	67	44
19+	13	1	12	-	-	-	13	1	12
Ukupno	62.349	32.173	30.176	8.400	4.337	4.063	53.949	27.836	26.113

Ukupan broj savjetovanja/konzultacija je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova:

PD021	Telefonska konzultacija s medicinskom sestrom	Kurativa
PD028	Individualno savjetovanje roditelja zdravog djeteta	Preventiva
PD032	Individualno savjetovanje roditelja djeteta s poteškoćama u razvoju	Preventiva
PD104	Savjetovanje s roditeljem/starateljem bolesnika	Kurativa
PD105	Prošireno savjetovanje s roditeljem/starateljem kroničnog bolesnika	Kurativa
PD106	Savjetovanje s obitelji	Kurativa
PD107	Savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa
PD108	Psihološka podrška i savjet	Kurativa
PD150	Savjet e-mailom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa

Udio pregleda u ukupnim kontaktima s timom obiteljske medicine raste s dobi (od 39,3% u dobi 0-6 g. na 42,0% u dobi 19 i više g.). Udio savjetovanja / konzultacija najveći je u dobi 0-6 g. (41,7%), nakon čega pada s dobi (3,5% u dobi 19 i više g.). Broj ostalih kontakata raste s dobi (od 19,0% u dobi 0-6 g. na 54,5% u dobi 19 i više g.).

Slika 1 – Odnos pregleda, savjetovanja/konzultacija i ostalih kontakata u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece

Kod djece predškolske dobi većina i pregleda (78,6%) i savjetovanja/konzultacija (85,4%) se odnosila na kurativu. Kod dojenčadi je broj preventivnih pregleda veći od kurativnih, ali je broj kurativnih savjetovanja veći od preventivnih.

Tablica 5 - Pregledi i savjetovanja/konzultacije za djecu predškolske dobi u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Pregleda			Savjetovanja/konzultacija		
	Kurativnih	Preventivnih	Ukupno	Kurativnih	Preventivnih	Ukupno
0	5.402	6.140	11.542	6.366	4.637	11.003
1	8.435	2.668	11.103	9.645	1.808	11.453
2	7.055	768	7.823	7.958	640	8.598
3	6.231	404	6.635	7.062	263	7.325
4	5.874	532	6.406	6.809	425	7.234
5	5.173	925	6.098	5.986	481	6.467
6	4.183	107	4.290	4.907	109	5.016
Ukupno	42.353	11.544	53.897	48.733	8.363	57.096

Evidentirana su 4,1 pregleda i 4,2 savjetovanja/konzultacije po korisniku. Pregledi čine 38,5% u ukupnom broju kontakata sa zdravstvenom zaštitom, a 40,2% su savjetovanja/konzultacije. Posjeti i pregledi u kući čine 0,1% od ukupnog broja pregleda. U ukupnom broju savjetovanja, preventivna savjetovanja čine 13,5%, najviše kod predškolske djece 14,6%. Preventivnih savjetovanja bilo je 57,1 na 100 korisnika: 323,8 kod dojenčadi, 38,2 kod predškolske djece (1-6 g.). Broj ukupnih preventivnih pregleda po dojenčetu korisniku ugovornih ordinacija iznosio je 4,3, a kod male i predškolske djece (1-6 g.) 0,6.

U odnosu na prethodnu godinu, broj preventivnih pregleda dojenčadi i predškolske djece je veći za 2,4%, a broj preventivnih konzultacija za 1,7%.

U ugovornim pedijatrijskim ordinacijama u primarnoj zdravstvenoj zaštiti bilo je 1.432 dojenčadi i 10.869 djece u dobi 1-6 godina.

Kod djece je evidentirano 10.278 sistematskih pregleda, i to 5.700 kod dojenčadi, a kod predškolske djece 4.578.

Tablica 6 - Dob djece u kojoj je obavljen sistematski pregled (navršeni mjeseci/godine) u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Ukupno	Dob djeteta (navršeni mjeseci/godine)					
		0 – 2 mj.	3 – 5 mj.	6 – 11 mj.	1 - 3 g.	4 - 6 g.	Više od 6 g.
Broj sistematskih pregleda	10.278	2.354	1.419	1.927	3.326	1.249	3
Broj korisnika	12.301			1.432	4.929	4.831	1.109*

*7 g.

Broj sistematskih pregleda je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova:

PD160	Sistematski pregled dojenčadi	Preventiva
PD161	Sistematski pregled predškolskog djeteta	Preventiva
PD162	Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
PD163	Prvi sistematski pregled dojenčeta do 2. mjeseca života	Preventiva

Prosječno je svako dojenče kao korisnik 4,0 puta sistematski pregledano, a malo djetete (1-6g.) 0,4 puta.

Od ukupnog broja izdanih uputnica (35.014), većina (43,0%) se odnosila na dijagnostičke pretrage (RH 42,7%), a 35,5% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled (RH 38,0%). Uputnice za hitne specijalističke ambulante su u udjelu od 4,8% (RH 4,2%).

Tablica 7 - Broj i vrsta izdanih uputnica u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Vrsta uputnice	Dobne skupine (godine)				
	0-6	7-14	15-18	19+	Ukupno
A1 Konzilijarni pregled	6669	869	16	9	7.563
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	3992	853	17	-	4.862
A3 Dijagnostička pretraga	13104	1853	50	36	15.043
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	-	1	-	-	1
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	69	20	8	4	101
A6 Kontrolna dijagnostička pretraga	4	-	-	-	4
B1 Bolničko liječenje	681	122	2	-	805
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	10	4	-	-	14
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	33	7	1	-	41
C2 Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	1341	304	7	16	1.668
C3 Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	-	-	-	-	-
D1 Ambulantno liječenje	3255	681	21	14	3.971
D2 Dnevna bolnica	765	165	9	2	941
UKUPNO	29.923	4.879	131	81	35.014

Tablica 8 - Broj izdanih uputnica po korisniku u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnika	Broj uputnica	Broj uputnica po korisniku	Broj pregleda	Broj pregleda u odnosu na broj uputnica
0-6	11.192	29.923	2,7	53.897	1,8
7-14	3.211	4.879	1,5	5.499	1,1
15-18	84	131	1,6	61	0,5
19+	225	81	0,4	155	1,9
Ukupno	14.712	35.014	2,4	59.612	1,7

U ugovornim ordinacijama:

- izdano je 2,4 uputnica po korisniku (RH 2,4), najviše u dobi 0-6 g. (2,7 uputnica po korisniku),

- jedno upućivanje specijalisti iz ugovorne ordinacije zabilježeno je na 1,7 pregleda (RH 2,0), najčešće je upućivanje specijalisti u dobi 15-18 godina (na 0,5 pregleda), a najmanje kod odraslih (na 1,9 pregleda) te dojenčadi i predškolske djece (na 1,8 pregleda).

Najčešće su izdavane uputnice za dijagnostičke pretrage: medicinsku mikrobiologiju (20,1%), otorinolaringologiju (7,4%), medicinsku biokemiju (7,0%), zatim za pedijatrijsku alergologiju i kliničku imunologiju (5,8%), pedijatrijsku neurologiju (5,2%) te dječju oftalmologiju i strabologiju (4,1%).

Tablica 9 - Najčešće djelatnosti u koje su upućivani pacijenti iz djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Djelatnost upućivanja	0-6 g.	7-14 g.	15-18 g.	19+ g.	Ukupno	
					Broj	%
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	6.264	747	12	15	7.038	20,1
Otorinolaringologija	2.324	280	1	2	2.607	7,4
Medicinska biokemija	2.069	367	19	8	2.463	7,0
Pedijatrijska alergologija i klinička imunologija	1.748	272	-	-	2.020	5,8
Pedijatrijska neurologija	1.502	303	4	-	1.809	5,2
Dječja oftalmologija i strabologija	1.118	326	5	1	1.450	4,1
Pedijatrijski ultrazvuk	1.349	30	1	-	1.380	3,9
Pedijatrijska kardiologija	1.217	158	-	-	1.375	3,9
Dječja ortopedija	1.214	140	7	1	1.362	3,9
Dječja kirurgija	905	184	4	-	1.093	3,1
Fizikalna medicina i rehabilitacija	962	118	10	2	1.092	3,1
Pedijatrijska dermatologija	799	173	11	-	983	2,8
Ortopedija i traumatologija	709	158	4	1	872	2,5
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	477	199	5	4	685	2,0
Pedijatrijska nefrologija	515	52	1	-	568	1,6
Ostalo	6.751	1.372	47	47	8.217	23,5
UKUPNO	29.923	4.879	131	81	35.014	100,0

Ukupno je izdano 66.108 recepata. Najčešće su izdavani recepti za grupu lijekova s djelovanjem na sustav dišnih organa (33,2%) i za liječenje sustavnih infekcija (izuzev

infekcija uzrokovanih parazitima) (23,7%), zatim s djelovanjem na osjetila (15,5%), na kožu (9,3%) te na probavni sustav i mijenu tvari (6,7%).

Tablica 10 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Lijekovi:	0-6 g.	7-14 g.	15-18 g.	19+ g.	Ukupno	
					Broj	%
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	1.274	373	14	39	1.700	2,2
- s djelovanjem na kožu	6.161	847	28	37	7.073	9,3
- s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	1.120	59	10	1	1.190	1,6
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	35	16	1	10	62	0,1
- s djelovanjem na osjetila	10.581	1.165	29	30	11.805	15,5
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	4.770	266	49	16	5.101	6,7
- s djelovanjem na srce i krvožilje	321	76	5	10	412	0,5
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	22.025	3.133	36	39	25.233	33,2
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	149	127	36	4	316	0,4
- s djelovanjem na živčani sustav	1.010	597	39	8	1.654	2,2
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	1.142	188	4	1	1.335	1,8
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev parazitima)	15.783	1.989	36	186	17.994	23,7
- za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	92	45	24	-	161	0,2
Različito	1.645	340	6	3	1.994	2,6
UKUPNO	66.108	9.221	317	384	76.030	100,0

Najčešće su izdavani antihistaminici za sustavnu primjenu odnosno nazalni dekonjestivi za lokalnu primjenu (po 12,4%), zatim antimikrobni i antivirusni lijekovi (za liječenje bolesti oka) (10,3%), beta-laktamski penicilini (10,0%) te cefalosporini (9,1%).

Tablica 11 - Deset najčešće izdanih recepata, po podgrupama, u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

Podgrupa lijekova	Izdano recepata	
	Broj	%
R06A Antihistaminici za sustavnu primjenu	9.419	12,4
R01A Nazalni dekonjestivi za lokalnu primjenu	9.415	12,4
S01A Antimikrobni i antivirusni lijekovi (<i>liječenje oka</i>)	7.866	10,3
J01C Beta-laktamski penicilini	7.582	10,0
J01D Cefalosporini	6.924	9,1
A11C Vitamini A i D, pojedinačni i u kombinacijama	4.085	5,4
J01F Makrolidi i linkozamidi	3.175	4,2
S01C Kombinacije protuupalnih i antiinfektivnih agenasa (<i>liječenje oka</i>)	2.945	3,9
D06A Antibiotici i kemoterapeutici za primjenu u liječenju kožnih bolesti	2.390	3,1
R03B Ostali inhalacijski lijekovi za opstruktivne bolesti dišnih putova	2.138	2,8
Ostalo	20.091	26,4
UKUPNO	76.030	100,0

Broj izdanih recepata pada s dobi korisnika.

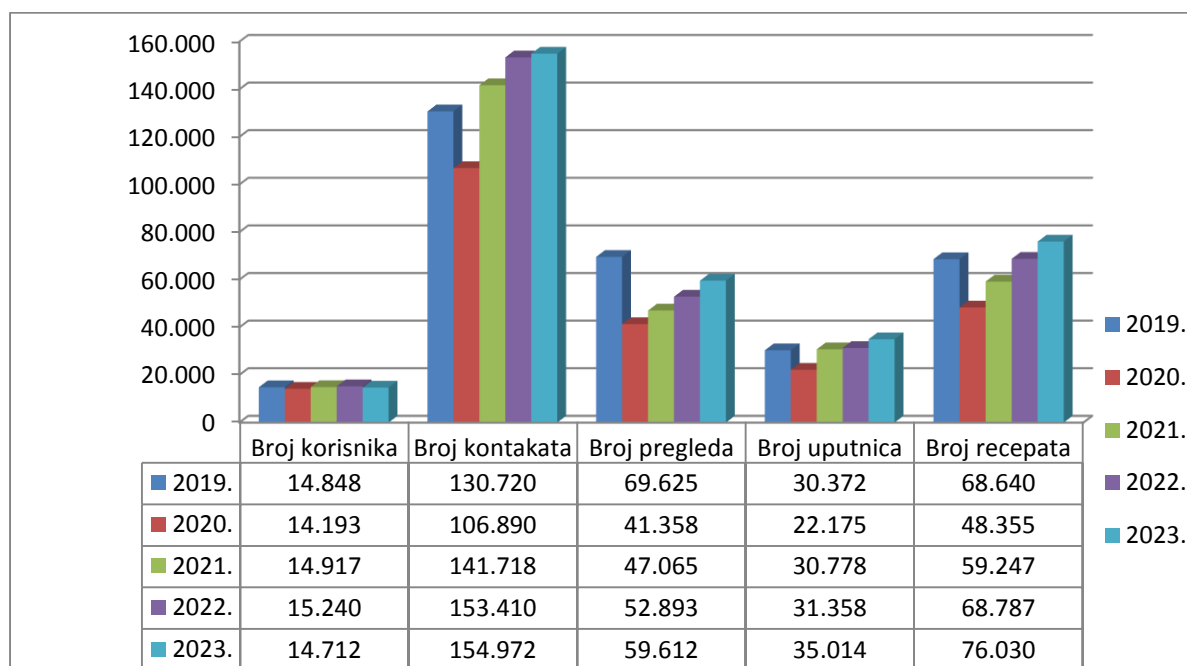
Tablica 12 - Broj izdanih recepata, po dobnim skupinama, u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Broj recepata	Broj korisnika	Broj recepata po korisniku
0-6 g.	66.108	11.192	5,9
7-18 g.	9.538	3.295	2,9
19 i više g.	384	225	1,7
UKUPNO	76.030	14.712	5,2

U ugovornim ordinacijama izdano je 5,2 recepta po korisniku (RH 5,0).

Više od trećine (33,2%) izdanih recepata bila je za sustav dišnih organa, a petina (23,7%) za liječenje sustavnih infekcija. Najčešće su izdavani recepti za antihistaminike za sustavnu primjenu (12,4%).

U odnosu na 2022.godinu, veći je broj pregleda za 12,7%, broj izdanih uputnica za 11,7%, broj izdanih recepata za 10,51%, dok broj kontakata stagnira (veći za 1,0%), a broj korisnika manji je za 3,5%. U odnosu na 2019. godinu, broj korisnika stagnira (manji za 0,9%), veći je broj kontakata (za 18,6%), recepata (za 10,8%) i uputnica (za 15,3%), a manji je broj pregleda (za 14,4%).

Slika 2 - Pokazatelji rada u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece od 2019. do 2023.godine

Kod korisnika je zabilježeno 95.955 dijagnoza, 50.450 kod muškog spola (52,6%) i 45.505 (47,4%) kod ženskog.

Tablica 13 - Broj osoba kod kojih je zabilježena navedena dijagnoza u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

MKB-10 dijagnoza		Muški	Ženski	Ukupno	%
A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	4.183	3.984	8.167	8,5
C00-D48	Neoplazme	172	215	387	0,4
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava	474	367	841	0,9
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti	268	286	554	0,6
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	734	361	1.095	1,1
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	156	148	304	0,3
H00-H59	Bolesti oka i adneksa	2.513	2.341	4.854	5,1
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnih procesa	2.675	2.453	5.128	5,3
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava	63	45	108	0,1
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava	11.809	10.216	22.025	23,0
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	393	358	751	0,8
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	2.993	2.921	5.914	6,2
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	460	403	863	0,9
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarnog sustava	1.038	937	1.975	2,1
O00-O99	Trudnoća i porođaj	5	7	12	0,0
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda	442	341	783	0,8
Q00-Q99	Prirodne malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	653	424	1.077	1,1
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, neklasificirani drugdje	7.456	7.016	14.472	15,1
S00-T98	Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	959	699	1.658	1,7
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe (COVID-19)	524	538	1.062	1,1
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	987	725	1.712	1,8
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	11.493	10.718	22.211	23,1
UKUPNO		50.450	45.505	95.955	100,0

Zabilježeno je 6,5 dijagnoza po korisniku.

Najčešće evidentirane skupine bolesti su:

- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom s učešćem u ukupnom pobolu od 23,1%,*
- *bolesti dišnog sustava (23,0%),*
- *simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (15,1%),*
- *zarazne i parazitarne bolesti (8,5%),*
- *bolesti kože i potkožnog tkiva (6,2%),*
- *bolesti uha i mastoidnog nastavka (5,3%) te*
- *bolesti oka i očnih adneksa (5,1%).*

Kod najvećeg broja korisnika evidentirane su akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (16,8%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (12,9%), vrućica nepoznatog podrijetla (6,6%), osobe s potencijalnom opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti (5,4%), simptomi i znakovi koji se odnose na cirkulacijski i dišni sustav (4,4%), dermatitisi, egzemi i urtikarije (4,4%), osobe koje se koriste uslugama zdravstvene službe zbog ostalih okolnosti (4,4%), bolesti srednjeg uha i mastoida (4,3%), bolesti spojnice (4,2%) te akutni bronhitis i bronhiolitis (2,6%).

Tablica 14 - Najčešće zabilježene dijagnoze u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023.godini

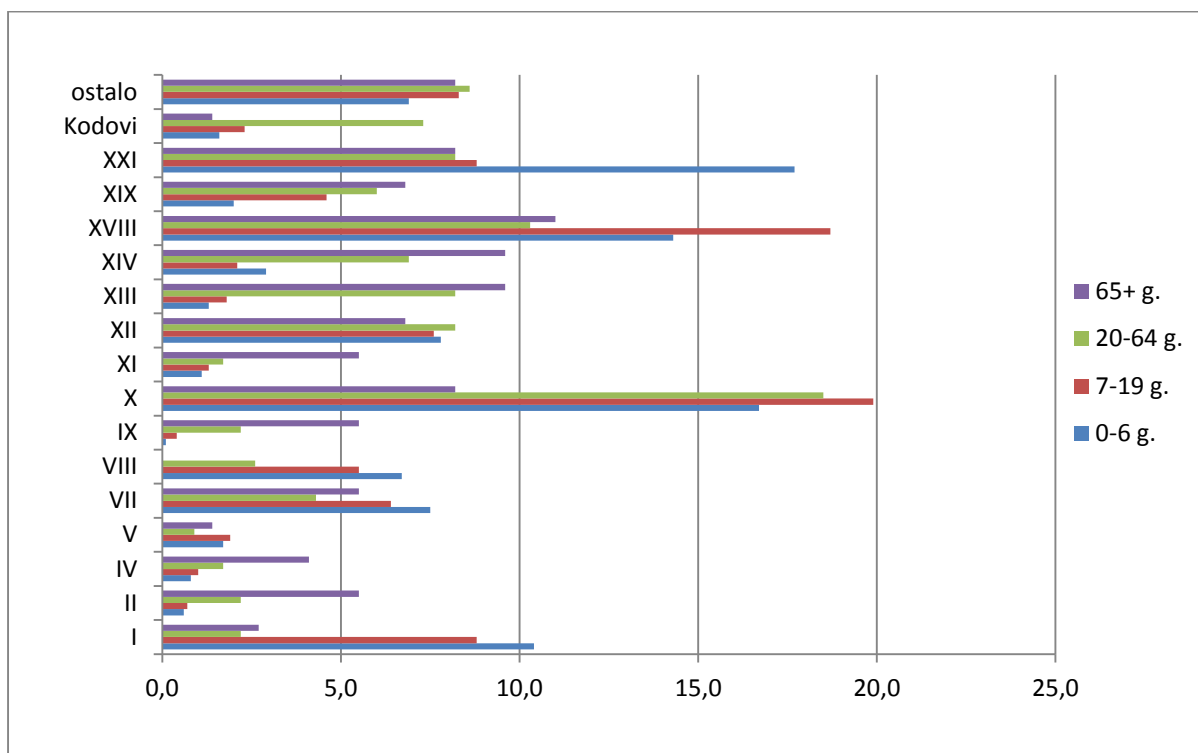
Naziv dijagnoza i MKB šifra	Muški	Ženski	Ukupno
Akutne infekcije gornjega dišnog sustava J00-J06	8.438	7.729	16.167
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	6.334	6.026	12.360
Vrućica nepoznatog podrijetla R50	3.269	3.091	6.360
<i>Osobe s potencijalnom opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti Z20-Z29</i>	2.721	2.461	5.182
Simptomi i znakovi koji se odnose na cirkulacijski i dišni sustav R00-R09	2.235	2.029	4.264
Dermatitis, egzemi i urtikarije L20-L30, L50	2.069	2.169	4.238
<i>Osobe koje se koriste uslugama zdrav. službe zbog ostalih okolnosti Z70-Z76</i>	2.196	2.001	4.197
Bolesti srednjeg uha i mastoida H65-H75	2.157	1.931	4.088
Bolesti spojnice H10-H13	2.091	1.911	4.002
Akutni bronhitis i bronhiolitis J20-J21	1.402	1.072	2.474
Ostale dijagnoze	17.538	15.085	32.623
UKUPNO	50.450	45.505	95.955

U najmlađoj dobnoj skupini (do 6 godina) najčešće su evidentirani *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* (17,7%), na drugom mjestu su bolesti dišnog sustava (16,7%), na trećem mjestu *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi* (14,3%), slijede zarazne i parazitarne bolesti (10,4%), bolesti kože i potkožnog tkiva (7,8%), bolesti oka i očnih adneksa (7,5%) te bolesti uha i mastoida (6,7%).

U dobnoj skupini od 7-19 godina na prvom su mjestu bolesti dišnog sustava (19,9%), na drugom mjestu *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi* (18,7%), na trećem mjestu *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* odnosno zarazne i parazitarne bolesti (po 8,8%), bolesti kože i potkožnog tkiva (7,6%), bolesti oka i očnih adneksa (6,4%) te bolesti uha i mastoida (5,5%).

U dobnoj skupini od 20-64 godine najčešće su evidentirane bolesti dišnog sustava (18,5%), na drugom su mjestu *simptomi i znakovi* (10,3%), na trećem mjestu bolesti kože i potkožnog tkiva odnosno bolesti mišićno-koštanog i vezivnog tkiva odnosno *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* (po 8,2%), COVID-19 bolest (7,3%), bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (6,9%) te ozljede i otrovanja (6,0%).

U najstarijoj dobnoj skupini najčešće su evidentirani *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi* (11,0%), bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa odnosno bolesti mišićno-koštanog i vezivnog tkiva (po 9,6%), slijede *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* odnosno bolesti dišnog sustava (po 8,2%), bolesti kože i potkožnog tkiva odnosno ozljede i otrovanja (po 6,8%) te bolesti probavnog sustava odnosno bolesti oka i adneksa odnosno novotvorine odnosno bolesti srca i krvnih žila (po 5,5%).

Slika 3 - Struktura (%) najčešće evidentiranih bolesti ili stanja u 2023.g. po dobnim skupinama

2.3. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA (OBITELJSKA MEDICINA I PEDIJARIJA)

2.3.1. UGOVORNE ORDINACIJE PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Prema podacima iz CEZIH-a, evidentirano je 193.325 korisnika zdravstvene zaštite. Od ukupnog broja korisnika, 47,2% su bili muškarci i 52,8% žene.

Evidentirano je 13.612 korisnika u dobi 0-6 g. (dojenčad i predškolska djeca). Korisnici u dobi do 49 godina čine 53,6% ukupnih korisnika (56,3% muški, 51,2% ženski). U dobi do 18 godina većina korisnika su muškog spola, a nakon toga ženskog (u dobi iznad 80 godina ženskih korisnika je gotovo dvostruko više od muških).

Tablica 1 - Broj korisnika i kontakata u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnika			Broj kontakata		
	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0-6	13.612	6.983	6.629	154.532	80.207	74.325
7-18	22.221	11.581	10.640	146.399	76.164	70.235
19-34	29.455	14.335	15.120	207.829	90.025	117.804
35-49	38.365	18.442	19.923	404.678	175.947	228.731
50-64	39.901	18.557	21.344	579.708	252.070	327.638
65-79	36.061	16.508	19.553	692.368	313.608	378.760
80+	13.710	4.751	8.959	314.780	111.595	203.185
Ukupno	193.325	91.157	102.168	2.500.294	1.099.616	1.400.678

Zdravstvenu zaštitu koristilo je 91,6% osiguranih osoba:

- 114,7% osigurane dojenčadi i predškolske djece,
- 102,2% školske djece,
- 85,0% odraslih,
- 98,0% starijih osiguranih osoba.

Ostvareno je 2.500.294 kontakata. Broj kontakata po korisniku raste s dobi.

Tablica 2 - Broj kontakata po korisniku u 2023.godini

	0-6	7-18	19-34	35-49	50-64	65-79	80+	Ukupno
Ukupno	11,4	6,6	7,1	10,5	14,5	19,2	23,0	12,9
Muški spol	11,5	6,6	6,3	9,5	13,6	19,0	23,5	12,1
Ženski spol	11,2	6,6	7,8	11,5	15,4	19,4	22,7	13,7

U odnosu na prethodnu godinu, evidentirano je za 1,8% manje kontakata.

Evidentirano je 12,9 kontakata po korisniku (12,1 kod muškog spola, 13,7 kod ženskog):

- 11,4 kod dojenčadi i predškolske djece,
- 6,6 kod školske djece,
- 19,2 u dobi 65-79 g.,
- 23,0 u dobi iznad 80 g.

Zdravstvenu zaštitu koristilo je ukupno 13.612 dojenčadi i predškolske djece te 22.221 školske djece.

Tablica 3 - Djeca prema djelatnosti u kojoj su koristili zdravstvenu zaštitu

	Ukupno	%	0-6 god.	%	7-18 god.	%
Obiteljska medicina	21.346	59,6	2.420	17,8	18.926	85,2
Pedijatrija	14.487	40,4	11.192	82,2	3.295	14,8
Ukupno	35.833	100,0	13.612	100,0	22.221	100,0

Djeca su zdravstvenu zaštitu koristila najčešće kod pedijatar: dojenčad i predškolska djeca 82,2% (RH 86,4%), a školska djeca su korisnici u obiteljskoj medicini 85,2%.

Dvije trećine (64,8%) predškolske djece Bujštine je u skrbi obiteljskih liječnika (prema Mreži nedostaje 1 pedijatar), zatim 25,5% djece na Poreštini, 19,9% Labinštini, 15,6% Buzeštini, 12,5% Rovinjštini, 5,7% Pazinštini, a najmanje na Puljštini (3,3%).

Evidentirano je 595.259 ukupnih pregleda (54,5% čine pregledi kod žena), od toga 13.802 pregleda kod kuće (60,5% kod žena), odnosno 1.451 posjeta u palijativnoj skrbi (56,7% kod žena).

Tablica 4 - Pregledi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupan broj pregleda			Broj pregleda kod kuće (OM/PD 100-OM/PD103)			Od toga broj kućnih posjeta u palijativnoj skrbi (OM/PD102-OM/PD103)		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
0-6	64.444	33.356	31.088	43	20	23	-	-	-
7-18	55.345	29.291	26.054	91	58	33	1	1	-
19-34	63.877	29.657	34.220	303	170	133	11	4	7
35-49	100.691	44.394	56.297	815	411	404	35	28	7
50-64	133.117	55.804	77.313	1.534	822	712	153	91	62
65-79	131.270	59.557	71.713	3.992	1.900	2.092	475	216	259
80+	46.485	18.554	27.931	7.017	2.073	4.944	776	289	487
Ukupno	595.259	270.613	324.646	13.802	5.395	8.348	1.451	625	822

Ukupan broj pregleda je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih dijagnostičkoterapijskih postupaka:

OM001	Prvi pregled	Kurativa
OM002	Kontrolni pregled	Kurativa
OM005	Sistematski pregled dojenčeta	Preventiva
OM006	Sistematski zdravstveni pregled predškolskog djeteta	Preventiva
OM035	Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
OM037	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda dojenčeta	Preventiva
OM038	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda predškolskog djeteta	Preventiva
OM039	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
OM042	Namjenski pregled djeteta	Preventiva
OM095	Pregled neopredijeljene osigurane osobe – migrirajuće	Kurativa
OM100	Prvi pregled kod kuće	Kurativa
OM101	Kontrolni pregled kod kuće	Kurativa
OM102	Prva kućna posjeta u palijativnoj skrbi	Kurativa
OM103	Kontrolna kućna posjeta u palijativnoj skrbi	Kurativa
OM104	Prošireni pregled (3 i više organskih sustava)	Kurativa
OM116	Sistematski pregled osigurane osobe iz rizične skupine	Preventiva
OM117	Namjenski pregled	Kurativa
OM118	Rinoskopija	Kurativa
OM120	Otoskopija	Kurativa
OM197	Kratki pregled u posebnom dežurstvu s provođenjem nužne dijagnostike	Kurativa
PD001	Prvi pregled	Kurativa
PD002	Kontrolni pregled	Kurativa
PD025	Namjenski pregled uključujući savjetovanje s roditeljima/starateljem	Preventiva
PD029	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda dojenčeta	Preventiva
PD030	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda predškolskog djeteta	Preventiva
PD031	Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
PD100	Prvi pregled kod kuće	Kurativa
PD101	Kontrolni pregled kod kuće	Kurativa
PD102	Prva kućna posjeta u palijativnoj skrbi	Kurativa
PD103	Kontrolna kućna posjeta u palijativnoj skrbi	Kurativa
PD112	Namjenski pregled	Kurativa

PD160	Sistematski pregled dojenčadi	Preventiva
PD161	Sistematski pregled predškolskog djeteta	Preventiva
PD162	Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom	Preventiva
PD163	Prvi sistematski pregled dojenčeta do 2. mjeseca života	Preventiva
PD164	Kratki pregled u posebnom dežurstvu s provođenjem nužne dijagnostike	Kurativa
PD165	Preoperativni pregled djeteta	Kurativa
PD169	Prošireni pregled (3 i više organskih sustava)	Kurativa
PD174	Pregled neopredijeljene osigurane osobe - migrirajuće	Kurativa

U odnosu na prethodnu godinu, evidentirano je za 8,2% više pregleda, za 8,5% manje palijativnih, ali za 10,9% manje pregleda u kući.

Evidentirano je 858.023 savjetovanja / konzultacije, 57,8% kod žena. Od toga bilo je 15.259 preventivnih savjetovanja, a 842.764 kurativnih.

Tablica 5 - Savjetovanja/konzultacije u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupno savjetovanja			Preventivna savjetovanja			Kurativna		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
0-6	60.847	31.653	29.194	9.522	4.913	4.609	51.325	26.740	24.585
7-18	52.549	26.734	25.815	2.774	1.379	1.395	49.775	25.355	24.420
19-34	80.658	31.920	48.738	311	166	145	80.347	31.754	48.593
35-49	154.064	61.193	92.871	602	262	340	153.462	60.931	92.531
50-64	192.639	78.841	113.798	473	221	252	192.166	78.620	113.546
65-79	219.043	97.507	121.536	887	408	479	218.156	97.099	121.057
80+	98.223	34.652	63.571	690	234	456	97.533	34.418	63.115
Ukupno	858.023	361.960	496.063	15.259	7.583	7.676	842.764	354.377	488.387

Ukupan broj savjetovanja/konzultacija je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih dijagnostičkoterapijskih postupaka:

OM003	Konzultacija	Kurativa
OM036	Individualno savjetovanje roditelja zdravog djeteta	Preventiva
OM040	Individualno savjetovanje roditelja djeteta s poteškoćama u razvoju	Preventiva
OM105	Savjet s bolesnikom ili rođakom u ambulant	Kurativa
OM106	Prošireno savjetovanje s kroničnim bolesnikom	Kurativa
OM107	Savjetovanje s obitelji	Preventiva
OM108	Savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa
OM109	Psihološka podrška i savjet	Kurativa
OM110	Psihoterapijski zahvat – površinski	Kurativa
OM111	Savjetovanje o kontracepciji	Preventiva
OM160	Savjet e-mailom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa
PD021	Telefonska konzultacija s medicinskom sestrom	Kurativa
PD028	Individualno savjetovanje roditelja zdravog djeteta	Preventiva
PD032	Individualno savjetovanje roditelja djeteta s poteškoćama u razvoju	Preventiva
PD104	Savjetovanje s roditeljem/starateljem bolesnika	Kurativa
PD105	Prošireno savjetovanje s roditeljem/starateljem kroničnog bolesnika	Kurativa
PD106	Savjetovanje s obitelji	Kurativa
PD107	Savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa
PD108	Psihološka podrška i savjet	Kurativa
PD150	Savjet e-mailom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa

Evidentirana su 3,1 pregleda i 4,4 savjetovanja/konzultacije po korisniku.

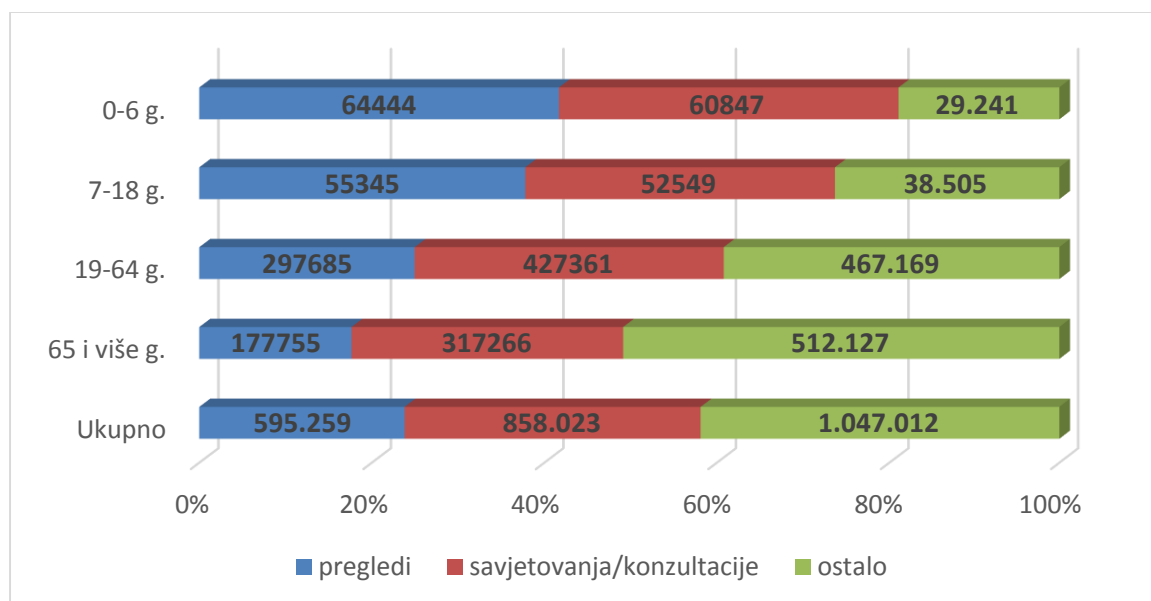
Pregledi čine 23,8% u ukupnom broju kontakata sa zdravstvenom zaštitom (24,6% muški, 23,2% ženski), a 34,3% su savjetovanja/konzultacije (32,9% muški, 35,4% ženski).

Pregledi u kući čine 2,3% od ukupnog broja pregleda, a kućne posjete u palijativnoj skrbi 0,2% od ukupnog broja pregleda, odnosno 10,5% od pregleda u kući.

U ukupnom broju savjetovanja, preventivna savjetovanja čine 1,8%, najviše kod predškolske djece 15,6%, kod školske djece 5,3%.

Preventivnih savjetovanja bilo je 7,9 na 100 korisnika: 70,0 kod predškolske djece, 12,3 kod školske djece, 1,3 kod odraslih i 3,2 kod starijih osoba.

Udio pregleda u ukupnim kontaktima s timom obiteljske medicine pada s dobi (od 41,7% u dobi 0-6 g. na 17,6% u dobi 65 i više g.). Udio savjetovanja / konzultacija najveći je u dobi 0-6 g. (39,4%), nakon čega pada s dobi (31,5% u dobi 65 i više g.). Broj ostalih kontakata raste s dobi (od 18,9% u dobi 0-6 g. na 50,8% u dobi 65 i više g.).

Slika 1 – Odnos pregleda, savjetovanja/konzultacija i ostalih kontakata s primarnom zdravstvenom zaštitom

Kod djece predškolske dobi većina pregleda (80,4%) i savjetovanja/konzultacija (84,4%) se odnosila na kurativu. Kod dojenčadi je broj preventivnih pregleda (60,5%) veći od kurativnih.

Tablica 6 - Pregledi i savjetovanja/konzultacije za djecu predškolske dobi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023.godini

Dob (godine)	Broj pregleda			Broj savjetovanja/konzultacija		
	Kurativnih	Preventivnih	Ukupno	Kurativnih	Preventivnih	Ukupno
0	5.991	6.660	12.651	6.483	4.825	11.308
1	9.712	2.939	12.651	9.895	2.024	11.919
2	8.700	853	9.553	8.317	849	9.166
3	7.746	431	8.177	7.459	411	7.870
4	7.286	555	7.841	7.162	543	7.705
5	6.531	1.057	7.588	6.386	655	7.041
6	5.836	147	5.983	5.623	215	5.838
Ukupno	51.802	12.642	64.444	51.325	9.522	60.847

U ugovornim ordinacijama zdravstvenu zaštitu je koristilo 1.597 dojenčadi, 12.015 djece u dobi 1-6 godina i 1.992 djece u dobi od 7 g.

Kod djece je evidentirano 11.247 sistematskih pregleda, i to kod dojenčadi 6.173, a kod predškolske djece 5.070 i 4 u dobi od 7 g.

Tablica 7 - Dob djece u kojoj je obavljen sistematski pregled (navršeni mjeseci/godine) u djelatnosti obiteljske (opće) medicine i zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Ukupno	Dob djeteta (navršeni mjeseci/godine)					
		0–2 mj.	3–5 mj.	6–11 mj.	1-3 g.	4-6 g.	više od 6 g.
Broj sistematskih pregleda	11.247	2.523	1.552	2.098	3.647	1.423	4
Broj korisnika	15.612			1.597	5.917	6.098	1.992*

*7 g.

Broj sistematskih pregleda je izračunat zbrajanjem brojeva odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka koji se odnose na sistematske preglede djece:

OM005	Sistematski pregled dojenčeta
OM006	Sistematski zdravstveni pregled predškolskog djeteta
OM035	Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom
PD160	Sistematski pregled dojenčadi
PD161	Sistematski pregled predškolskog djeteta
PD162	Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom
PD163	Prvi sistematski pregled dojenčeta do 2. mjeseca života

Udio preventivnih pregleda u ukupnim pregledima (pregledima u kurativi i preventivi) obavljenima za dobnu skupinu 0-6 g. u ugovornim ordinacijama iznosio je 22,1%.

U odnosu na prethodnu godinu, broj preventivnih pregleda djece predškolske dobi je veći za 2,5%, a broj preventivnih savjetovanja za 3,6%.

Broj ukupnih preventivnih pregleda po dojenčetu korisniku ugovornih ordinacija iznosio je 4,2, a kod male djece (1-6 g.) 0,5.

Prosječno je svako dojenče u skrbi 3,9 puta sistematski pregledano, a malo djeteta (1-6g.) 0,4 puta.

U 2023. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti provedeno je ukupno 21.590 testiranja brzim antigenskim testom (BAT), što je za 54,1% manje nego lani.

Tablica 8 – Broj testiranja BAT-om na COVID-19 u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

	BT019	BT020	UKUPNO
2021.	6.851	-	6.851
2022.	18.221	28.839	47.060
2023.	8.178	13.412	21.590

Od ukupnog broja izdanih uputnica u ugovornim ordinacijama (727.418), većina (50,5%) se odnosila na dijagnostičke pretrage, 27,6% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled, a 3,9% na hitne specijalističke ambulante (OHBP).

Tablica 9 - Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Vrsta uputnice	Ukupno	Muški	Ženski
A1 Konzilijarni pregled	122.782	54.822	67.960
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	77.934	36.262	41.672
A3 Dijagnostička pretraga (prva)	367.106	138.512	228.594
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	182	88	94
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	9.707	3.755	5.952
A6 Kontrolna dijagnostička pretraga	101	30	71
B1 Bolničko liječenje	14.132	7.511	6.621
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	396	217	179
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	573	290	283
C2 Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	28.505	14.182	14.323
C3 Prije operativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	22	10	12
D1 Ambulantno liječenje	89.693	38.629	51.064
D2 Dnevna bolnica	15.698	7.752	7.946
K Preventivni pregledi u sklopu NP	587	321	266
UKUPNO	727.418	302.381	425.037
<i>Broj korisnika</i>	193325	91157	102168
<i>Broj uputnica po korisniku</i>	3,8	3,3	4,2
<i>Broj pregleda</i>	595259	270613	324646
<i>Broj pregleda u odnosu na broj uputnica</i>	0,8	0,9	0,8

Kod djece je izdana 2,2 uputnica po korisniku, kod odraslih 19-49 godina 2,6 uputnice po korisniku. Najviše uputnica po korisniku izdavano je u dobi iznad 50 godina.

Tablica 10 - Broj izdanih uputnica po korisniku u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnika	Broj uputnica	Broj uputnica po korisniku	Broj pregleda	Broj pregleda u odnosu na broj uputnica
0-6	13.612	33.214	2,4	64.444	1,9
7-18	22.221	43.912	2,0	55.345	1,3
19-34	29.455	58.697	2,0	63.877	1,1
35-49	38.365	116.058	3,0	100.691	0,9
50-64	39.901	184.407	4,6	133.117	0,7
65-79	36.061	225.380	6,2	131.270	0,6
80+	13.710	65.750	4,8	46.485	0,7
Ukupno	193.325	727.418	3,8	595.259	0,8

U ugovornim ordinacijama:

- izdano je 3,8 uputnica po korisniku, najviše u dobi 65-79 g. (6,2 uputnica po korisniku), slijedi 80 i više g. (4,8) te 50-64 g. (4,6); po spolu je veći kod žena (4,2)

- jedno upućivanje specijalisti iz ugovorne ordinacije zabilježeno je na 0,8 pregleda, najčešće je upućivanje specijalisti u starijoj dobi (0,6), a najmanje kod dojenčadi i male djece (na 1,9 pregleda); češće je upućivanje specijalisti žena (0,8, muškarci 0,9).

Najčešće su izdavane uputnice za medicinsku biokemiju (13,4%), medicinsku mikrobiologiju (8,5%) te radiologiju (klasične i kontrastne pretrage) (6,9%), a slijede fizikalna medicina (4,3%), ultrazvuk (4,1%) te oftalmologija (4,1%).

Tablica 11 - Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Djelatnost upućivanja	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Medicinska biokemija	97.485	13,4	33.474	11,1	64.011	15,1
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	61.910	8,5	22.395	7,4	39.515	9,3
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	50.078	6,9	20.861	6,9	29.217	6,9
Fizikalna medicina i rehabilitacija	31.344	4,3	11.211	3,7	20.133	4,7
Ultrazvuk	30.075	4,1	10.087	3,3	19.988	4,7
Oftalmologija	29.499	4,1	11.751	3,9	17.748	4,2
Ortopedija i traumatologija	24.751	3,4	10.776	3,6	13.975	3,3
Dermatologija i venerologija	21.307	2,9	8.589	2,8	12.718	3,0
Kardiologija	19.923	2,7	10.879	3,6	9.044	2,1
Neurologija	18.364	2,5	6.970	2,3	11.394	2,7
Ostalo	342.682	47,1	155.388	51,4	187.294	44,1
UKUPNO	727.418	100,0	302.381	100,0	425.037	100,0

Ukupno je izdano 2.590.251 recepta. Najčešće su izdavani recepti za grupu lijekova s djelovanjem na srce i krvotok (27,4%), zatim s djelovanjem na živčani sustav (16,9%), na probavni sustav i mišićnu tvari (15,4%), na sustav dišnih organa (7,1%) te s djelovanjem na koštano – mišićni sustav (6,7%).

Tablica 12 - Broj izdanih recepata, po grupama, u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Lijekovi:	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Lijekovi s djelovanjem na srce i krvotok	710.125	27,4	338.770	30,2	371.355	25,3
Lijekovi s djelovanjem na živčani sustav	436.854	16,9	170.718	15,2	266.136	18,1
Lijekovi s djelovanjem na probavni sustav i mišićnu tvari	399.026	15,4	172.026	15,3	227.000	15,5
Lijekovi s djelovanjem na sustav dišnih organa	183.463	7,1	80.883	7,2	102.580	7,0
Lijekovi s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	172.728	6,7	63.715	5,7	109.013	7,4
Lijekovi za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima)	171.634	6,6	71.750	6,4	99.884	6,8
Lijekovi s djelovanjem na osjetila	111.740	4,3	47.122	4,2	64.618	4,4
Lijekovi s djelovanjem na kožu	96.753	3,7	42.089	3,8	54.664	3,7
Lijekovi s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	92.658	3,6	19.168	1,7	73.490	5,0
Lijekovi s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	76.731	3,0	38.184	3,4	38.547	2,6
Različito	58.897	2,3	28.473	2,5	30.424	2,1
Lijekovi s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	41.826	1,6	35.408	3,2	6.418	0,4
Lijekovi za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	28.817	1,1	10.475	0,9	18.342	1,3
Lijekovi za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	8.999	0,3	3.559	0,3	5.440	0,4
UKUPNO	2.590.251	100,0	1.122.340	100,0	1.467.911	100,0

Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe anksiolitika (6,6%), nesteroidnih antireumatika - derivata octene kiseline (5,7%), blokatora betaadrenergičkih receptora

odnosno pripravaka za liječenje peptičkog ulkusa i GERB-a (po 5,5%), ACE-inhibitora – kombinacije (5,0%) i pripravaka koji modificiraju lipide, čisti (4,9%).

Tablica 13 - Deset najčešće izdanih recepata, po podgrupama, u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Podgrupa lijekova	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
N05B Anksiolitici	170.082	6,6	61.767	5,5	108.315	7,4
M01A Nesteroidni antireumatici-derivati octene kiseline	147.741	5,7	54.485	4,9	93.256	6,4
C07A Blokatori betaadrenergičkih receptora	142.794	5,5	63.653	5,7	79.141	5,4
A02B Pripravci za liječenje peptičkog ulkusa i GERB	141.760	5,5	59.353	5,3	82.407	5,6
C09B ACE inhibitori kombinacije	128.318	5,0	63.331	5,6	64.987	4,4
C10A Pripravci koji modificiraju lipide, čisti	125.905	4,9	60.669	5,4	65.236	4,4
A10B Oralni antidijabetici	122.914	4,7	66.426	5,9	56.488	3,9
H03A Pripravci za liječenje bolesti štitnjače	76.476	2,9			63.409	4,3
R06A Antihistaminici za sustavnu primjenu	68.667	2,6				
N02A Narkotički lijekovi	64.382	2,5			43.057	2,9
G04C Lijekovi za liječenje benigne hipertrofije prostate			32.225	2,9		
C09A Blokatori konvertaze (ACE-inhibitori)			31.188	2,8		
B01A Enzimi (zgrušavanje krvi)			29.159	2,6		
A11C Vitamini A i D, pojedinačni i u kombinacijama					44.111	3,0
Ostalo	1.401.212	54,1	600.084	53,4	767.504	52,3
UKUPNO svi lijekovi	2.590.251	100,0	1.122.340	100,0	1.467.911	100,0

Broj izdanih recepata raste s dobi.

Tablica 14 - Broj izdanih recepata, po dobnim skupinama, u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Broj recepata	Broj korisnika	Broj recepata po korisniku
0-6 g.	76.503	13.612	5,6
7-18 g.	72.949	22.221	3,3
19-64 g.	1.025.080	107.721	9,5
65 i više g.	1.415.719	49.771	28,4
UKUPNO	2.590.251	193.325	13,4

U ugovornim ordinacijama izdano je 13,4 recepata po korisniku. Korisnicima predškolske dobi izdano je 6 recepata, školske dobi 3, odraslima 10, a starijim osobama 28.

Više od četvrtine (27,4%) izdanih recepata bila je za srce i krvožilje, a gotovo petina (16,9%) za živčani sustav. Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe anksiolitika (6,6%).

Prema Izvješću o potrošnji lijekova u Republici Hrvatskoj u 2023. godini (HALMED) izvanbolnička potrošnja lijekova u RH iznosila je 1.491,49 DDD/1000/dan (96,98% ukupne potrošnje), što je povećanje za 5,3% u odnosu na 2022. godinu, dok je, gledano financijski, iznosila ukupno 778.475.893 eura (50% ukupne potrošnje), što je povećanje od 8% u odnosu na 2022. godinu.

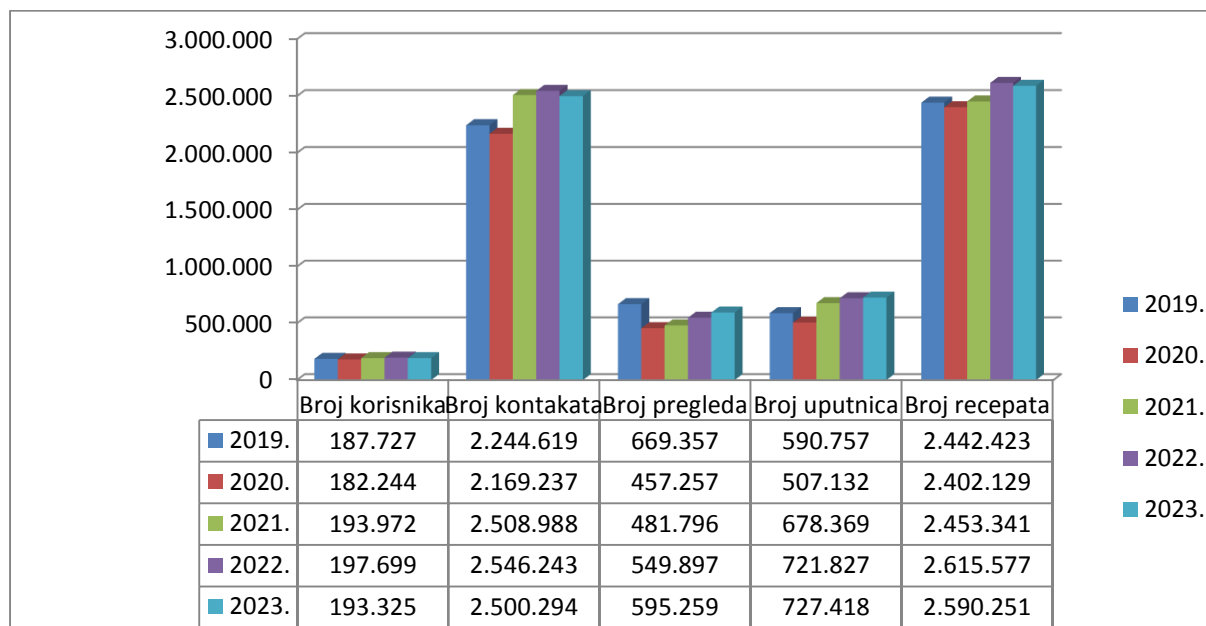
U IŽ je izvanbolnička potrošnja iznosila 1.446,53 DDD/1000/dan (ispod prosjeka RH 1.491,49, 13 je među županijama) što je povećanje za 3,3% u odnosu na 2022. godinu, a financijska sredstva bila su 41.595.973 eura (5,3% od RH), za 10,7% više u odnosu na 2022. godinu.

Najviše su trošeni lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sustav (542,46 DDD/1000/dan) zatim lijekovi s učinkom na probavni sustav i mijenu tvari (317,04 DDD/1000/dan), lijekovi koji djeluju na živčani sustav (175,08 DDD/1000/dan) i lijekovi koji djeluju na krv i krvotvorne organe (116,20 DDD/1000/dan) koji zajedno čine 1.150,78 DDD/1000/dan ili 79,6% ukupne izvanbolničke potrošnje.

Tablica 15 - Potrošnja lijekova u IŽ u 2023.g., izvanbolnička potrošnja, DDD/1000 stanovnika/dan i financijski u eurima, po glavnim ATK skupinama

Redni broj	ATK	Nazivi glavnih ATK skupina	DDD/1000/dan	Ukupni iznos
1	C	Lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sustav	542,46	6.042.584
2	A	Lijekovi s učinkom na probavni sustav i mijenu tvari	317,04	6.583.251
3	N	Lijekovi koji djeluju na živčani sustav	175,08	6.395.263
4	B	Lijekovi koji djeluju na krv i krvotvorne organe	116,20	3.590.108
5	R	Lijekovi koji djeluju na respiratorni sustav	92,73	3.748.043
6	M	Lijekovi koji djeluju na koštano-mišićni sustav	77,31	2.200.279
7	H	Sustavni hormonski lijekovi, izuzev spolnih hormona	46,54	537.395
8	G	Lijekovi koji djeluju na urogenitalni sustav i spolni hormoni	39,35	1.253.718
9	J	Lijekovi za liječenje sustavnih infekcija	24,01	1.361.539
10	L	Lijekovi za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	12,29	6.018.850
11	S	Lijekovi koji djeluju na osjetila	2,09	780.143
12	P	Lijekovi za liječenje infekcija izazvanih parazitima	0,79	80.290
13	D	Lijekovi koji djeluju na kožu - dermatici	0,40	1.201.311
14	V	Različito	0,20	1.803.199

U odnosu na 2022. godinu, veći je broj pregleda za 8,2%, stagnira broj izdanih uputnica (veći za 0,8%), broj kontakata (manji za 1,8%) i recepata (manji za 1,0%), manji je broj korisnika za 2,2%. U odnosu na 2019. godinu, manji je broj pregleda za 11,1%, a veći je broj korisnika (za 3,0%), kontakata (za 11,4%), uputnica (za 23,1%) i recepata (za 6,1%).

Slika 2 - Pokazatelji rada u primarnoj zdravstvenoj zaštiti od 2019. do 2023.godine

Zabilježeno je 1.281.179 dijagnoza, 546.632 kod muškog i 734.547 kod ženskog spola (57,3%).

Evidentirano je 6,6 dijagnoza po korisniku.

Najčešće evidentirane skupine bolesti su:

- *bolesti dišnog sustava (12,6%),*
- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom (11,7%),*
- *bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (10,2%),*
- *bolesti cirkulacijskog sustava (8,4%),*
- *simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (7,7%)*
- *endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (6,8%),*
- *bolesti kože i potkožnog tkiva (5,2%),*
- *bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (4,7%)*
- *bolesti probavnog sustava (4,2%) te*
- *bolesti oka i adneksa (3,9%).*

Kod muškaraca i kod žena vodeće su skupine bolesti dišnog sustava, kod muškaraca su na drugom mjestu čimbenici koji utječu na zdravlje, dok su kod žena druge bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva, kod muškaraca su bolesti cirkulacijskog sustava na trećem mjestu, a kod žena su to čimbenici koji utječu na zdravlje.

Tablica 16 - Broj osoba kod kojih je zabilježena navedena dijagnoza u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023.godini

MKB-10 dijagnoza		Muškarci	Žene	Ukupno	%
A00-B99	Određene infektivne i parazitske bolesti	21.538	27.599	49.137	3,8
C00-D48	Neoplazme	14.759	20.355	35.114	2,7
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava	4.498	9.476	13.974	1,1
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti	31.084	56.119	87.203	6,8
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	16.508	27.459	43.967	3,4
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	7.270	11.619	18.889	1,5
H00-H59	Bolesti oka i adneksa	20.031	29.810	49.841	3,9
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnih procesa	14.912	17.689	32.601	2,5
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava	51.121	56.532	107.653	8,4
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava	72.004	88.922	160.926	12,6
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	23.302	30.349	53.651	4,2
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	27.704	38.541	66.245	5,2
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	47.201	83.529	130.730	10,2
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarnog sustava	23.760	36.729	60.489	4,7
O00-O99	Trudnoća i porođaj	16	508	524	0,0
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda	519	418	937	0,1
Q00-Q99	Prirodne malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	1.412	1.147	2.559	0,2
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi	39.480	59.388	98.868	7,7
S00-T98	Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	23.646	19.464	43.110	3,4
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe	14.152	18.429	32.581	2,5
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	22.785	19.542	42.327	3,3
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	68.930	80.921	149.851	11,7
UKUPNO		546.632	734.547	1.281.179	100,0

Tablica 17 - Deset najčešće zabilježenih dijagnoza u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Naziv dijagnoza i MKB šifra	Muški	Ženski	Ukupno
Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava J00-J06	43.992	56.691	100.683
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	35.430	41.066	76.496
Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije M50-M54	22793	38828	61621
Hipertenzivne bolesti I10-I15	25800	29747	55547
Dermatitis, egzemi i urtikarije L20-L30, L50	13529	20428	33957
<i>Osobe s potencijalnom opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti Z20-Z29</i>	15740	17693	33433
COVID-19 bolest (dijagnosticirana) U07	13.689	17.685	31.374
Poremećaji štitnjače E00-E07	4172	22040	26212
Poremećaji metabolizma lipoproteina i ostale lipidemije E78	10497	13586	24083
Dijabetes mellitus E10-E14	12147	10784	22931
Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji F40-F48	5969	12602	18571
Upala mokraćnog mjehura (cistitis) N30	3681	14835	18516
Ostale dijagnoze	339.193	438.562	777.755
UKUPNO	546.632	734.547	1.281.179

Najčešće registrirani dijagnostički entiteti u primarnoj zdravstvenoj zaštiti bili su:

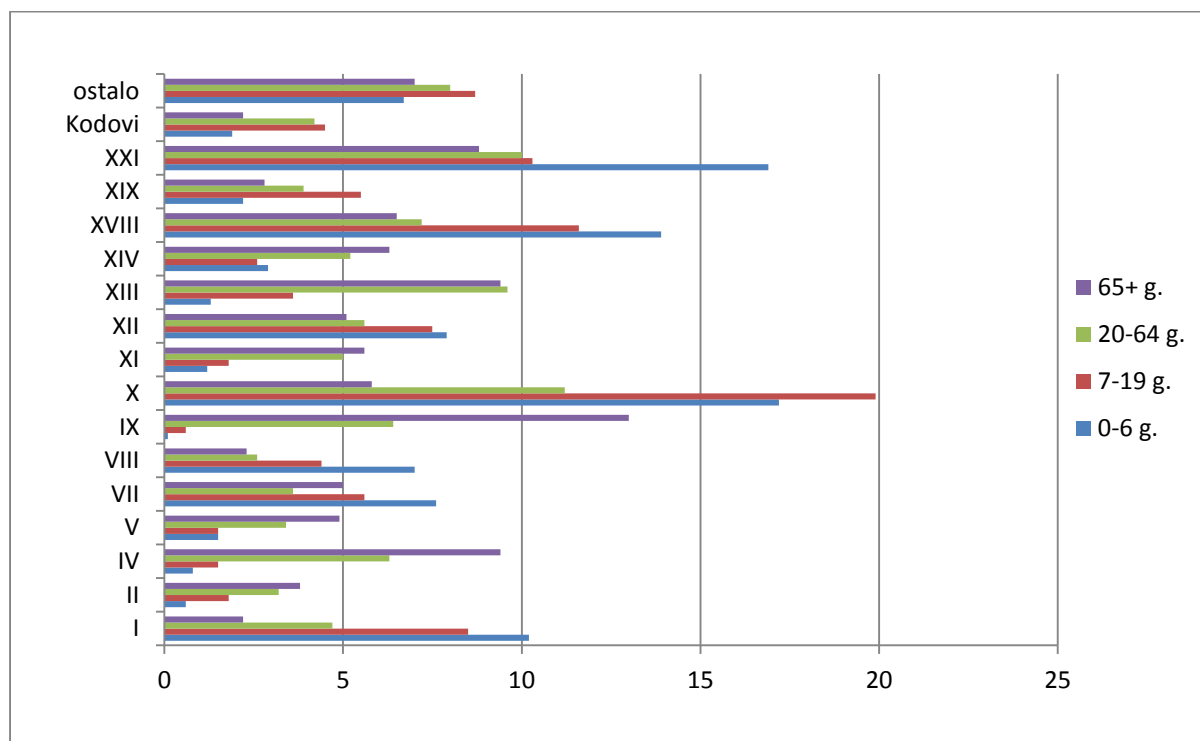
- akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (7,9%),
- bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (4,8%),
- hipertenzivne bolesti (4,3%),
- dermatitis, egzemi i urtikarije (2,7%),
- dijagnosticirana COVID-19 bolest (2,4%).

U najmlađoj dobnoj skupini (do 6 godina) najčešće su evidentirane bolesti dišnog sustava (17,2%), na drugom mjestu su *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* (16,9%), na trećem mjestu *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi* (13,9%), slijede zarazne i parazitarne bolesti (10,2%), bolesti kože i potkožnog tkiva (7,9%), bolesti oka i adneksa (7,6%) te bolesti uha i mastoida (7,0%).

U dobnoj skupini od 7-19 godina na prvom su mjestu bolesti dišnog sustava (19,9%), na drugom mjestu *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi* (11,6%), na trećem mjestu *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* (10,3%), slijede zarazne i parazitarne bolesti (8,5%), bolesti kože i potkožnog tkiva (7,5%), bolesti oka i adneksa (5,6%) te ozljede i otrovanja (5,5%).

U dobnoj skupini od 20-64 godine na prvom su mjestu bolesti dišnog sustava (11,2%), na drugom mjestu *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* (10,0%), na trećem mjestu bolesti mišićno – koštanog sustava i vezivnog tkiva (9,6%), slijede *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi* (7,2%), bolesti srca i krvnih žila (6,4%), endokrine bolesti (6,3%) te bolesti kože i potkožnog tkiva (5,6%).

U najstarijoj dobnoj skupini najčešće su evidentirani bolesti cirkulacijskog sustava (13,0%), na drugom su mjestu bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva odnosno endokrine bolesti (po 9,4%), na trećem mjestu *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* (8,8%), slijede *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi* (6,5%), bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (6,3%), bolesti dišnog sustava (5,8%) te bolesti probavnog sustava (5,6%).

Slika 3 - Struktura (%) najčešće evidentiranih bolesti ili stanja u 2023.g. (ugovorne ordinacije) po dobnim skupinama

2.3.2. NEUGOVORNE ORDINACIJE PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE (OBITELJSKA MEDICINA I PEDIJARIJA)

Iz godišnjih izvješća nije moguće odvojiti usluge koje se pružaju turistima odnosno koje se pružaju lokalnom stanovništvu. Međutim, obzirom da većinu usluga u neugovornim ordinacijama koriste turisti, rad neugovornih ordinacija prikazan je u poglavlju Zdravstvena zaštita turista.

2.4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŠKOLSKE DJECE I MLADEŽI

Skrb o bolesnoj djeci školske dobi i o studentima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti provode liječnici opće/obiteljske medicine, a preventivnu i specifičnu zdravstvenu zaštitu liječnici specijalisti školske i adolescentne medicine ZZJŽ. Aktivnosti Službe za školsku medicinu usklađene su s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite školske djece i redovitih studenata. U Službi je 2023. godine radilo je 6 timova: 5 specijalista školske medicine, 0,5 doktor medicine te 7 prvostupnica sestrinstva.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, početkom školske godine 2022./2023. u Istarskoj županiji bilo je 21.987 učenika (15.313 osnovnih i 6.674 srednjih škola) i 2.389 redovitih studenata, ukupno 24.376 (lani 24.205).

Školska medicina ima 4.062,7 korisnika po timu.

U odnosu na prethodnu školsku i akademsku godinu ukupan broj učenika i studenata stagnira, broj učenika osnovnih škola stagnira, srednjoškolaca je za 3,6% više, a broj redovitih studenata manji je za 6,4%.

U školskoj godini 2022./2023. godine u radu timova školske medicine nedostaje 1,5 liječnik. Postavljeni su prioriteti u radu: sistematski pregledi 8. razreda sa cijepljenjem i profesionalnom orijentacijom te pregledi prije upisa u osnovnu školu sa cijepljenjem. Sve ostale usluge provedene su ovisno o trenutnim mogućnostima i situaciji.

U školskoj godini 2022./2023. timovi školske medicine NZZJŽ obavili su 6.127 sistematskih pregleda.

U osnovnim školama bilo je ukupno 5.434 sistematskih pregleda (pregled za upis u prvi razred, pregled u V i VIII razredu), 148 kontrolnih pregleda nakon sistematskih pregleda i 64 drugih kontrolnih pregleda.

U srednjim školama provedeno je 693 sistematskih (prvi razred), 7 kontrolnih pregleda nakon sistematskih pregleda i 21 drugi kontrolni pregled.

Tablica 1 - Sistematski i kontrolni pregledi školske djece u Istarskoj županiji u školskoj godini 2022./2023.

	Sistematski pregledi	Kontrolni pregledi nakon sistematskih pregleda	Drugi kontrolni pregledi
Osnovna škola-ukupno	5.434	148	64
Upis u I. razred	1.902	56	
V. razred	1.597	25	
VIII. razred	1.935	67	
Srednja škola-ukupno	693	7	21
I. razred srednje škole	693	7	
Fakulteti-ukupno	-	-	-
I. godina fakulteta	-	-	

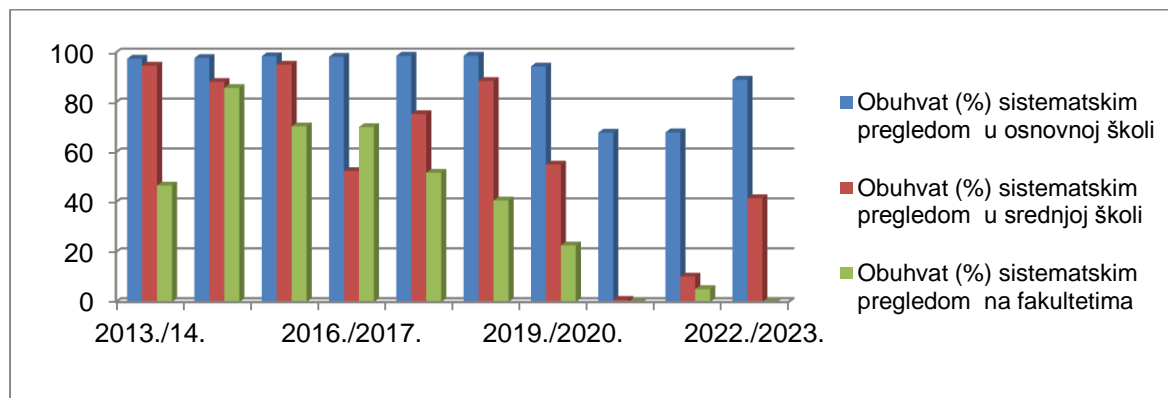
Obuhvat sistematskim pregledima u osnovnoj školi je kod upisa u prvi razred 95,8%, a u osmom razredu visok (91,7%). Obuhvat kod učenika petih razreda nešto je niži (79,9%), a u prvim razredima srednje škole nizak (41,6%), a kod studenata prve godine fakulteta nije ni provođen.

Moguće su naknadne izmjene broja upisanih učenika zbog migracija.

Obuhvat djece sistematskim pregledima u školskoj godini 2022./2023. bio je u osnovnim školama 89,1% (RH 99,0%), u srednjim školama 41,6% (RH 62,3%), a među studentima nije bilo pregledanih.

Tablica 2 - Obuhvat sistematskim pregledima školske djece i studenata u Istarskoj županiji u školskoj godini 2022./2023.

	Broj osoba za pregled	Broj pregledanih	%
Osnovne škole ukupno	6.096	5.434	89,1
upis u I raz.	1.985	1.902	95,8
V raz.	2.000	1.597	79,9
VIII raz.	2.111	1.935	91,7
Srednje škole - I raz.	1.667	693	41,6

Slika 1 - Pokazatelji korištenja zdravstvene zaštite školske djece i studenata od školske godine 2013./2014. do 2022./2023.g.

Na sistematskim pregledima uočavaju se poremećaji rasta i razvoja, mogući zdravstveni problemi, te kontroliraju kronične bolesti.

Na temelju tjelesne visine i težine utvrđene sistematskim pregledom računalni program izračunava indeks tjelesne mase (ITM) i uspoređuje ga za određenu dobnu skupinu s hrvatskim referentnim vrijednostima. ITM nije posve pouzdan pokazatelj jer se mišićna masa može povećati ITM, a bez znakova pretilosti.

Prema rezultatima sistematskih pregleda kod dječaka i djevojčica najviše je preuhranjenih (povećane tjelesne mase i pretilih) u prvom razredu osnovne škole (36,0% dječaka, 39,3% djevojčica), nešto manje u petom razredu osnovne škole (dječaka 34,7%, djevojčica 29,6%), a u osmom razredu se taj udio smanjuje (dječaka 26,0%, djevojčica 27,9%),

Pothranjeno je 3,0% osnovnoškolaca, 3,0% srednjoškolaca i 4,5% srednjoškolki.

Svako treće dijete u osnovnoj školi je preuhranjeno, od toga svako peto dijete pretilo.

Tablica 3 - Stanje uhranjenosti djece i mladih prema rezultatima sistematskih pregleda u školskoj godini 2022./2023. (na 100 pregledanih)

	Osnovne škole						Srednja škola	
	upis u I r.		V r.		VIII r.		I r.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Normalna uhranjenost	59,3	58,6	58,0	64,2	57,7	53,7	63,9	56,9
Povećana tjelesna težina	11,1	10,1	16,6	14,2	11,3	13,1	14,9	16,8
Pretilost	24,9	29,2	18,1	15,4	14,7	14,8	14,7	21,3
Pothranjenost	4,1	1,3	3,6	3,1	2,6	3,3	3,0	4,5
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ravna stopala (M21.4) registriraju se već u prvom razredu osnovne škole i to kod 36,1% dječaka i 19,4% djevojčica.

Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52) jedan su od najčešćih poremećaja, a registriraju se već u prvom razredu osnovne škole (16,0% djevojčica i 11,1% dječaka). U godinama kasnijeg školovanja ovi su poremećaji registrirani sve češće: u prvom razredu srednje škole kod 32,1% djevojčica i 20,7% dječaka.

Zubni karijes (K02) je registriran u svim uzrastima, a u prvom razredu osnovne škole kod 17,2% dječaka i 12,4% djevojčica (što ukazuje na potrebu veće skrbi o oralnom zdravlju u predškolsko doba), u petom razredu 11,2% dječaka i 11,3% djevojčica, a u osmom kod 4,1% dječaka i 2,4% djevojčica. Školska medicina prije upisa u prvi razred obvezno šalje djecu na pregled zubi dok je na roditelju i izabranom doktoru dentalne medicine da održavaju mliječno zubalo bez karijesa te da pravodobno saniraju „šestice”.

Dentofacijalne nepravilnosti (nepravilnosti u položaju zubi i poremećaj zagrizi) (K07) registrirane su već u prvom razredu osnovne škole kod 4,3% djevojčica i 3,5% dječaka, u petom razredu kod 15,1% djevojčica i 11,4% dječaka, u osmom razredu kod 22,0% djevojčica i 16,4% dječaka, a u prvom razredu srednje škole kod 15,3% djevojčica i 9,0% dječaka. Ove nepravilnosti tijekom školovanja ostaju nesanirane.

Nepravilno držanje tijela (R29.3) nađeno je u već u prvom razredu osnovne škole kod 3,8% djevojčica i 5,6% dječaka, u petom razredu kod 10,8% dječaka i 10,8% djevojčica, u osmom razredu kod 12,8% dječaka i 10,1% djevojčica, a u prvom razredu srednje škole kod 9,5% dječaka i 9,6% djevojčica.

Idiopatska skolioza (M41.0-M41.2) registrirana je u petom razredu kod 3,3% djevojčica, u osmom razredu kod 8,2% djevojčica i 5,9% dječaka, a u prvom razredu srednje škole kod 11,1% djevojčica i 6,3% dječaka.

Svaka treća učenica i svaki peti učenik osmog razreda imaju poremećaje refrakcije i akomodacije (najčešće kratkovidnost).

Svaki četvrti učenik i svaka peta učenica u osmom razredu imaju ravna stopala.

Svaki šesti učenik i svaka osma učenica na upisu u osnovnu školu imaju nesanirane kariozne zube.

Svaki šesti učenik i svaka peta učenica osmog razreda imaju ortodonske nepravilnosti (položaj zuba, zagriz) koje su nesanirane tijekom školovanja.

Svaki osmi učenik i svaka deseta učenica osmog razreda imaju nepravilno držanje.

U prvom je razredu registriran visok udio djece s poremećajem razvoja govora i jezika (F80) kod 32,7% dječaka i 12,3% djevojčica (najčešće dislalija F80.0) što je i očekivano, a u petom razredu kod 3,6% dječaka i 1,0% djevojčica.

Poremećaj razvoja motoričkih funkcija (F82) u prvom je razredu zabilježen kod 14,1% dječaka i 3,8% djevojčica. Također u prvom razredu zabilježen je hiperkinetski poremećaj (F90) kod 3,9% dječaka i 1,9% djevojčica, pervazivni razvojni poremećaj (F84) kod 0,9% dječaka i 0,7% djevojčica, a neorganska enureza (F98.0) kod 1,5% dječaka i 0,8% djevojčica. U prvom se razredu osnovne škole kod 10,1% dječaka bilježe smetnje vezane uz prepucij, fimozu i parafimozu (N47), a u petom razredu kod 1,7% dječaka.

Vazomotorni i alergijski rinitis (J30) zabilježen je već u prvom razredu osnovne škole kod 4,0% dječaka i 2,1% djevojčica te se bilježi i kod ostalih sistematskih pregleda.

Atopični dermatitis (L20) u prvom razredu osnovne škole ima 4,5% djevojčica i 3,3% dječaka.

Astmu (J45) u osmom razredu osnovne škole ima 2,0% dječaka i 1,4% djevojčica.

Poremećaj vida na boje (H53.5) nađen je kod 4,9% dječaka učenika petih i 5,2% dječaka učenika osmih razreda.

Povišena vrijednost krvnog tlaka bez dijagnoze hipertenzije (R03.0) nađena je kod 1,1% dječaka u osmom razredu te kod 2,4% dječaka u prvom razredu srednje škole.

Akne (L70) kao rezultat hormonske ravnoteže tijekom puberteta i adolescencije zabilježene su u osmom razredu 3,8% dječaka i 4,9% djevojčica.

Prvu menstruaciju u petom razredu imalo je 16,5% djevojčica. Poremećaji menstrualnog ciklusa (N91-N92) u osmom razredu bilježe se kod 2,9% djevojčica. Na dismenoreju (N94.6) žali se 1,0% učenica osmog razreda i 0,3% srednjoškolki.

U osmom razredu kod 2,9% dječaka i 1,8% djevojčica registrirana je zaostalost u rastu (E34.3).

Emocionalni poremećaji u djetinjstvu zabilježeni su u osmom razredu kod 1,1% dječaka i 2,7% djevojčica, a u prvom razredu srednje škole kod 3,0% dječaka i 6,0% djevojčica. Također je zabilježeno namjerno samoozljeđivanje oštrim predmetom kod djevojčica: u osmom razredu kod 1,4%, a u prvom razredu srednje škole kod 3,3%.

Melanocitni madeži (D22) javljaju se kod 1,0% dječaka i 3,3% djevojčica prvog razreda, zatim kod 3,5% učenika i 0,9% učenica petog razreda, u osmom razredu kod 3,3% dječaka i 1,9% djevojčica, u prvom razredu srednje škole kod 7,9% dječaka i 3,0% djevojčica, a koje je važno redovito kontrolirati jer se iz njih može razviti melanom.

Kod 72,3% srednjoškolaca i 77,2% srednjoškolki ne puši.

Alkohol ne pije 82,5% učenika i 83,9% učenica osmih razreda osnovnih škola te 47,8% srednjoškolaca i 45,8% srednjoškolki.

Druga sredstva ovisnosti nikad nije probalo 63,3% srednjoškolaca i 61,4% srednjoškolki.

Obrok prije škole ne uzima 40,8% učenika i 41,7% učenica petog razreda odnosno 50,5% učenika i 50,3% učenica prvog razreda srednje škole.

Sistematskim pregledom utvrđena je potreba za jačom promocijom i provođenjem zdravog načina života od najranije dobi.

U sklopu sistematskih pregleda anamnezom, uvidom u medicinsku dokumentaciju i kontaktom sa stručnom službom škola, prati se adaptacija učenika i studenata na školu i uspjeh u savladavanju obrazovnih sadržaja. U osmom razredu bilježi se poremećaj razvoja vještina učenja (F81) kod 1,6% dječaka i 1,3% djevojčica.

Redovni nastavni program uz individualizaciju u osmom razredu pohađa 2,1% dječaka i 0,8% djevojčica. Posebni program u osmom razredu ima 0,2% dječaka. U osmom razredu ponavljača je bilo 1,5% kod dječaka i 1,2% kod djevojčica.

Tablica 4 - Najčešći poremećaji registrirani kod dječaka na sistematskim pregledima u šk.g. 2022./2023.

I razred OŠ	%	V razred OŠ	%	VIII razred OŠ	%	I razred SŠ	%
Ravno stopalo (M21.4)	36,1	Ravno stopalo (M21.4)	31,7	Ravno stopalo (M21.4)	28,6	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	20,7
Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	32,7	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	16,9	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	19,3	Ravno stopalo (M21.4)	16,0
Zubni karijes (K02)	17,2	Pretilost (E66)	12,9	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	16,4	Pretilost (E66)	12,0
Specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija (F82)	14,1	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	11,4	Abnormalno držanje (R29.3)	12,8	Abnormalno držanje (R29.3)	9,5
Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	11,1	Zubni karijes (K02)	11,2	Pretilost (E66)	12,8	Seboroični dermatitis (L21)	9,0
Prevelik prepucij, fimoz i parafimoz (N47)	10,1	Abnormalno držanje (R29.3)	10,8	Idiopatska skolioza (M41.0-M41.2)	5,9	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	9,0
Neobavljeno cijepljenje (Z28)	8,8	Pothranjenost (E40-E46)	5,4	Poremećaji osjeta za boje (H53.5)	5,2	Melanocitni madeži (D22)	7,9
Simptomi i znakovi koji se odnose na emocionalno stanje (R45)	6,3	Poremećaji osjeta za boje (H53.5)	4,9	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	4,3	Valgus deformacija (M21.0)	6,5
Pretilost (E66)	6,1	Valgus deformacija (M21.0)	4,5	Zubni karijes (K02)	4,1	Idiopatska skolioza (M41.0-M41.2)	6,3
Valgus deformacija (M21.0)	6,0	Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	3,6	Pothranjenost (E40-E46)	3,8	Akne (L70)	4,4
Abnormalno držanje (R29.3)	5,6	Melanocitni madeži (D22)	3,5	Neobavljeno cijepljenje (Z28)	3,8	Prirodni deformiteti prsnog koša (Q67.6-Q67.8)	3,3
Bronhitis, nespecificiran (J40)	4,6	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	2,9	Akne (L70)	3,8	Pothranjenost (E40-E46)	3,3
Srčani šumovi (R01)	4,6	Specifični razvojni poremećaji vještina učenja i formalnih (školskih) znanja (F81)	2,8	Valgus deformacija (M21.0)	3,7	Emocionalni poremećaji u djetinjstvu (F93)	3,0
Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	4,0	Srčani šumovi (R01)	2,2	Melanocitni madeži (D22)	3,3	Ožiljci i fibroza kože (L90)	3,0
Hiperkinetski poremećaj (F90)	3,9	Atopični dermatitis (L20)	1,9	Prirodni deformiteti prsnog koša (Q67.6-Q67.8)	3,3	Zubni karijes (K02)	2,7
Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	3,5	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	1,9	Akutni nazofaringitis (J00)	3,0	Položajna (posturalna) kifoza (M40.0)	2,4
Atopični dermatitis (L20)	3,3	Prevelik prepucij, fimoz i parafimoz (N47)	1,7	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	2,9	Abnormalna vrijednost krvnog tlaka (R03)	2,4
Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	3,3	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	1,4	Srčani šumovi (R01)	2,1	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	1,6
Akutni nazofaringitis (J00)	2,9	Astma (J45)	1,2	Ožiljci i fibroza kože (L90)	2,1	Hipertrofija dojke (N62)	1,6
Pothranjenost (E40-E46)	2,6	Hiperkinetski poremećaj (F90)	0,9	Astma (J45)	2,0	Astma (J45)	1,4
		Prirodni deformiteti prsnog koša (Q67.6-Q67.8)	0,9			Akutni nazofaringitis (J00)	1,4
						Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	1,4

Tablica 5 - Najčešći poremećaji registrirani kod djevojčica na sistematskim pregledima u šk.g. 2022./2023.

I razred OŠ	%	V razred OŠ	%	VIII razred OŠ	%	I razred SŠ	%
Ravno stopalo (M21.4)	19,4	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	25,9	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	30,7	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	32,1
Zubni karijes (K02)	12,4	Ravno stopalo (M21.4)	22,6	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	22,0	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	15,3
Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	12,3	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	15,1	Ravno stopalo (M21.4)	19,7	Pretilost (E66)	14,4
Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	16,0	Zubni karijes (K02)	11,3	Pretilost (E66)	12,3	Ravno stopalo (M21.4)	13,2
Neobavljeno cijepljenje (Z28)	8,5	Abnormalno držanje (R29.3)	10,8	Abnormalno držanje (R29.3)	10,1	Idiopatska skolioza (M41.0-M41.2)	11,1
Pretilost (E66)	7,4	Pretilost (E66)	9,9	Idiopatska skolioza (M41.0-M41.2)	8,2	Abnormalno držanje (R29.3)	9,6
Valgus deformacija (M21.0)	6,4	Pothranjenost (E40-E46)	5,4	Akne (L70)	4,9	Seboroični dermatitis (L21)	6,3
Atopični dermatitis (L20)	4,5	Idiopatska skolioza (M41.0-M41.2)	3,3	Pothranjenost (E40-E46)	3,9	Emocionalni poremećaji u djetinjstvu (F93)	6,0
Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	4,3	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	2,6	Neobavljeno cijepljenje (Z28)	3,8	Poremećaji menstruacije (N91-N92)	5,1
Simptomi i znakovi koji se odnose na emocionalno stanje (R45)	3,8	Valgus deformacija (M21.0)	2,5	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	3,6	Pothranjenost (E40-E46)	4,5
Specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija (F82)	3,8	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	2,4	Ožiljci i fibroze kože (L90)	3,2	Akne (L70)	4,2
Abnormalno držanje (R29.3)	3,8	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	2,2	Poremećaji menstruacije (N91-N92)	2,9	Namjerno samoozljeđivanje oštrim predmetom (X78)	3,3
Srčani šumovi (R01)	3,3	Atopični dermatitis (L20)	1,6	Emocionalni poremećaji u djetinjstvu (F93)	2,7	Melanocitni madeži (D22)	3,0
Melanocitni madeži (D22)	3,3	Srčani šumovi (R01)	1,6	Zubni karijes (K02)	2,4	Simptomi i znakovi koji se odnose na emocionalno stanje (R45)	3,0
Pothranjenost (E40-E46)	3,0	Ožiljci i fibroze kože (L90)	1,6	Akutni nazofaringitis (J00)	2,3	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	2,7
Kašalj (R05)	2,4	Akne (L70)	1,5	Atopični dermatitis (L20)	2,3	Bol u donjem dijelu leđa (M54.5)	2,1
Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	2,3	Prirođeni deformiteti prsnog koša (Q67.6-Q67.8)	1,1	Seboroični dermatitis (L21)	2,3	Autoimuni tiroiditis (E06.3)	2,1
Hipertrofija tonzila (J35.1)	2,2	Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	1,0	Melanocitni madeži (D22)	1,9	Astma (J45)	2,1
Strabizam (H49-H50)	2,2	Strabizam (H49-H50)	0,9	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	1,8	Valgus deformacija (M21.0)	2,1
Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	2,1	Hemangiom i limfangiom (D18)	0,9	Valgus deformacija (M21.0)	1,7	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	1,8
		Melanocitni madeži (D22)	0,9				
		Alergija, nespecificirana (T78.4)	0,9				

Obavljeno je 1.244 ekspertiza, timskih sinteza i drugih nužnih aktivnosti kao dio rada povjerenstava u postupcima utvrđivanja najpogodnijeg oblika školovanja za djecu s posebnim potrebama. Odluku o primjerenom obliku školovanja bilo je potrebno donijeti za 11,0% (210) djece koja su pregledana prije upisa u prvi razred (1.902).

Tablica 6 - Utvrđivanje psihofizičke sposobnosti i primjerenog oblika obrazovanja u školskoj godini 2022./2023.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola
Timska sinteza za upis u I. raz.	203	203	-
Dodatni ciljani pregled za upis u I. raz.	1	1	-
Ekspertiza za upis u I. raz.	210	210	-
Pregled i procjena (izvan sistematskih pregleda)	158	144	14
Timska sinteza za primjereni oblik školovanja	225	213	12
Dodatni ciljani pregled za primjereni oblik školovanja	29	24	5
Ekspertiza za primjereni oblik školovanja	418	363	55
UKUPNO	1.244	1.158	86

U osnovnim školama obavljena su 8.696 skrining pregleda (proteinurija, anemija, ponašanje, socijalizacija i prilagodba na školu, rast i razvoj, poremećaji vida i vida na boje, deformacije lokomotornog sustava, poremećaji sluha, mentalno zdravlje). Također je obavljeno 1.120 skrininga za učenike s rizikom i to na hiperkolesterolemiju (kod upisa u školu i u osmom razredu).

Tablica 7 - Ukupan broj obavljenih skrininga u školama u Istarskoj županiji u školskoj godini 2022./2023.

	Osnovna škola					Skrining za učenike s rizikom	
	I. raz.	III. raz.	VI. raz.	VII. raz.	Ukupno	Osnovne š.	Srednje š.
Broj	2.446	4.012	1.284	954	8.696	1.120	-

Provedeno je i 122 epidemioloških i aktivnosti u vezi školskog okoliša.

Tablica 8 - Obilasci škola i nadzor nad prehranom u Istarskoj županiji u školskoj godini 2022./2023.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
Obilazak škola	115	114	1	-
Higijenska kontrola škole ili doma	4	4	-	-
Nadzor nad prehranom	3	3	-	-
UKUPNO	122	121	1	-

U osnovnim i srednjim školama te fakultetima provedeno je 4.672 namjenskih pregleda: najviše pregleda za sportske aktivnosti (1.820 ili 39,0%), 1.182 pregleda prije i nakon cijepljenja, 549 pregleda za prilagođeni program tjelesne kulture, 716 za upis u srednju školu, 67 za upis na fakultet, 46 za smještaj u dom i 292 ostalih namjenskih pregleda.

Obavljeno je ukupno 6.547 cijepljenja.

Radi prilagođenog programa tjelesne kulture pregledano je 1,0% osnovnoškolaca (RH 1,0%) i 6,0% srednjoškolaca (RH 3,7%), a pregledima sportaša obuhvaćeno je 7,0% osnovnoškolaca (RH 4,2%) i 11,3% srednjoškolaca (RH 3,9%)

Tablica 9 - Namjenski pregledi i cijepljenje u Istarskoj županiji u školskoj godini 2022./2023.

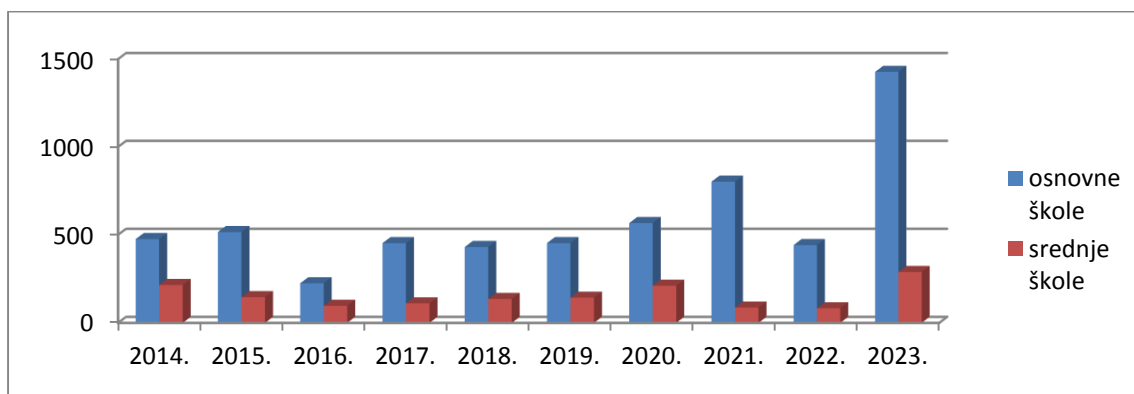
	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
Prilagođeni program tjelesne kulture	549	147	402	-
Pregledi sportaša	1.820	1.067	753	-
Smještaj u dom	46	16	30	-
Upis u srednju školu	716	666	50	-
Upis na fakultet	67	-	65	2
Prije i nakon cijepljenja	1.182	1.081	101	-
Ostalo	292	218	60	14
Namjenski pregledi - ukupno	4.672	3.195	1.461	16
Cijepljenje	6.547	6.035	493	19
Mjere zaštite od zaraznih bolesti	55	28	27	-

Savjetovališni rad odvija se u izdvojenom vremenu za savjetovalište u trajanju od najmanje tri sata tjedno. U savjetovalištu djeca, roditelji, nastavnici i suradnici te zdravstveni radnici mogu zatražiti pomoć pri rješavanju najčešćih problema vezanih uz odrastanje i zdravlje djece (problemi učenja, rizična ponašanja, mentalno zdravlje, reproduktivno zdravlje kronične bolesti). Broj savjetovanja bio je 6.838 (2021./22.g. 4.140), od toga 1.736 (25,4%) učenika ili studenata (od toga učenici osnovnih škola najčešće (82,2% učenika).

Broj savjetovanja učenika i studenata bio je veći za 65,2% u odnosu na prethodnu školsku godinu (uočen je izrazit porast savjetovanja vezan uz mentalno zdravlje s 62 lani na 1.187 ove godine – indeks 1914,5). U savjetovalištu je bilo 7,1% od ukupnog broja učenika i studenata u skrbi, odnosno 7,8% učenika (RH 7,4%).

Tablica 10 - Broj savjetovanja u savjetovalištu u školskoj godini 2022./2023.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
UKUPNO	6.838	5.877	935	26
Učenici/studenti	1.736	1.427	289	20
Nastavnici i suradnici	510	383	127	-
Roditelji/staratelji	1.019	875	143	1
Obitelj	24	18	6	-
Konzultacije sa zdrav. radnikom	3.549	3.174	370	5

Slika 2 - Broj posjeta učenika savjetovalištu od 2014. do 2023.g.

Učenici osnovnih škola najčešće su posjećivali savjetovalište zbog savjetovanja o mentalnom zdravlju (69,8%), odabiru budućeg zanimanja (13,2%), očuvanja i unaprjeđenja zdravlja i zdravijeg načina života (9,0%), problema učenja (3,%) te zbog kroničnih bolesti (2,5%). Kod srednjoškolaca najčešći posjeti savjetovalištu bili su zbog mentalnog zdravlja (62,6%), kronične bolesti (14,2%), očuvanja i unaprjeđenja zdravlja i zdravijeg načina života (11,8%), reproduktivnog zdravlja (5,2%) i problema učenja (3,8%).

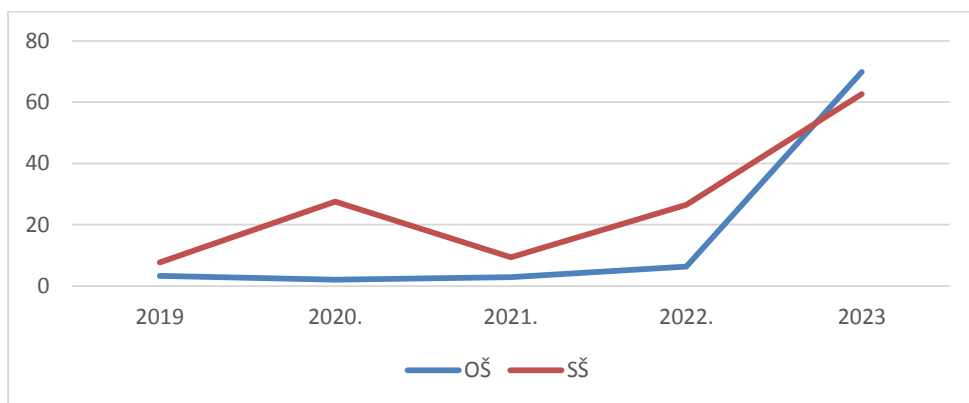
Više od 2/3 (69,8%) savjetovanja učenika/ca osnovne škole bilo je zbog mentalnog zdravlja, svako osmo savjetovanje radi odabira budućeg zanimanja (RH 18,3%).

Gotovo 2/3 (62,6%) savjetovanja srednjoškolaca bilo je zbog mentalnog zdravlja, svako šesto radi kroničnih bolesti (RH 27,2%).

Tablica 11 - Razlozi posjeta savjetovalištu učenika i studenata u školskoj godini 2022./2023.

	Ukupno	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
UKUPNO	1.736	1.427	289	20
Očuvanje i unaprjeđenje zdravlja i zdravijeg načina života	163	129	34	-
Problemi učenja	62	48	11	3
Mentalno zdravlje	1.187	996	181	10
Poremećaji ponašanja	16	11	5	-
Reproduktivno zdravlje	24	9	15	-
Kronične bolesti	83	35	41	7
Skrb o učenicima s ometenošću u psihičkom ili fizičkom razvoju	11	11	-	-
Savjetovanje o odabiru budućeg zanimanja	190	188	2	-

U odnosu na ranije prikazane godine, vidljiv je veliki porast broja i udjela učenika koji se javljaju u savjetovalište radi mentalnog zdravlja.

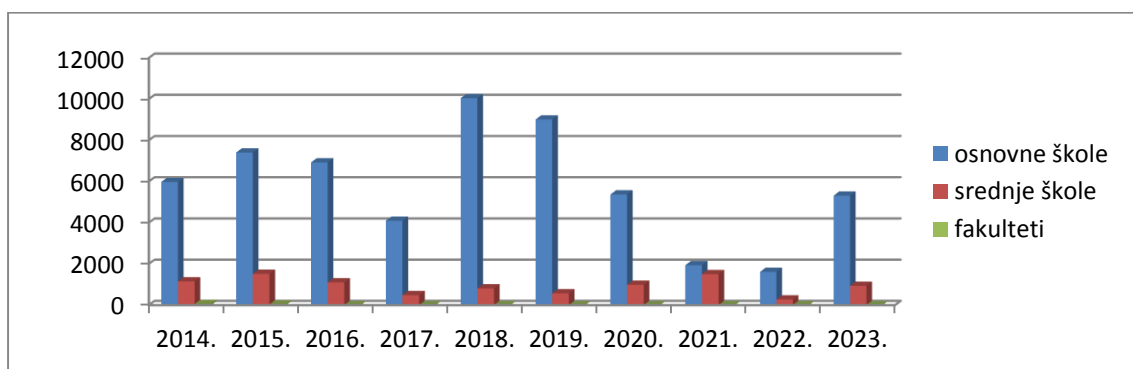
Slika 3 – Udio (%) učenika koji su se javili u savjetovalište radi mentalnog zdravlja 2018./2019.-2022./2023.

Zdravstvenim odgojem obuhvaćeno je 6.248 učenika (lani 1.888, a 2019./2020. 6.361 učenika) i to 5.314 učenika osnovnih i 934 učenika srednjih škola.

Zdravstvenim odgojem obuhvaćeno je 25,6% učenika (RH 32,2%), za 230,9% djece više u odnosu na prošlu godinu.

Tablica 12 - Zdravstveni odgoj u osnovnim, srednjim školama i fakultetima u školskoj godini 2022./2023.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
UKUPNO	6.304	5.370	934	-
Učenici/studenti	6.248	5.314	934	-
Roditelji/staratelji	56	56	-	-

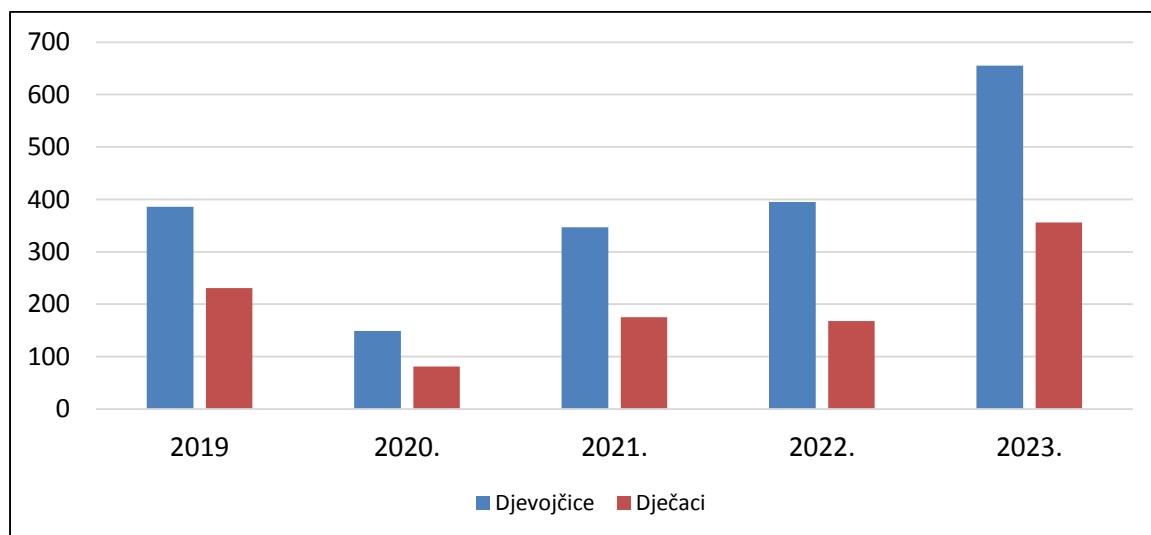
Slika 4 - Broj učenika i studenata obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u osnovnim, srednjim školama i fakultetima od 2014. do 2023.g.

Tablica 13 - Broj sati zdravstvenog odgoja i obuhvaćenih učenika prema temama u školskoj godini 2022./2023.

	Broj sati	Broj učenika
UKUPNO	747	6.248
Osnovna škola	700	5.314
- Pravilno pranje zuba (I raz.)	61	773
- Skrивene kalorije (III raz.)	70	789
- Promjene vezane uz pubertet i higijena (V raz.) (2 sata: 1 sat dr., 1 sat prvostupnica sestrinstva)	136	1.373
- Ostale teme (Samozaštita i briga za vlastito zdravlje)	433	2.379
Srednja škola	47	934
- Utjecaj spolnoprenosivih bolesti (I raz.)	3	8
- Zaštita reproduktivnog zdravlja (II raz.)	2	11
- Ostale teme (Samozaštita i briga za vlastito zdravlje)	42	915
Fakulteti	-	-
- Ostale teme	-	-

U 2023.g. prvom dozom cjepiva protiv humanog papiloma virusa (HPV) cijepljenom je 655 djevojčica i 356 dječaka. U odnosu na 2022.g., porastao je broj cijepljenih prvom dozom za 79,6%, za 65,8% kod djevojčica i za 111,9% kod dječaka.

Od 2023. godine cijepljenje protiv HPV-a besplatno je i neobavezno za djevojčice i dječake 5., 6., 7. i 8. razreda. Također **ovisno o raspoloživosti cjepiva, cijepliti se mogu sve osobe nakon završene osnovne škole do 25. godine starosti.** Dječaci osim što mogu biti prijenosnici bolesti, mogu oboljeti od anogenitalnih bradavica i drugih sijela raka uzrokovanih HPV-om (anus, penis, orofarinks). Kod žena, osim raka vrata maternice, anusa i orofarinksa, HPV može uzrokovati rak stidnice i rodnice.

Slika 5 – Broj djevojčica i dječaka koji su primili najmanje jednu dozu cjepiva protiv HPV-a u IŽ

Prema podacima HZJZ-a, u osmim razredima cijepljeno je protiv HPV-a prvom dozom u Istarskoj županiji 39,4% djevojčica i 18,0% dječaka, što je manje u odnosu na RH (djevojke 51,1%, dječaci 34,3%).

Tablica 14 - Cijepljenje protiv HPV-a djece rođene 2008. godine, s predominantno završenim osmim razredom u školskoj godini 2022./2023. (do 31.8.2023.)

Cijepljenje protiv HPV-a - prve doze	Broj djece s najmanje jednom primljenom dozom cjepiva		Udio djece s najmanje jednom primljenom dozom cjepiva	
	Ž	M	Ž	M
Istarska	340	189	39,4%	18,0%
Hrvatska	9.964	6.995	51,1%	34,3%

Izvor: HZJZ

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, teškoće u mentalnom zdravlju odgovorne su za 16% opterećenja bolesti u adolescenciji. Čak 50% mentalnih bolesti i poremećaja počinje prije 14. godine no većina slučajeva se ne prepoznaje pravovremeno. Depresija je jedan od vodećih uzroka bolesti i nesposobnosti adolescenata. Posljedice neliječenja protežu se u odraslu dob.

Probir rizika u mentalnom zdravlju provode školski liječnici tijekom sistematskih pregleda učenika 5. i 8. razreda osnovne škole, odnosno 1. razreda srednje škole. Cilj je utvrditi rizik na vrijeme kako bi stručna pomoć bila što uspješnija s očuvanom kvalitetom života, adolescentnog razvoja i obrazovanja.

Rezultati za učenike 8.razreda Istarske županije pokazuju da je pod rizikom 5,2% dječaka (RH 5,1%) i 12,8% djevojčica (RH 10,7%), a obuhvaćeno je 80,2% učenika (RH 43,1%). Probirom je obuhvaćeno manje učenika 1.razreda srednje škole – 23,7% (RH 44,9%), a njihovi rezultati su pozitivni u većem udjelu, mladići 8,7% (RH 5,0%), djevojke 17,4% (RH 10,1%).

Tablica 15 - Probir rizika u mentalnom zdravlju učenika u školskoj godini 2022/2023 u okviru sistematskih pregleda učenika 8. razreda OŠ i 1. razreda SŠ

Rezultati upitnika YP CORE	8. raz. OŠ		1.raz. SŠ	
	IŽ	RH	IŽ	RH
M+Ž ispunili YP CORE	1.621	17.105	443	17.931
Ukupan broj učenika (M+Ž)	2.021	39.647	1.866	39.914
Obuhvat	80,2%	43,1%	23,7%	44,9%
M rezultat 17 ili veći	44	437	20	431
M ispunili YP CORE	840	8.626	230	8.562
M udio pozitivnih	5,2%	5,1%	8,7%	5,0%
Ž rezultat 20 ili veći	100	910	37	950
Ž ispunile YP CORE	781	8.479	213	9.369
Ž udio pozitivnih	12,8%	10,7%	17,4%	10,1%
M i Ž pozitivni na čestici 4	180	1.644	54	1.445
BM i Ž negativni na čestici 4	1.408	14.869	383	16.119
Udio pozitivnih na čestici 4	11,3%	10,0%	12,4%	8,2%

Izvor: HZJZ

2.5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŽENA

2.5.1. UGOVORNE ORDINACIJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA

Prema podacima iz CEZIH-a, evidentirano je 29.627 korisnica zdravstvene zaštite. Od ukupnog broja korisnica, 56,7% su bile u dobi od 19 do 49 godina. Djevojke do 18 godina čine 1,6% korisnica.

Evidentirano je 108.049 kontakata. Najveći broj kontakata (72,4%) ostvarile su žene u dobi 19 do 49 godina, dakle u generativnoj dobi.

Tablica 1 - Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnica	Broj kontakata	Broj kontakata po korisnici
5-9	2	3	1,5
10-13	26	60	2,3
14-18	454	1.467	3,2
19-34	7.075	41.580	5,9
35-49	9.735	36.692	3,8
50-64	7.212	16.692	2,3
65-79	4.438	9.943	2,2
80+	685	1.612	2,4
Ukupno	29.627	108.049	3,6

Zdravstvenu zaštitu u ugovornim ordinacijama koristilo je 30,8% osiguranih žena starijih od 12 godina.

Prema objavljenim podacima HZJZ-a, zdravstvenu zaštitu koristilo je 37,4% osiguranih žena u skrbi (78.877 žena u skrbi) (RH 34,9%).

Zabilježeno je 3,6 kontakata po korisnici (RH 3,9), najviše u dobi 19-34 g. (5,9 kontakata).

Evidentirano je 44.836 pregleda, od toga 69,4% u generativnoj dobi 19 do 49 godina. Od toga bilo je 17.405 prvih preventivnih pregleda.

Tablica 2 - Pregledi u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji 2023.g.

Dob (godine)	Broj svih pregleda	Broj pregleda po korisnici	Broj prvih pregleda ginekologa - preventivnih (GI 001)	Broj prvih pregleda – preventivnih (GI001) na 100 korisnica
5-9	1	0,5	-	-
10-13	17	0,7	9	34,6
14-18	439	1,0	203	44,7
19-34	16.957	2,4	3.925	55,5
35-49	14.138	1,5	5.615	57,7
50+	13.284	1,1	7.653	62,0
Ukupno	44.836	1,5	17.405	58,7

Broj pregleda je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

GI001	Prvi pregled ginekologa - preventivni	Preventiva
GI002	Prvi pregled ginekologa - kurativni	Kurativa
GI003	Kontrolni pregled ginekologa	Kurativa
GI004	Prvi sistematski pregled trudnice	Preventiva
GI005	Ponovni sistematski pregled trudnice	Preventiva
GI006	Ponovni sistematski pregled trudnice s rizičnom trudnoćom	Preventiva
GI119	Pregled neopredijeljene osigurane osobe - migrirajuće	Kurativa

U odnosu na lani, bilo je za 3,3% više pregleda, a za 10,9% više prvih preventivnih pregleda.

U ugovornim ordinacijama evidentirano je 1,5 pregleda po korisnici, najviše u dobi 19-34 g. (2,4).

Prvih preventivnih pregleda bilo je 58,7 na 100 korisnica (nešto više od polovine korisnica je preventivno pregledano), najviše u dobi 50 i više godina (62,0). Stopa prvih preventivnih pregleda na 100 žena u skrbi u ugovornim ordinacijama bila je 22,1 (petina žena u skrbi).

Provedeno je ukupno 53.407 savjetovanja, od toga više od tri četvrtine (42.483 ili 79,5%) su bila kurativna savjetovanja.

Tablica 3 - Savjetovanja u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupno savjetovanja	Preventivna savjetovanja	Kurativna savjetovanja
5-9	1	-	1
10-13	34	7	27
14-18	885	334	551
19-34	21.248	4.860	16.388
35-49	18.003	3.087	14.916
50+	13.236	2.636	10.600
Ukupno	53.407	10.924	42.483

Broj savjetovanja je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

GI007	Prvo savjetovanje i upute u svezi s kontracepcijom uključujući savjetovanje s bolesnicom/partnerom/članom obitelji u ambulant i konzultaciju	Preventiva
GI008	Ponovno savjetovanje u svezi s kontracepcijom uključujući savjetovanje s bolesnicom/partnerom/članom obitelji u ambulant i konzultaciju	Preventiva
GI011	Savjetovanje s bolesnicom ili partnerom (članom obitelji) u ambulant	Preventiva
GI012	Savjetovanje s bolesnicom ili partnerom (članom obitelji) u ambulant	Kurativa
GI013	Konzultacija	Kurativa
GI022	Savjetovanje o menopauzi	Preventiva
GI023	Savjetovanje za prevenciju osteoporoze	Preventiva
GI024	Savjetovanje za prevenciju pretilosti	Preventiva
GI025	Savjetovanje za prevenciju spolno prenosivih bolesti uključujući savjetovanje s partnerom (članom obitelji)	Preventiva
GI026	Savjet telefonom	Kurativa
GI044	Savjet e-mailom bolesniku ili članu obitelji	Kurativa
GI053	Savjetovanje o sterilitetu i MPO, uključujući savjetovanje s partnerom	Preventiva
GI056	Savjetovanje o začeću uključujući savjetovanje s partnerom	Preventiva

Ukupno je obavljeno 24.086 Papa testova kod 19.892 korisnica (4.194 ponovljenih Papa testova kod 21,1% korisnica) i 15.194 transvaginalnih ultrazvuka. Napravljeno je 24 ultrazvučnih pregleda dojki.

Tablica 4 - Broj obavljenih ultrazvuka i Papa testova u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj ultrazvuka dojki (GI104)	Broj korisnica ultrazvuka dojki	Broj Papa-testova (GI016)	Broj korisnica Papa testova	Broj korisnica Papa testova na 100 korisnica	Broj transvaginalnih sonografija (TVS) (GI101)
10-13	-	-	1	1	3,8	-
14-18	-	-	167	141	31,1	130
19-34	1	1	5.479	4.417	62,4	3.361
35-49	11	8	8.091	6.580	67,6	4.772
50+	12	6	10.348	8.753	71,0	6.931
Ukupno	24	15	24.086	19.892	67,1	15.194

U odnosu na prošlu godinu, uzeto je za 3,5% više Papa testova, i za 34,8% više transvaginalne sonografije.

Kod 67,1 na 100 korisnica napravljen je Papa test barem jedanput (71,0 u dobi 50 i više godina), po čemu je IŽ među vodećim županijama u RH (RH 58,2).

Papa test je uzet kod gotovo tri četvrtine korisnica, odnosno svakoj četvrtoj ženi u skrbi.

Na 100 korisnica obavljeno je 51,3 transvaginalnih sonografija, odnosno kod svake druge korisnice.

Ukupno je bilo 10.383 pregleda trudnica, od toga 1.505 prvih posjeta/trudnica, što je nešto manje od broja rođene djece u Županiji (2023.g. 1.386). Evidentirano je 9.115 pregleda ultrazvukom u trudnoći i 630 poduka o pravilnoj prehrani i oralnoj higijeni trudnica.

Tablica 5 - Pregledi trudnica u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupno pregleda trudnica	Prvi sistematski pregled trudnice (GI004)	Ponovni sistematski pregled trudnice (GI005)	Ponovni sistematski pregled trudnice s rizičnom trudnoćom (GI006)	Pregled ultrazvukom u trudnoći	Poduka o pravilnoj prehrani i oralnoj higijeni trudnica (GI020)
14-18	30	8	22	-	30	3
19-29	3.838	579	2.799	460	3.412	226
30-39	6.094	835	4.101	1.158	5.279	381
40-49	420	83	175	162	383	20
50+	1	-	-	1	11	-
Ukupno	10.383	1.505	7.097	1.781	9.115	630

Broj pregleda ultrazvukom u trudnoći je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova:

GI102	Pregled ultrazvukom u trudnoći
GI105	Pregled UZV trudnice – višeplovna trudnoća

Trudnice su najčešće u dobi 30-39 godina (55,5%), a slijede one u dobi 19-29 godina (38,5%).

Svaka trudnica posjetila je ginekologa u prosjeku 6,9 puta (RH 6,8)(7,6 puta u 2022.), a 6,1 puta je napravljen ultrazvuk u trudnoći (6,3 u 2022.).

Poduka o pravilnoj prehrani i oralnoj higijeni bilo je za 59,1% više u odnosu na prethodnu godinu.

Zbog planiranja obitelji bilo je ukupno 3.686 savjetovanja, od toga 1.813 prvih savjetovanja.

Tablica 6 - Broj savjetovanja u vezi s kontracepcijom, sterilitetom i/ili začecem u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj savjetovanja u vezi s kontracepcijom, sterilitetom i/ili začecem	Od toga prvih savjetovanja
10-13	4	1
14-18	232	196
19-29	1.777	1.217
30-39	1.124	325
40-49	499	70
50+	50	4
Ukupno	3.686	1.813

Broj savjetovanja u vezi s kontracepcijom, sterilitetom i/ili začecem je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

GI007	<i>Prvo savjetovanje i upute u svezi s kontracepcijom uključujući savjetovanje s bolesnicom/ partnerom/članom obitelji u ambulanti i konzultaciju</i>	<i>Preventiva</i>
GI008	<i>Ponovno savjetovanje u svezi s kontracepcijom uključujući savjetovanje s bolesnicom/ partnerom/članom obitelji u ambulanti i konzultaciju</i>	<i>Preventiva</i>
GI053	<i>Savjetovanje o sterilitetu i MPO, uključujući savjetovanje s partnerom</i>	<i>Preventiva</i>
GI056	<i>Savjetovanje o začecu uključujući savjetovanje s partnerom</i>	<i>Preventiva</i>

U odnosu na prethodnu godinu savjetovanja oko planiranja obitelji bilo je za 14,1% više, a prvih savjetovanja za 42,8% više.

Na 100 korisnica obavljeno je 12,4 savjetovanja oko planiranja obitelji (RH 15,6), 6,1 bilo je prvi put (RH 6,4).

Većina žena koja je zbog kontracepcije došla prvi put bila je u dobi 19-29 godina (48,2%), odnosno 30-39 godina (30,5%).

Evidentirano je 5.253 edukacija o prevenciji raka dojke, 870 savjetovanja o menopauzi, 806 savjetovanja za prevenciju spolno prenosivih bolesti i 598 savjetovanja o prevenciji pretilosti.

Tablica 7 – Neke preventivne aktivnosti u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Šifra	Naziv DTP-a	Ukupno
GI022	Savjetovanje o menopauzi	870
GI023	Savjetovanje za prevenciju osteoporoze	297
GI024	Savjetovanje za prevenciju pretilosti	598
GI025	Savjetovanje za prevenciju spolno prenosivih bolesti uključujući savjetovanje s partnerom (članom obitelji)	806
GI027	Edukacija o prevenciji raka dojke	5.253

Navedenih preventivnih aktivnosti ukupno obavljeno je za 29,8% više u odnosu na prošlu godinu.

Od ukupnog broja izdanih uputnica (65.278), većina (81,7%) se odnosila na dijagnostičke pretrage (RH 75,8), 9,6% na ambulantno liječenje, 4,4% na bolničko liječenje, a 3,4% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled (RH 9,4%).

Tablica 8 - Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Vrsta uputnice	Broj	%
A1 Konzilijarni pregled	1.921	2,9
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	319	0,5
A3 Dijagnostička pretraga	53.322	81,7
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	16	0,0
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurana osobe)	98	0,2
A6 Kontrolna dijagnostička pretraga	1	0,0
B1 Bolničko liječenje	2.867	4,4
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	2	0,0
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	14	0,0
C2 Pregled i obrada kroz Objedinjeni hitni bolnički prijam odnosno kroz hitne specijalističke ambulante u bolničkim ustanovama bez organiziranog Objedinjenog hitnog bolničkog prijama na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	98	0,2
C3 Prije operativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	-	-
D1 Ambulantno liječenje	6.290	9,6
D2 Dnevna bolnica	330	0,5
Ukupno	65.278	100,0

Izdane su 2,2 uputnice po korisnici (RH 2,1), odnosno 1,5 uputnica po pregledu (RH 1,4).

Najčešće su izdavane uputnice za kliničku citologiju (34,2%), medicinsku mikrobiologiju (18,7%), medicinsku biokemiju (13,1%), transfuzijsku medicinu (5,5%), fetalnu medicinu i opstetriciju (4,5%) te ginekologiju i opstetriciju (4,4%).

Tablica 9 - Najčešće djelatnosti u koje su upućivani pacijenti iz djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Djelatnost upućivanja	Broj	%
Klinička citologija	22.312	34,2
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	12.201	18,7
Medicinska biokemija	8.520	13,1
Transfuzijska medicina	3.611	5,5
Fetalna medicina i opstetricija	2.958	4,5
Ginekologija i opstetricija	2.904	4,4
Mamografija	2.015	3,1
Ultrazvuk	1.693	2,6
Ginekološki ultrazvuk	1.432	2,2
Ginekološka onkologija	1.388	2,1
Ginekologija	1.227	1,9
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	1.152	1,8
Ostalo	3.865	5,9
Ukupno	65.278	100,0

Ukupno je izdano 38.635 recepata. Najčešće su izdavani recepti za grupu lijekova s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni (64,4%), za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima) (14,0%) te s djelovanjem na kožu (10,7%).

Tablica 10 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

Lijekovi:	Broj	%
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	586	1,5
- s djelovanjem na kožu	4.132	10,7
- s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	2.102	5,4
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	24.869	64,4
- s djelovanjem na osjetila	6	0,0
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	183	0,5
- s djelovanjem na srce i krvožilje	88	0,2
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	8	0,0
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	615	1,6
- s djelovanjem na živčani sustav	276	0,7
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	258	0,7
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima)	5.391	14,0
- za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	48	0,1
Različito	73	0,2
Ukupno	38.635	100,0

Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe ginekoloških antiinfektiva i antiseptika (25,1%), zatim progestageni (16,1%), hormonski kontraceptivi za sustavnu primjenu (14,9%), antimikotici za lokalnu primjenu (7,9%) te makrolidi i linkozamidi (5,5%).

Tablica 11 - Najčešće izdani recepti, po podgrupama, u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

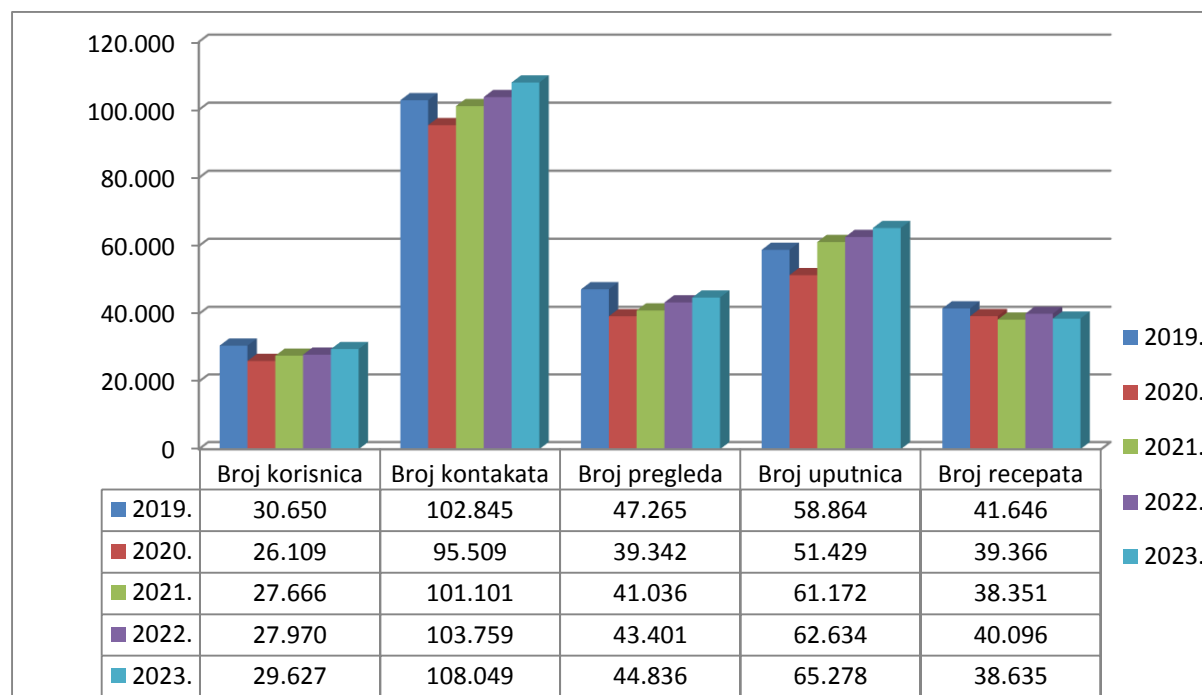
Podgrupa lijekova	Broj	%
G01A Ginekološki antiinfektivi i antiseptici (isključujući kombinacije s kortikosteroidima)	9.695	25,1
G03D Progestageni	6.239	16,1
G03A Hormonski kontraceptivi za sustavnu primjenu	5.758	14,9
D01A Antimikotici za lokalnu primjenu	3.053	7,9
J01F Makrolidi i linkozamidi	2.115	5,5
G03C Estrogeni	1.621	4,2
B03A Pripravci željeza	1.572	4,1
J01A Tetraciklini	929	2,4
G03F Kombinacija progestagena i estrogena	853	2,2
J01D Cefalosporini	686	1,8
Ostalo	6.114	15,8
UKUPNO	38.635	100,0

*U ugovornim ordinacijama izdano je 1,3 recepta po korisnici (RH 1,5).
Dvije trećine izdanih recepata (64,4%) bili su lijekovi za mokraćni sustav i spolni hormoni. Najčešće su izdavani ginekološki antiinfektivi i antiseptici (25,1%).*

Prepisano je 5.758 oralnih kontraceptiva. Žena fertilne dobi je 2021.g. prema Popisu stanovništva 2021. bilo 38.861.

Oralni kontraceptivi izdani su za 14,8% žena fertile dobi.

U odnosu na 2022. godinu, veći je broj korisnica za 5,9%, izdanih uputnica za 4,2%, kontakata za 4,1%, pregleda za 3,3%, a manji je broj izdanih recepata za 5,6%. U odnosu na 2019.g., manji je broj korisnica za 3,3%, pregleda za 5,1%, recepata za 7,2%, a veći je broj uputnica za 10,9% i broj kontakata za 5,1%.

Slika 1 – Pokazatelji rada u djelatnosti zdravstvene zaštite žena od 2019. do 2023.godine

Zabilježeno je 76.786 dijagnoza.

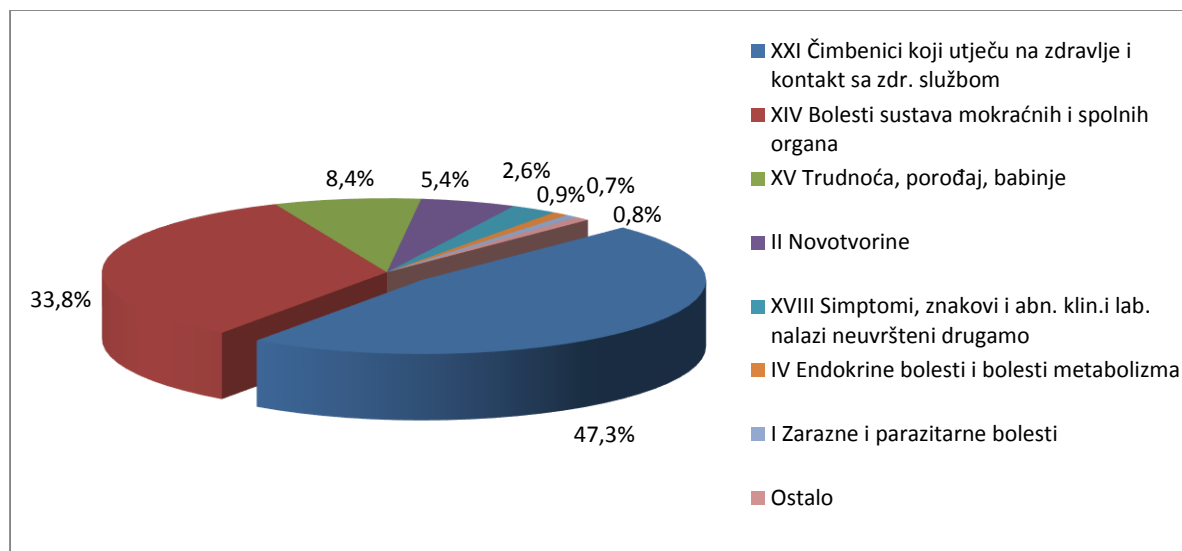
Evidentirano je 2,6 dijagnoza po korisnici.

Kod najvećeg broja žena zabilježene su:

- čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim službama s učešćem u ukupnom pobolu od 47,3%,
- bolesti genito-urinarnog sustava (33,8%),
- trudnoća i porođaj (8,4%),
- neoplazme (5,4%),
- simptomi i znakovi (2,6%),
- endokrine bolesti i bolesti metabolizma (0,9%) te
- zarazne i parazitarne bolesti (0,7%).

Tablica 12 - Broj osoba kod kojih je zabilježena navedena dijagnoza u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023. godini

MKB-10 dijagnoza		Broj	%
A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	555	0,7
C00-D48	Neoplazme	4.176	5,4
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunol. sustava	184	0,3
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti	708	0,9
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	10	0,0
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	6	0,0
H00-H59	Bolesti oka i adneksa	1	0,0
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnih procesa	-	-
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava	6	0,0
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava	3	0,0
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	15	0,0
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	296	0,4
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	57	0,1
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarnog sustava	25.927	33,8
O00-O99	Trudnoća i porođaj	6.422	8,4
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda	2	0,0
Q00-Q99	Prirodne malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	57	0,1
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi	2.028	2,6
S00-T98	Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	3	0,0
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe	1	0,0
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	4	0,0
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdrav. status i kontakt sa zdr. ustanovama	36.325	47,3
UKUPNO		76.786	100,0

Slika 2 - Najčešće evidentirane skupine bolesti ili stanja (ugovorne ordinacije) u 2023.g.

Najčešće su evidentirani *specijalni pregledi osoba bez tegoba* (23,8%), *osobe koje traže savjete* (8,6%), druge upale rodnice i stidnice (6,9%), benigna (dobročudna) displazija dojki odnosno menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji (po 4,5%), *postupci u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće* (4,1%), poremećaji menstruacije (3,9%) i upala vrata maternice (2,9%).

Tablica 13 - Najčešće zabilježene dijagnoze u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2023.godini

Naziv dijagnoze i šifra MKB	Broj	%
<i>Drugi specijalni pregled i ispitivanja osoba bez tegoba ili utvrđene dijagnoze Z01</i>	18.278	23,8
<i>Osobe koje traže soc. i med.savjete koji nisu svrstani drugamo Z71</i>	6.609	8,6
Druga upala rodnice i stidnice N76	5.263	6,9
Benigna (dobroćudna) displazija dojki N60	3.479	4,5
Menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji N95	3.420	4,5
<i>Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće Z30</i>	3.133	4,1
Poremećaji menstruacije N91-N92	3.000	3,9
Upala vrata maternice N72	2.226	2,9
<i>Nadzor nad normalnom trudnoćom Z34</i>	2.002	2,6
Leiomiom maternice D25	1.785	2,3
Dobroćudna novotvorina jajnika D27	1.428	1,9
Displazija vrata maternice N87	1.415	1,8
Krvarenje u ranoj trudnoći O20	1.267	1,7
<i>Skrb i pretraga nakon porođaja Z39</i>	1.233	1,6
<i>Pregledi i testovi na trudnoću Z32</i>	1.129	1,5
Ostale dijagnoze	21.119	27,5
SVEUKUPNO	76.786	100,0

Evidentirano je ukupno 6.422 dijagnoza u poglavlju Trudnoća porođaj i babinje (4,3 na 1 trudnicu). Najčešće su evidentirane dijagnoze krvarenje u ranoj trudnoći (19,7%) te infekcije mokraćnog i spolnog sustava u trudnoći (16,2%).

Tablica 14 - Najčešće zabilježene dijagnoze u trudnoći, porođaju i babinju u zdravstvenoj zaštiti žena u Istarskoj županiji u 2023.godini

Dijagnoze i šifre u trudnoći, porođaju i babinjama	Broj	%
Trudnoća završena pobačajem (O00-O08)	494	7,7
Edemi, proteinurija i hipertenzivni poremećaji u trudnoći (O10-O16)	77	1,2
Ostale bolesti majke, vezane prije svega uz trudnoću (O20-O29)	4.009	62,4
- <i>Krvarenje u ranoj trudnoći O20</i>	1.267	19,7
- <i>Prekomjerno povraćanje u trudnoći O21</i>	361	5,6
- <i>Bolesti vena kao komplikacija trudnoće O22</i>	27	0,4
- <i>Infekcije mokraćnog i spolnog sustava u trudnoći O23</i>	1.043	16,2
- <i>Dijabetes melitus u trudnoći O24</i>	379	5,9
- <i>Zbrinjavanje majke zbog ostalih stanja vezanih prije svega uz trudnoću O26</i>	899	14,0
- <i>Abnormalni nalazi antenatalnog skrininga majke O28</i>	33	0,5
Zbrinjavanje majke vezano uz fetus i amnionsku šupljinu i moguće probleme porođaja (O30 – O48)	370	5,8
Komplikacije porođaja i rađanja (O60-O75)	34	0,5
Porođaj (O80-O84)	503	7,8
Komplikacije vezane prije svega uz babinje (O85- O92)	78	1,2
Ostala porodnička stanja nesvrstana drugamo (O95-O99)	857	13,3
SVEUKUPNO O00-O99	6.422	100,0

2.5.2. NEUGOVORNE ORDINACIJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA

Prema podacima HZJZ-a, od 29 timova s punim radnim vremenom u RH, 8 djeluje u IŽ.

Prema prikupljenim godišnjim izvješćima iz neugovornih ordinacija (8 lokaliteta /ordinacije), bilo je 7.807 korisnica (lani 7.036), obavljeno je 7.891 pregleda (lani 7.441), 5.343 preventivna pregleda (lani 4.807), uzeto je 6.139 Papa testova (lani 6.157), a kod 26,0% utvrđeno je patološko stanje.

U neugovornim ordinacijama bilo je 1.153 prvih posjeta trudnica odnosno 1.573 ukupnih posjeta trudnica, što znači da ih je svaka trudnica posjetila samo 1,4 puta, te je trudnoću nastavila pratiti u ugovornim ordinacijama.

Tablica 1 - Korisnice i rad u neugovornim ordinacijama u 2023.godini po dobi

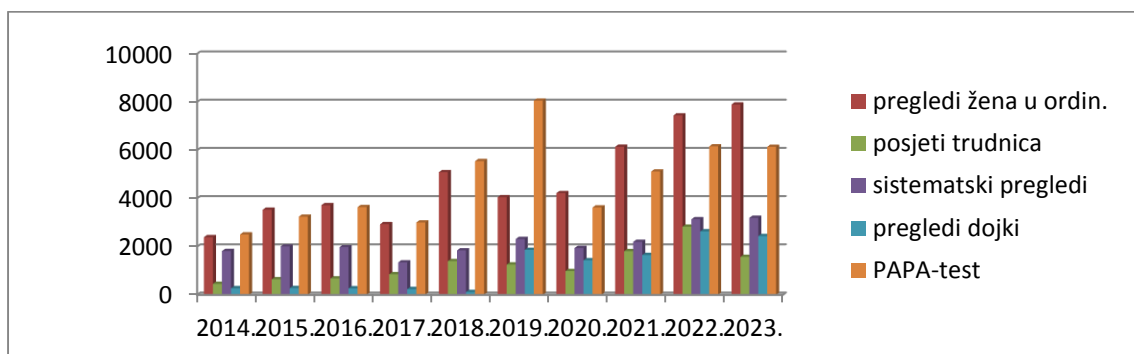
	Ukupno	-15 g.	16-19 g.	20-29 g.	30-39 g.	40-49 g.	50+ g.
Korisnice zdr.zaštite	7.807	2826	380	1.423	2.551	1.747	1.680
Broj posjeta	9.174	27	196	1.431	3.499	2.027	1994
Broj pregleda	7.891	17	163	1.350	2.659	1.949	1.753
Preventivni pregledi	5.343	-	115	741	1.761	1.556	1.170
- Sistematski	3.192	-	57	479	995	879	782
- Kontrolni	1.049	-	20	147	373	300	209
- Ciljani	1.102	-	38	115	393	377	179
Pregled dojki	2.438	-	15	334	660	686	743
- od toga patoloških stanja	6	-	-	-	1	3	2
Papa test	6.139	-	93	866	1.973	1.865	1.342
- od toga patoloških nalaza	1.594	-	19	176	560	476	363
UKUPNO prvi posjeti trudnica	1.153	-	57	469	424	128	75
- do 3 mjeseca trudnoće	566	-	14	178	196	103	75
- od 4 do 6 mjeseca trudnoće	434	-	22	227	164	21	-
- sa 7 i više mjeseci trudnoće	153	-	21	64	64	4	-
Ponovni posjeti trudnica	420	-	28	182	189	20	1
UKUPNO posjeti trudnica	1.573	-	85	651	613	148	76
UKUPNO patološka stanja	421	-	7	95	156	91	72
- do 3 mjeseca trudnoće	363	-	4	67	135	85	72
- 4 do 6 mjeseca trudnoće	35	-	1	22	7	5	-
- 7 i više mjeseci trudnoće	23	-	2	6	14	1	-
UKUPNO posjeta savjetovalištu za planiranje obitelji	296	-	52	144	77	23	-
Prvi put posjetile savjetovalište	111	-	38	58	14	1	-
UKUPNO kontracepcija							
- Oralna	200	-	48	92	50	10	-
- Intrauterina	51	-	-	5	21	25	-
- Dijafragma	2	-	-	-	-	2	-
- Druga lokalna	24	-	-	8	10	6	-
- Drugi oblici kontracepcije	26	-	-	-	10	16	-

Broj korisnica bio je za 11,0% veći u odnosu na 2022.g.(prikupljena dva izvješća više ordinacija s punim radnim vremenom), a broj pregleda u neugovornim ordinacijama veći je za 6,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Broj preventivnih pregleda je za 11,2% veći u odnosu na 2022.g., a broj Papa testova približno isti kao lani.

U neugovornim ordinacijama zdravstvenu zaštitu je koristilo 26,4% ukupnih korisnica, odnosno 8,1% osiguranih žena u dobi iznad 12 godina.

U neugovornim ordinacijama obavljeno je 13,2% ukupnih posjeta trudnica.

Slika 1 - Rad privatnih neugovornih ginekoloških ordinacija od 2014. do 2023.g.

U neugovornim ordinacijama evidentirano je 6.096 bolesti i stanja. Najčešće su bile zastupljene bolesti mokraćnog i spolnog sustava (3.005 ili 33,0%); čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (1.623 ili 26,6%), zarazne i parazitarne bolesti (483 ili 7,2%), novotvorine (434 ili 7,1%), trudnoća, porođaj i babinje (317 ili 5,2%), endokrine bolesti i bolesti metabolizma (146 ili 2,4%), a 84 su bolesti iz ostalih skupina.

2.6. ZAŠTITA I LIJEČENJE USTA I ZUBI

2.6.1. UGOVORNE ORDINACIJE U ZAŠTITI I LIJEČENJU USTA I ZUBI

Prema podacima iz CEZIH-a, evidentirano je 64.652 korisnika zdravstvene zaštite. Od ukupnog broja korisnika 45,3% su bili muškog, a 54,7% ženskog spola.

Korisnici u dobi do 49 godina čine 61,5% ukupnih korisnika (63,0% muškog, 60,2% ženskog). U dobi do 18 godina veći je broj korisnika muškog spola, a nakon toga većina korisnika je ženskog spola.

Tablica 1 - Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj korisnika			Broj kontakata		
	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0-6	3.960	1.977	1.983	9.783	4.892	4.891
7-18	11.623	5.864	5.759	31.404	15.801	15.603
19-34	10.364	4.625	5.739	28.861	12.916	15.945
35-49	13.796	5.979	7.817	40.237	17.335	22.902
50-64	12.784	5.514	7.270	42.879	18.450	24.429
65-79	9.778	4.305	5.473	36.794	16.516	20.278
80+	2.347	997	1.350	8.845	3.870	4.975
Ukupno	64.652	29.261	35.391	198.803	89.780	109.023

U ugovornim ordinacijama uslugama se koristilo 30,6% ukupno osiguranih osoba: 33,4% predškolske djece, 53,5% školske djece i mladih, 29,2% odraslih i 23,9% starijih.

Prema objavljenim podacima HZJZ-a, zdravstvenu zaštitu koristilo je 36,3% osiguranih osoba u skrbi (177.578 osoba u skrbi) (RH 38,8%), po čemu smo četvrta

najlošija županija u RH (lošije pokazatelje imaju samo Ličko-senjska, Splitsko-dalmatinska i Dubrovačko neretvanska županija).

Ostvareno je 198.803 kontakata.

Tablica 2 - Broj kontakata po korisniku u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupno	Muški	Ženski
0-6	2,5	2,5	2,5
7-18	2,7	2,7	2,7
19-34	2,8	2,8	2,8
35-49	2,9	2,9	2,9
50-64	3,4	3,3	3,4
65-79	3,8	3,8	3,7
80+	3,8	3,9	3,7
Ukupno	3,1	3,1	3,1

Evidentirano je 3,1 kontakta po korisniku (isto kod muškog i ženskog spola) (RH 3,1). U dobi iznad 50 godina raste broj kontakata po korisniku da bi u dobi iznad 65 godina bio najveći – 3,8 kontakta po korisniku.

Obavljeno je 67.634 pregleda, od toga 54,6% kod osoba ženskog spola. Pregleda na 100 korisnika bilo je 104,6, najviše u predškolskoj (133,7) i u dobi od 50-64 godina (104,6).

Tablica 3 - Broj pregleda u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Broj pregleda			Broj pregleda na 100 korisnika		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
0-6	5.293	2.645	2.648	133,7	133,8	133,5
7-18	11.766	5.978	5.788	101,2	101,9	100,5
19-34	10.701	4.784	5.917	103,3	103,4	103,1
35-49	13.920	5.977	7.943	100,9	100,0	101,6
50-64	13.368	5.704	7.664	104,6	103,4	105,4
65-79	10.183	4.578	5.605	104,1	106,3	102,4
80+	2.403	1.070	1.333	102,4	107,3	98,7
Ukupno	67.634	30.736	36.898	104,6	105,0	104,3

Broj pregleda je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

DM002	Pregled bolesnika (prvi)
DM003	Ponovni pregled (recall) bolesnika
DM004	Pregled akutnog bolesnika

U dobi 0-6 godina obavljeno je 5.293 pregleda, od toga 2.826 (53,4%) bili su prvi pregledi (71,4 na 100 korisnika); u dobi 7-18 g. obavljeno je 11.766 pregleda, od toga (6.256) 53,2% prvi (53,8 na 100 korisnika); u dobi iznad 65 godina ukupno je bilo 12.586 pregleda,

od toga prvih pregleda 5.339 (42,4%) (44,0 na 100 korisnika); ukupno je obavljeno 32.439 prvih pregleda, što je 48,0% u ukupnim pregledima (50,2 na 100 korisnika).

Tablica 4 - Broj obavljenih pregleda u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji prema vrsti pregleda u 2023. godini

Dob djeteta (godine)	Broj pregleda				Broj prvih pregleda na 100 korisnika
	Pregled bolesnika (prvi)	Ponovni pregled	Pregled akutnog bolesnika	UKUPNO	
0-3	875	312	103	1.290	80,7
4-6	1.951	1.363	689	4.003	67,8
Ukupno 0-6	2.826	1.675	792	5.293	71,4
7-14	4522	2754	1.430	8.706	54,7
15-18	1.734	769	557	3.060	51,7
Ukupno 7-18	6.256	3.523	1.987	11.766	53,8
19-34	5.397	2.139	3.165	10.701	52,1
35-49	6.620	3.081	4.219	13.920	48,0
50-64	6.001	2.909	4.458	13.368	46,9
65+	5.339	2.702	4.545	12.586	44,0
UKUPNO	32.439	16.029	19.166	67.634	50,2

Evidentirano je 104,6 pregleda na 100 korisnika (105,0 kod muškog i 104,3 kod ženskog spola) (RH 128,7). Najveći broj pregleda evidentiran je u predškolskoj dobi – 133,7 na 100 korisnika (RH 124,4)

Prvih pregleda na 100 korisnika bilo je 50,2, najviše u predškolskoj dobi 71,4, manje u školskoj 53,8, a najmanje u starijoj dobi 44,0.

Od ukupnog broja kontakata sa zdravstvenom zaštitom, 34,0% bili su pregledi (RH 41,7%). Kod djece (0 - 6 godina) 53,4% bili su prvi pregledi (RH 49,4%), a 15,0% pregledi kod akutnog bolesnika (RH 21,3%), odnosno 71,4 prvih pregleda na 100 korisnika (RH 61,5).

Od ukupnog broja zabilježenih dijagnostičko-terapijskih postupaka većina (75,6%) bili su kurativni, dok je preventivnih bilo 24,4% (RH 24,7%). Kod djece do 6 godina najveći je udio preventivnih DTP postupaka (36,1%), slijede školska djeca (29,9%), a najmanje je preventive zabilježeno u najstarijoj dobi (9,7%).

Tablica 5 – Dijagnostičko-terapijski postupci (DTP) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	DTP ukupno	Preventiva		Kurativa	
		Broj DTP	%	Broj DTP	%
0-6	34.292	12.367	36,1	21.925	63,9
7-18	123.916	37.110	29,9	86.806	70,1
19-34	109.192	31.358	28,7	77.834	71,3
35-49	152.099	42.146	27,7	109.953	72,3
50-64	157.369	33.389	21,2	123.980	78,8
65-79	124.260	18.954	15,3	105.306	84,7
80+	28.468	2.755	9,7	25.713	90,3
Ukupno	729.596	178.079	24,4	551.517	75,6

Broj preventivnih postupaka je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

DM100	Kontrola plaka s bojom i određivanje PI za zapisom (obaju lukova)
DM101	Pečaćenje fisure po zubu
DM102	Pečatni ispun (preventivni ispun po zubu)
DM103	Savjetovanje s odgajateljima, učiteljima
DM104	Stomatološko odgojno predavanje - malena skupina (do 20 ljudi)

DM105	Stomatološko odgojni rad - stomatolog - pojedinačno savjetovanje
DM106	Stomatološko odgojni rad - s malenim skupinama
DM107	Obrada i analiza oralnog stanja skupina, temeljnih preventivskih skupina do 100 osoba
DM108	Za svakih daljnjih 50 osoba
DM109	Preventivni zahvati - kontrola plaka s bojom i određivanje indeksa, oba luka
DM110	Profesionalno čišćenje profilaktičkom pastom
DM111	"Dentocult testovi osjetljivosti na karijes, uključuju: SM; LB; puferski kapacitet slina"
DM112	Jetkanje cakline i nanošenje smole
DM113	Priprema dentina i nanošenje dentinskog veziva
DM114	Preventivni ispun ili ART ispun - po zubu
DM115	Profilaksa s fluorom - topikalna fluoridacija, tekućina ili gel
DM116	Topikalna fluoridacija lakom (obje čeljusti)
DM117	Nanošenje otopine, želea NaF, oba luka
DM118	Nanošenje F-laka, do tri zuba
DM119	Motiviranje djece za higijenu usta
DM120	Demonstracija čišćenja zuba (po osobi)
DM200	Ispitivanje vitaliteta jednog ili više zuba uz kontrolni test
DM201	Desenzibilacija osjetljivih zubnih vratova, po zubu
DM202	Manji brusni ispravci po zubu
DM203	Provjera higijene usta, motiviranje i davanje uputa za održavanje higijene usta (5 min). Savjetovanje, motiviranje bolesnika, uz obvezno pokazivanje i vježbanje tehnike pravilnog čišćenja zuba
DM204	Odstranjivanje mekih i tvrdih zubnih naslaga (po kvadrantu) strojem ili ručno
DM205	Odstranjivanje odstojećih ispuna po površini zuba
DM206	Savjetovanje stomatologa sa specijalistima po utrošenoj vremenu
DM207	Uklanjanje plaka sa zuba
DM208	Sustavno subgingivalno skidanje zubnog kamenca i poliranje korijena (po sekstantu - ručno)
DM209	Skidanje previsokih ispuna, po površini zuba

Obavljeno je 88.506 ispuna (52,6% kod ženskog spola) i 19.868 vađenja zubi (50,3% kod ženskog spola). U dobi do 18 g. napravljeno je 21,8% ispuna i 16,9% vađenja zubi.

Tablica 6 - Broj ispuna i izvađenih zubi u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ispuni			Izvađeni zubi		
	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0-6	3.960	2.002	1.958	373	169	204
7-18	15.371	7.829	7.542	2.978	1.479	1.499
19-34	14.821	7.237	7.584	1.253	657	596
35-49	20.226	9.139	11.087	3.136	1.649	1.487
50-64	19.201	8.689	10.512	5.553	2.666	2.887
65-79	12.503	5.860	6.643	5.188	2.596	2.592
80+	2.424	1.178	1.246	1.387	654	733
Ukupno	88.506	41.934	46.572	19.868	9.870	9.998

Broj plombiranih zubi je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

DM102	Pečatni ispun (preventivni ispun po zubu)
DM114	Preventivni ispun ili ART ispun - po zubu
DM319	Cementni ispun jednoplošni, do 6 godina starosti
DM320	Cementni ispun višeplošni, do 6 godina starosti
DM325	Ispun kompositni na jednoj površini (prekutnjaci i kutnjaci)
DM326	Ispun kompositni dvoplošni (prekutnjaci i kutnjaci)
DM327	Ispun kompositni troplošni (prekutnjaci i kutnjaci)
DM328	Ispun kompositni - svaka dodatna površina u istom posjetu (prekutnjaci i kutnjaci)
DM330	Cementni ispun jednoplošni, stariji od 6 godina
DM331	Cementni ispun višeplošni, stariji od 6 godina
DM332	Amalgamski ispun jednoplošni
DM333	Amalgamski ispun dvoplošni
DM334	Amalgamski ispun troplošni
DM335	Amalgamski ispun - svaka dodatna ploha u istom posjetu

DM336	Ispun kompozitni jednoplošni (sjekutići i očnjaci)
DM337	Ispun kompozitni dvoplošni (sjekutići i očnjaci)
DM338	Ispun kompozitni troplošni (sjekutići i očnjaci)
DM339	Ispun kompozitni - svaka dodatna površina u istom posjetu (sjekutići i očnjaci)
DM340	Ispun kompozitni - dogradnja incizijskog kuta zuba - IV razred po BLACKU
DM426	Privremeno zatvaranje - privremeni ispun
DM427	Cementni ispun na 1 plohi
DM428	Cementni ispun na više ploha
DM429	Amalgamski ispun - jedna ploha, trajni zub
DM430	Amalgamski ispun - na dvjema plohami
DM431	Amalgamski ispun - na trima plohami
DM432	Amalgamski ispun - svaka dodatna ploha u istom posjetu
DM435	Ispun kompozitni na jednoj površini (sjekutići i očnjaci)
DM436	Ispun kompozitni dvoplošni
DM437	Ispun kompozitni troplošni
DM438	Ispun kompozitni - svaka dodatna površina u istom posjetu
DM439	Ispun kompozitni - dogradnja incizijskog kuta zuba - IV razred po BLACKU
DM465	Ispun kompozitni na jednoj površini (pretkutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje
DM466	Ispun kompozitni dvoplošni (pretkutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje
DM467	Ispun kompozitni troplošni (pretkutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje
DM468	Ispun kompozitni - svaka dodatna površina u istom posjetu (pretkutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje

Broj izvađenih zubi je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

DM309	Vađenje mliječnog zuba
DM445	Vađenje jednokorjenskog zuba
DM446	Vađenje višekorjenskog zuba
DM447	Ekstrakcija zuba sa separacijom
DM450	Komplicirano vađenje zuba (uključuje vađenje zuba kod rizičnih bolesnika)
DM456	Vađenje fragmenata slomljenog ili zaostalog korijena zuba (radix relicta)

Ispuna na 100 izvađenih zuba bilo je 445,5 (465,8 kod ženskog i 424,9 kod muškog spola). Najviše ispuna na 100 izvađenih je u dobi 19-34 godine (1.182,8) i u dobi 0-6 godina (1.061,7).

Tablica 7 - Broj ispuna na 100 izvađenih zubi u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0-6	1.061,7	1.184,6	959,8
7-18	516,2	529,3	503,1
19-34	1.182,8	1.101,5	1.272,5
35-49	645,0	554,2	745,6
50-64	345,8	325,9	364,1
65-79	241,0	225,7	256,3
80+	174,8	180,1	170,0
Ukupno	445,5	424,9	465,8

Obavljeno je 6.010 protetskih radova (58,1% kod ženskog spola) i 122.862 liječenja mekih tkiva (56,0% kod ženskog spola). U dobi iznad 50 g. napravljeno je 93,7% protetskih radova.

Tablica 8 - Broj obavljenih protetskih radova i liječenja mekih tkiva u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Dob (godine)	Protetski radovi			Liječenje mekih tkiva		
	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0-6	-	-	-	391	191	200
7-18	4	3	1	8.614	4.562	4.052
19-34	29	14	15	25.975	11.526	14.449
35-49	343	165	178	35.812	15.248	20.564
50-64	1.713	701	1.012	30.414	12.686	17.728
65-79	3.007	1.277	1.730	18.376	8.282	10.094
80+	914	356	558	3.280	1.579	1.701
Ukupno	6.010	2.516	3.494	122.862	54.074	68.788

Broj protetskih radova je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

DM500	Totalna akrilatna zubna proteza - gornja
DM501	Totalna akrilatna zubna proteza - donja
DM502	Djelomična metalna lijevana zubna proteza - gornja
DM503	Djelomična metalna lijevana zubna proteza - donja
DM600	Djelomična akrilatna zubna proteza s bazom od 5 do 10 elemenata - gornja
DM601	Djelomična akrilatna zubna proteza s bazom od 5 do 10 elemenata - donja
DM602	Djelomična akrilatna zubna proteza s bazom preko 10 elemenata - gornja
DM603	Djelomična akrilatna zubna proteza s bazom preko 10 elemenata - donja
DM604	Djelomična akrilatna zubna proteza s bazom do 4 elementa - gornja
DM605	Djelomična akrilatna zubna proteza s bazom do 4 elementa - donja
DM606	Lijevana zubna nadogradnja, izravno
DM607	Potpuna krunica od metala
DM608	Fasetirana krunica

Broj liječenja mekih tkiva je izračunat preko zabilježenih odgovarajućih DTP-ova :

DM204	Odstranjivanje mekih i tvrdih zubnih naslaga (po kvadrantu) strojem ili ručno
DM207	Uklanjanje plaka sa zuba
DM208	Sustavno subgingivalno skidanje zubnog kamenca i poliranje korijena (po sekstantu - ručno)
DM400	Liječenje parodontnog apscesa (obuhvaća lijek, ispiranje rane i drenažu)
DM401	Incizija apscesa u ustima s drenažom
DM402	Trepanacija apikalnog djela (ispiranje i drenaža nisu uključeni)
DM403	Kontrola rane
DM404	Ispranje rane apscesa, uključivši kontrolu rane
DM405	Postavljanje promjena drenaže ili tampona, uključivo sa kontrolom rane
DM406	Zaustavljanje naknadnog krvarenja. Uključuje šave i/ili postavljanje tampona
DM407	Skidanje šavova
DM408	Higijena rane
DM451	Sanacija kod ozljede mekog tkiva uslijed traume
DM458	Liječenje desni ili bolesti usne šupljine po posjeti

Obavljeno je ukupno 237.246 radova, od toga najviše liječenja mekih tkiva (51,8%), zatim ispuna (37,3%), vađenja zubi (8,4%) i protetskih radova (2,5%).

Svakom korisniku u prosjeku je napravljeno 1,4 ispuna, imao je 1,9 liječenja mekih tkiva, svakom trećem je izvađen zub, a svakom jedanaestom su rađeni protetski radovi. Na jedan izvađeni zub, napravljeno je 4,5 ispuna.

Tablica 9 - Pokazatelji rada u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Broj na 100 osiguranika					
	Kontakti	Pregledi	Plombe	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
UKUPNO	94,2	32,0	41,9	9,4	2,8	58,2
0-6 g.	82,4	44,6	33,4	3,1	0,0	3,3
7-19 g.	150,6	56,7	73,9	13,8	0,0	45,4
20-64 g.	87,4	29,6	42,3	7,8	1,6	71,8
65 i više g.	89,9	24,8	29,4	13,0	7,7	42,7

Na 100 osiguranika evidentirana su:

- *94,2 kontakta, najviše u školskoj dobi (140,2),*
- *32,0 pregleda, najviše u školskoj (56,7) i predškolskoj dobi (44,6),*
- *41,9 plombi, najviše u školskoj dobi (73,9),*
- *9,4 izvađenih zubi, najviše u školskoj (13,8) i odrasloj dobi (7, 8),*
- *2,8 protetskih radova, najviše u starijoj dobi (7,7) te*
- *58,2 liječenja mekih tkiva, najviše u odrasloj dobi (71,8).*

Stavljanjem terapijskih postupaka tj. broj plombiranih (P) i izvađenih zubi - ekstrakcija (E) u odnosu na broj osiguranih osoba (O) ciljanih populacija dobivaju se pokazatelji procjene kvalitete i obuhvata programskih mjera sekundarne prevencije dentalne medicine (P:E, P:O, E:O):

- *Odnos P : E:* na jedan izvađeni zub četiri i pol su plombirana (4,5, RH 5,2), kod predškolske djece 10,6 (RH 10,2), školske djece 5,2 (RH 5,4), odraslih 5,5 (RH 6,7)
- *Odnos P : O:* stavljena je plomba skoro svakoj drugoj osobi (0,4, RH 0,5), svakom trećem predškolskom djetetu (0,3) i gotovo svakom školskom djetetu (0,7)
- *Odnos E:O:* izvađen je svakoj jedanaestoj osobi po jedan zub (0,09, RH 0,11), svakom sedmom školskom djetetu

Tablica 10 – Pokazatelji u liječenju usta i zubi

	Plomba : Ekstrakcija	Plomba : Osiguranik	Ekstrakcija : Osiguranik
UKUPNO	4,5	0,4	0,09
0-6 g.	10,6	0,3	0,03
7-19 g.	5,2	0,7	0,14
20-64 g.	5,5	0,4	0,08
65 i više g.	2,3	0,3	0,13

Od ukupnog broja izdanih uputnica (25.289), većina (55,6%) se odnosila na dijagnostičke pretrage, a 24,1% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled. Za ambulantno liječenje je izdano 18,9% uputnica, odnosno 1 upućivanje na 41,7 kontakata (RH 26,9).

Tablica 11 - Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Vrsta uputnice	Broj	%
A1 Konzilijarni pregled	4.181	16,5
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	1.918	7,6
A3 Dijagnostička pretraga	14.065	55,6
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	92	0,4
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	6	0,0
A6 Kontrolna dijagnostička pretraga	-	-
B1 Bolničko liječenje	31	0,1
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	-	-
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	60	0,2
C2 Pregled i obrada kroz Objedinjeni hitni bolnički prijam odnosno kroz hitne specijalističke ambulante u bolničkim ustanovama bez organiziranog Objedinjenog hitnog bolničkog prijama na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	119	0,5
C3 Prije operativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	-	-
D1 Ambulantno liječenje	4.772	18,9
D2 Dnevna bolnica	45	0,2
Ukupno	25.289	100,0

Najčešće su izdavane uputnice za radiologiju (klasične i kontrastne pretrage) (43,4%), ortodonciju (19,5%) i oralnu kirurgiju (13,6%).

Tablica 12 - Najčešće djelatnosti u koje se upućuju pacijenti iz djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Djelatnost upućivanja	Broj	%
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	10.979	43,4
Ortodoncija	4.942	19,5
Oralna kirurgija	3.433	13,6
Radiologija - dentalna radiološka dijagnostika	2.980	11,8
Parodontologija	827	3,3
Dentalna patologija i endodoncija	559	2,2
Oralna patologija	414	1,6
Dentalna protetika	331	1,3
Ostalo	824	3,3
UKUPNO	25.289	100,0

Izdano je 39,1 uputnica na 100 korisnika (RH 40,6). Bilo je 1 upućivanje na ambulantno liječenje na 41,7 kontakata (RH 26,9). Među županijama u RH, IŽ ima drugi najveći udio upućivanja na ortodonciju (nakon Vukovarsko-srijemske).

Ugovorne ordinacije izdale su 18.440 recepata. Najčešće su izdavale recepte za grupu lijekova za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima) (75,7%), lijekova s djelovanjem na koštano-mišićni sustav (15,2%), za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima (4,4%) te lijekova s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari (1,6%).

Tablica 13 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Lijekovi:	Broj	%
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	2.805	15,2
- s djelovanjem na kožu	175	1,0
- s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	5	0,0
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	8	0,0
- s djelovanjem na osjetila	17	0,1
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	295	1,6
- s djelovanjem na srce i krvožilje	3	0,0
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	271	1,5
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	6	0,0
- s djelovanjem na živčani sustav	79	0,5
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	812	4,4
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima)	13.962	75,7
Različito	2	0,0
Ukupno	18.440	100,0

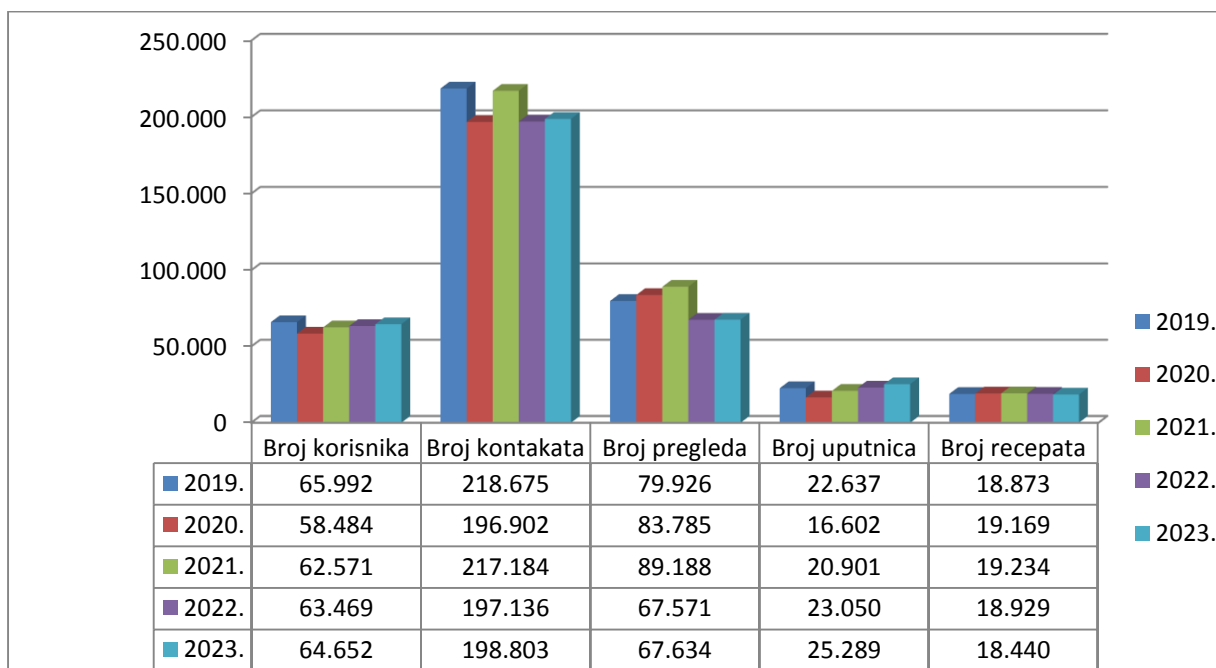
Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe beta-laktamskih penicilina (53,3%), makrolida i linkozamida (20,3%), nesteroidnih antireumatika – derivata octene kiseline (15,2%) te amebicidi i slični pripravci (4,4%).

Tablica 14 - Najčešće izdani recepti, po podgrupama, u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2023. godini

Podgrupa lijekova	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
J01C Beta-laktamski penicilini	9.835	53,3	4.423	54,8	5.412	52,2
J01F Makrolidi i linkozamidi	3.735	20,3	1.652	20,5	2.083	20,1
M01A Nesteroidni antireumatici-derivati octene kiseline	2.805	15,2	1.232	15,3	1.573	15,2
P01A Amebicidi i slični pripravci	811	4,4	330	4,1	481	4,6
J01D Cefalosporini	356	1,9	138	1,7	218	2,1
A01A Stomatološki pripravci	269	1,5	75	0,9	194	1,9
R02A Pripravci za liječenje bolesti grla	243	1,3	97	1,2	146	1,4
D06B Kemoterapeutici - dermatici	43	0,2	9	0,1	34	0,3
D07C Kombinacija kortikosteroida i antibiotika	38	0,2			29	0,3
N05B Anksiolitici	54	0,3	28	0,3	26	0,2
D07A Kortikosteroidi za primjenu u liječenju kožnih bolesti			14	0,2		
Ostalo	251	1,4	69	0,9	177	1,7
UKUPNO	18.440	100,0	8.067	100,0	10.373	100,0

Izdano je 28,6 recepata na 100 korisnika (RH 32,0).

U odnosu na 2022. godinu, veći je broj izdanih uputnica za 9,7%, broj korisnika stagnira (veći je za 1,9%), dok je broj kontakata i pregleda gotovo jednak. U odnosu na 2019.g., manji je broj korisnika za 2,0%, broj recepata za 2,3%, kontakata za 9,1% i pregleda za 15,4%, dok je veći broj uputnica za 11,7%.

Slika 1 – Pokazatelji rada u djelatnosti dentalne medicine od 2019. do 2023.godine

U ugovornim ordinacijama registrirano je 145.205 bolesti i stanja.

Tablica 15 - Bolesti ili stanja evidentirane u 2023. godini (ugovorne ordinacije)

	Naziv dijagnoze i šifra MKB	Muški	Ženski	Ukupno	%
A00-B99	Određene infekcijske i parazitarne bolesti	32	82	114	0,1
C00-D48	Neoplazme	13	19	32	0,0
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti	-	1	1	0,0
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	3	7	10	0,0
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	2	7	9	0,0
H00-H59	Bolesti oka i adneksa	1	1	2	0,0
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava	-	1	1	0,0
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava	1	3	4	0,0
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	47.985	58.114	106.099	73,1
K00	Poremećaji u razvoju i nicanju zubi	792	909	1.701	1,2
K01	Zadržani (retinirani) i ukliješteni (impaktirani) zubi	517	832	1.349	0,9
K02	Zubni karijes	15.009	17.827	32.836	22,6
K03	Ostale bolesti čvrstoga zubnog tkiva	10.076	13.015	23.091	15,9
K04	Bolesti pulpe i periapikalnih tkiva	9.865	10.700	20.565	14,2
K05	Gingivitis i periodontalne bolesti	4.089	5.267	9.356	6,4
K06	Ostali poremećaji gingive i bezuboga alveolarnog grebena	263	409	672	0,5
K07	Dentofacijalne nepravilnosti (uključujući malokluziju)	2.038	2.410	4.448	3,1
K08	Ostali poremećaji zubi i potpornih struktura	4.626	5.646	10.272	7,1
K09	Ciste oralnog područja koje nisu svrstane drugamo	63	65	128	0,1
K10	Ostale bolesti čeljusti	332	447	779	0,5
K11	Bolesti žlijezda slinovnica	23	54	77	0,1
K12	Stomatitis i srodna oštećenja	132	243	375	0,3
K13	Ostale bolesti usana i oralne sluznice	136	253	389	0,3
K14	Bolesti jezika	24	36	60	0,0
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	9	26	35	0,0
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	3	6	9	0,0
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarnog sustava	-	1	1	0,0
O00-O99	Trudnoća i porođaj	-	1	1	0,0
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda	-	1	1	0,0
Q00-Q99	Prirodne malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	1	2	3	0,0
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, neklasificirani drugdje	1	-	1	0,0
S00-T98	Ozljeđe, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	1.158	1.273	2.431	1,7
S02	<i>Prijelom lubanje i kosti lica</i>	1.131	1.251	2.382	1,6
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe	1	1	2	0,0
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola	163	173	336	0,2
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	16.348	19.765	36.113	24,9
Z01	<i>Drugi specijalni pregled i ispitivanje osoba bez tegoba i utvrđene dijagnoze</i>	15.897	19.241	35.138	24,2
Z29	<i>Profilaktičke mjere</i>	178	206	384	0,3
Z46	<i>Postavljanje i podešavanje zubne proteze i ortodontske naprave</i>	58	71	129	0,1
	UKUPNO	65.721	79.484	145.205	100,0

Najčešće zabilježene dijagnoze bile su:

- *drugi specijalni pregled i ispitivanje osoba bez tegoba i utvrđene dijagnoze (24,2%),*
- *zubni karijes (22,6%),*
- *ostale bolesti čvrstog zubnog tkiva (15,9%)*
- *bolesti pulpe i periapikalnih tkiva (14,2%),*
- *ostali poremećaji zubi i potpornih struktura (7,1%) te*
- *gingivitis i periodontalne bolesti (6,4%).*

Svaka četvrta dijagnoza u ugovornim ordinacijama dentalne medicine je zubni karijes.

2.6.2. NEUGOVORNE ORDINACIJE U ZAŠTITI I LIJEČENJU USTA I ZUBI

Iako i lokalno stanovništvo koristi usluge neugovornih ordinacija, njih iz godišnjih izvješća nije moguće odvojiti od usluga koje se pružaju strancima (zdravstveni turizam), pa je rad neugovornih ordinacija razmatran odvojeno od ugovornih (u kojima se uglavnom pružaju usluge za lokalno stanovništvo). Rad neugovornih specijalista također je pribrojen, obzirom da pružaju usluge koje nisu isključivo iz domene njihove specijalizacije već i opće, polivalentne dentalne medicine.

Prema dostavljenim godišnjim izvješćima o radu u djelatnosti za liječenje usta i zubi, bilo je 155 ordinacija s punim radnim vremenom i 2 s djelomičnim. Radilo je 142 doktora dentalne medicine i 17 specijalista te 7 radnika višeg stručnog obrazovanja, 105 srednjeg i 4 nižeg stručnog obrazovanja. Neugovorne dentalne ordinacije smještene su u obalnom području IŽ.

Tablica 1 - Ustanove, ordinacije i zdravstveni radnici 2023. godine

	Broj ordinacija		Zdravstveni radnici				
	Puno radno vrijeme	Djelomično radno vrijeme	Liječnici		VŠS	SSS	NSS
			Dr.dent. med.	Specijalisti			
UKUPNO	155	2	142	17	7	105	4
Bujština	24	-	18	6	2	18	-
Labinština	9	-	9	-	1	10	-
Pazinština	2	-	2	-	-	-	-
Poreština	43	1	40	5	-	33	2
Puljština	49	-	48	1	2	28	-
Rovinjština	28	1	25	5	2	16	2

Neugovorne ordinacije imale su 51.884 korisnika usluga, od toga najviše u dobi 20-64 g. (69,1%) te 65 i više godina (16,0%). Najviše korisnika bilo je u ordinacijama na Puljštini (37,7%) i na Poreštini (25,1%).

Tablica 2 - Korisnici zdravstvene zaštite 2023. godine

	UKUPNO	0-6 god.	7-19 god.	20-64 god.	65+ god.
UKUPNO	51.884	1.304	6.394	35.866	8.320
Bujština	6.628	134	1.212	4.343	939
Labinština	4.068	48	294	3.001	725
Pazinština	190	5	10	140	35
Poreština	13.001	401	1.692	8.753	2.155
Puljština	19.585	528	2.448	13.721	2.888
Rovinjština	8.412	188	738	5.908	1.578

U neugovornim ordinacijama usluge je koristilo 44,6% ukupnih korisnika (ugovornih i neugovornih ordinacija).

U odnosu na 2022.g., bilo je za 9,6% više korisnika.

U neugovornim ordinacijama dentalne medicine registrirano je 93.425 posjeta (lani 87.358) i 11.525 sistematskih pregleda. Obavljeno je ukupno 102.444 radova, od toga najviše plombiranih zubi (45.730 ili 44,6%), protetskih radova (28.009 ili 27,3 %), vađenja zubi (14.470 ili 14,1%) i liječenja mekih tkiva (14.235 ili 13,9%).

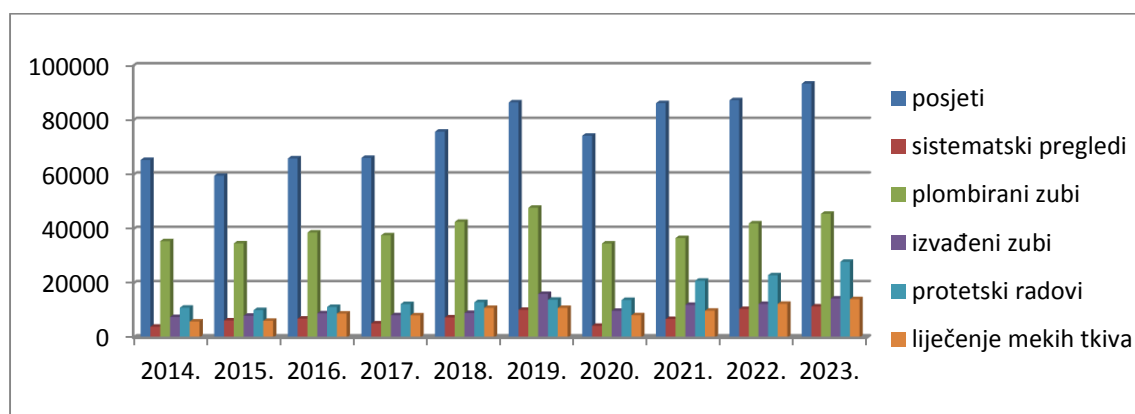
Tablica 3 - Rad u 2023. godini

	Posjeti	Sistematski pregledi	Plombirani zubi	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
UKUPNO	93.425	11.525	45.730	14.470	28.009	14.235
0-6 godina	2.479	589	1.219	219	46	46
7-19 godina	12.525	2.009	6.377	829	689	1.191
20-64 godina	62.827	7.111	33.726	8.974	18.814	10.366
65 + godina	15.594	1.816	4.408	4.448	8.460	2.632

Svaki korisnik je prosječno 1,8 puta posjetio neugovornu ordinaciju. U odnosu na 2022.godinu, bilo je za 6,9% više posjeta. U odnosu na 2014.g., u 2023.g. bilo je za 42,7% više posjeta, za 183,2% više sistematskih pregleda, za 28,4% više plombiranih zubi, za 89,6% više izvađenih zubi, za 152,5% više protetskih radova i za 138,0% više liječenja mekih tkiva.

Prema podacima HZJZ-a, neugovorne ordinacije dentalne medicine koje djeluju u IŽ čine 24,9% ovih ordinacija u RH.

Prema broju korisnika, u neugovornim ordinacijama IŽ je druga županija u RH (iza Primorsko-goranske županije), kao i prema broju posjeta, dok je prema broju obavljenih radova prva (podaci HZJZ-a).

Slika 1 - Rad neugovornih doktora dentalne medicine u Istarskoj županiji od 2014. do 2023. godine

2.7. PATRONAŽA

Patronažnu djelatnost Istarskih domova zdravlja u 2023. godini pružale su 42 prvostupnice sestrinstva: u Ispostavi Buzet 2, Pazin i Rovinj 4, Labin, Poreč i Umag po 5 te Pula 17.

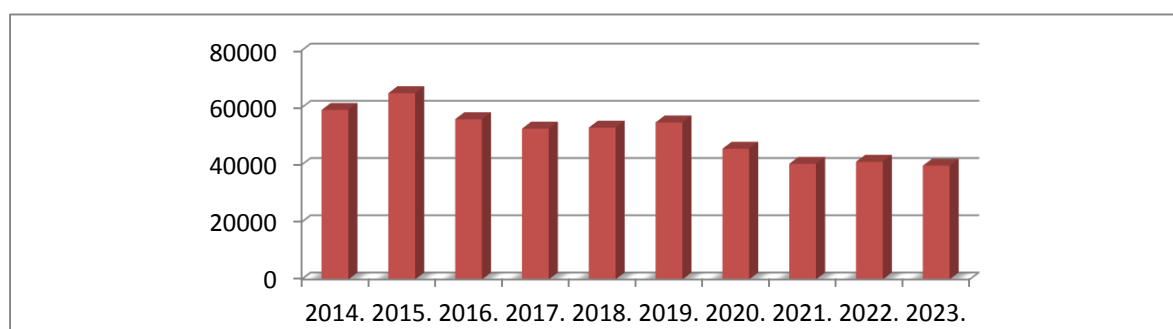
Tijekom godine u patronažnoj djelatnosti bilo je registrirano 39.751 posjeta (2022.g. 41.135). Najviše je bilo posjeta kroničnim bolesnicima (18.767 ili 47,2%), zatim roditeljama i babinjama (6.921 ili 17,4%), novorođenčadi i dojenčadi (6.641 ili 16,7%).

U prikazanom radu po spolu najčešće su patronažne posjete kod žena (27.104 ili 69,2%), ali ne samo zbog ostvarenih posjeta vezanih uz trudnoću i porod, već i zbog posjeta kroničarima (12.600 ili 67,1% posjeta kroničarima su posjeti ženama).

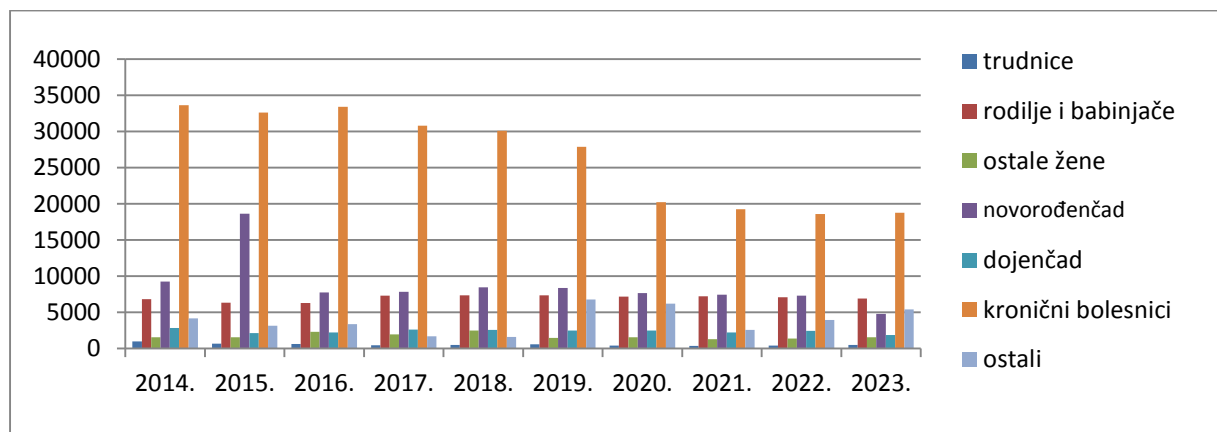
Tablica 1 - Patronažni posjeti u 2023.godini

	UKUPNO	Trudnice	Rodilje i babinjače	Ostale žene	Novorođ.	Dojenčad	Kronični bolesnici	Ostali
UKUPNO	39.751	483	6.921	1.537	4.782	1.859	18.767	5.402
Buzet	2.280	22	355	83	134	26	1.491	169
Labin	3.933	63	595	35	651	79	1.784	726
Pazin	3.465	5	734	49	779	28	1455	415
Poreč	3.966	11	667	128	556	211	1.954	439
Pula	17.016	221	3.653	717	1.515	1.164	7.102	2.644
Rovinj	4.881	108	763	307	423	204	2.347	729
Umag	4.210	53	154	218	724	147	2.634	280
Muški spol	12.647	-	-	-	2.441	934	6.167	3.105
Ženski spol	27.104	483	6.921	1.537	2.341	925	12.600	2.297

U odnosu na 2022.godinu, ukupnih posjeta bilo je manje za 3,4%, broj posjeta kroničnim bolesnicima stagnira (za 0,9% više). Također u odnosu na 2019.g. bilo je za 27,6% manje posjeta. Najveći pad u odnosu na 2019.g. zabilježen je kod broja posjeta novorođenčadi i dojenčadi (za 38,8%) i kod posjeta kroničnim bolesnicima (32,7%). Više od 2/3 patronažnih posjeta kroničnim bolesnicima bile su posjete ženama.

Slika 1 - Patronažni posjeti od 2014. do 2023. godine.

Slika 2 - Patronažni posjeti od 2014. do 2023. godine prema vrsti

2.8. ZDRAVSTVENA NJEGA U KUĆI

Zdravstvenu njegu u kući u 2023. godini u Istarskoj županiji pružalo je 46 (u 2022.g. 51) zdravstvenih radnika: 6 prvostupnika/ica sestrinstva i 40 medicinskih sestara srednje stručne spreme.

Tablica 1 - Zdravstveni radnici u 2023. godini

	Broj radnika	VŠS		SSS	
		Medicinske sestre	Fizioterapeuti	Medicinske sestre	Fizioterapeuti
Ukupno	46	6	-	40	-

Zdravstvenu njegu u kući koristilo je 5.005 (lani 5.046 osoba), od toga 3.862 novih korisnika (77,2% od ukupnog broja). Novi korisnici su prihvaćeni u skrb većinom od kuće (3.639 ili 94,2%), a zatim iz bolnice (219 ili 5,7%). Tijekom godine umrlo je 458 korisnika (9,2% ukupnog broja korisnika), većinom kod kuće (439 ili 95,9% umrlih). Po spolu većinu korisnika zdravstvene njege u kući čine žene (2.384 ili 61,8% korisnika).

Prema podacima HZJZ-a, korisnici iz IŽ čine 10,0% korisnika u RH (preliminarni podaci).

U odnosu na 2022.godinu, bilo je 0,8% manje korisnika, a u odnosu na 2019.g. 23,3% više.

Oko 2/3 korisnika zdravstvene njege u kući su žene.

Tablica 2 - Kretanje korisnika u 2023. godini po spolu

		Ukupno korisnika	Stari	Novi	Umrli
Ukupno	Ukupno	5.005	1.143	3.862	458
	Kuća			3.639	439
	Socijalna ustanova			3	1
	Zdravstvena ustanova	bolnica rehabilitacija		219	18
				1	
	ostalo			-	-
Muški spol	Ukupno	1.914	436	1.478	203
	Kuća			1.378	193
	Socijalna ustanova			1	1
	Zdravstvena ustanova	bolnica rehabilitacija		99	9
				-	
	ostalo			-	-
Ženski spol	Ukupno	3.091	707	2.384	253
	Kuća			2.261	246
	Socijalna ustanova			2	-
	Zdravstvena ustanova	bolnica rehabilitacija		120	9
				1	
	ostalo			-	-

Najveći broj korisnika je u dobi 75-84 godina (1.634 ili 32,6%) i u dobi iznad 85 (1.554 ili 31,1%).

Najveći broj korisnika s obzirom na funkcionalnu sposobnost su u kategoriji „ostalo“ (3.926 ili 78,4%), teško pokretne osobe (900 ili 18,0%), nepokretne osobe (165 ili 3,3%) i umirući (14 ili 0,3%).

Oko 2/3 korisnika zdravstvene njege u kući je u dobi iznad 75 godina.

Žene u dobi iznad 75 godina čine gotovo 1/2 korisnika (42,7%).

Oko 1/5 korisnika zdravstvene njege u kući su teško pokretni, nepokretni ili umirući.

Tablica 3 - Korisnici prema funkcionalnim sposobnostima u 2023.godini po dobi i spolu

	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+	UKUPNO
UKUPNO							
Ukupno	28	122	589	1.078	1.634	1.554	5.005
Nepokretni	-	6	21	28	47	63	165
Teško pokretni	2	22	89	176	321	290	900
Umirući	-	1	2	4	5	2	14
Ostalo	26	93	477	870	1.261	1.199	3.926
Muški spol							
Ukupno	19	59	281	503	596	456	1.914
Nepokretni	-	2	13	16	21	18	70
Teško pokretni	1	9	40	92	122	76	340
Umirući	-	-	2	4	3	-	9
Ostalo	18	48	226	391	450	362	1.495
Ženski spol							
Ukupno	9	63	308	575	1.038	1.098	3.091
Nepokretni	-	4	8	12	26	45	95
Teško pokretni	1	13	49	84	199	214	560
Umirući	-	1	-	-	2	2	5
Ostalo	8	45	251	479	811	837	2.431

Vodeće dijagnoze kod korisnika su bolesti cirkulacijskog sustava (20,3%), novotvorine (18,4%), ozljede i otrovanja (8,6%), bolesti kože i potkožnog tkiva (8,0%) te bolesti živčanog sustava (6,3%). Kod muškaraca su vodeće novotvorine (22,0%), bolesti cirkulacijskog sustava (18,9%) i bolesti kože i potkožnog tkiva (8,2%). Kod žena su vodeće bolesti cirkulacijskog sustava (21,2%), novotvorine (16,2%) te ozljede i otrovanja (9,9%).

U dobi 20-44 godine najčešće su bolesti živčanog sustava (26,2%), ozljede i otrovanja (17,2%) te novotvorine (11,5%). U dobi 45-64 godine novotvorine (25,0%), bolesti živčanog sustava (10,2%), ozljede i otrovanja (9,0%) te bolesti cirkulacijskog sustava (8,8%) te. U dobi 65-74 godine najčešće su novotvorine (26,1%) i bolesti cirkulacijskog sustava (14,8%). U dobi iznad 75 godina najčešće su bolesti cirkulacijskog sustava (23,0%), novotvorine (17,8%) te ozljede i otrovanja (7,6%).

Tablica 4 - Korisnici prema vodećim dijagnozama u 2023.godini po dobi i spolu

	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+	UKUPNO
UKUPNO (muški i ženski spol)							
Ukupno	28	122	589	1.078	1.634	1.554	5.005
Novotvorine (C00-D48)	3	14	147	281	291	186	922
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	7	32	60	69	96	50	314
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	-	4	52	159	357	445	1.017
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	-	2	25	68	130	174	399
Ozljede i otrovanja (S00-T98)	8	21	53	76	124	149	431
Ostalo	10	49	252	425	636	550	1.922
Muški spol							
Ukupno	19	59	281	503	596	456	1.914
Novotvorine (C00-D48)	1	6	61	147	136	70	421
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	5	15	31	32	40	20	143
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	-	1	30	82	117	131	361
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	-	-	18	40	51	47	156
Ozljede i otrovanja (S00-T98)	6	15	22	23	34	24	124
Ostalo	7	22	119	179	218	164	709
Ženski spol							
Ukupno	9	63	308	575	1.038	1.098	3.091
Novotvorine (C00-D48)	2	8	86	134	155	116	501
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	2	17	29	37	56	30	171
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	-	3	22	77	240	314	656
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	-	2	7	28	79	127	243
Ozljede i otrovanja (S00-T98)	2	6	31	53	90	125	307
Ostalo	3	27	133	246	418	386	1.213

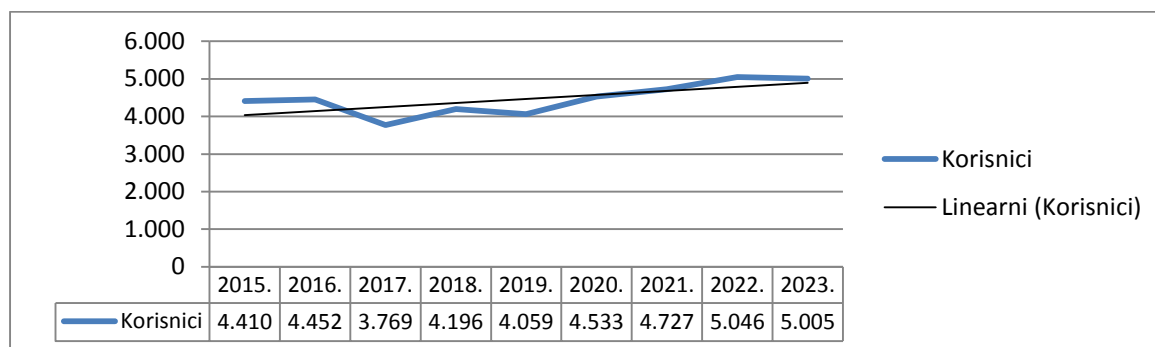
Provedeno je 306.940 (lani 311.810) postupaka, od toga najviše u dobnoj skupini 85 i više godina (38,7%) i u dobnoj skupini od 75-84 godine (23,7%). Najveći broj postupaka odnosio se na zbrinjavanje kronične rane (21,1%), a slijedi kompletna zdravstvena njega nepokretnog ili teško pokretnog bolesnika (16,0%) te poduka obitelji (14,9%) i sprječavanje komplikacija dugotrajnog ležanja (12,3%). Najveći broj postupaka proveden je kod žena, što je očekivano obzirom da one čine većinu korisnika zdravstvene njege u kući.

Prema podacima HZJZ-a, IŽ je po broju postupaka zdravstvene njege u kući četvrta županija u RH (nakon Grada Zagreba, Osječko-baranjske i Sisačko-moslavačke županije). Provedeno je za 1,6% manje postupaka nego lani, a za 12,9% manje u odnosu na 2019. Bilo je 61,3 postupaka po 1 korisniku (lani 61,8).

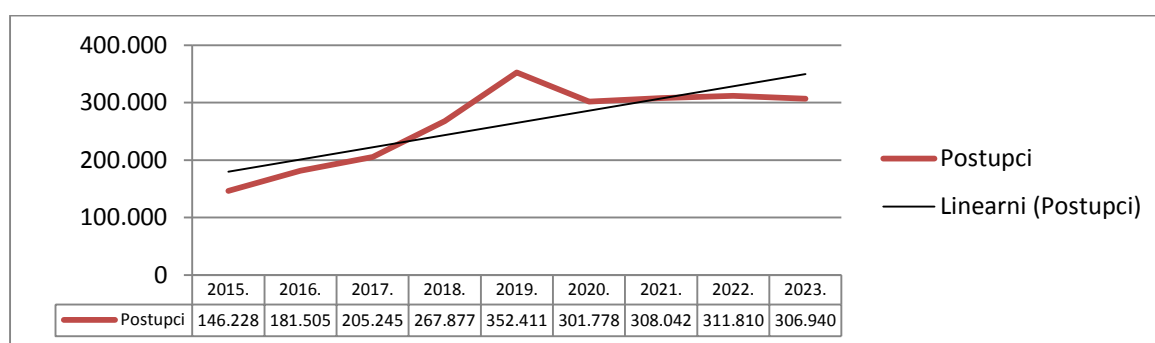
Tablica 5 - Broj postupaka u 2023.godini po dobi i spolu korisnika

	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+	UKUPNO
UKUPNO (muški i ženski spol)	1.151	7.528	43.226	63.649	72.759	118.627	306.940
Komp.zdr. njega nepokretnog ili teško pokret.bol.	409	1.384	6.695	8.664	11.998	19.855	49.005
Djel.zdr. njega nepokretnog ili teško pokret.bol.	-	-	36	58	88	28	210
Skrb za umirućeg bolesnika	-	2	44	155	71	80	352
Zbrinjavanje kompl. dugotrajnog ležanja	52	1.726	9.252	17.052	15.813	20.921	64.816
Sprječavanje kompl. dugotrajnog ležanja	29	732	5.328	6.703	8.069	16.843	37.704
Poduka obitelji	71	1.451	6.183	10.456	10.790	16.755	45.706
Primjena parenteralne terapije	3	34	950	1.024	1.910	1.850	5.771
Primjena subkut. i intram. terapije	18	341	1.605	3.669	2.211	3.847	11.691
Uzimanje materijala za lab. pret.	22	141	1.092	2.522	4.178	3.265	11.220
Mj. i reg.vit.funk., kont. razine šećera u krvi i urinu	22	25	867	777	1.874	2.022	5.587
Ostali postupci zdravstvene njege	525	1.692	11.174	12.569	15.757	33.161	74.878
Muški spol	88	2.922	24.092	27.996	27.093	35.577	117.768
Ženski spol	1.063	4.606	19.134	35.653	45.666	83.050	189.172

Broj korisnika i postupaka u razdoblju od 2015. do 2023. godine je u porastu.

Slika 1 - Broj korisnika zdravstvene njege u kući od 2015. do 2023. godine

Slika 2 - Broj postupaka zdravstvene njege u kući od 2015. do 2023. godine

2.9. HITNA MEDICINA I SANITETSKI PRIJEVOZ

Prema izvješćima Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Istarske županije (NZHM IŽ) u 2023. godine radilo je 45 timova. Evidentirano je 154 radnika od čega 45 liječnika, 20 radnika više i 35 srednje stručne spreme te 54 vozača. Nastavni zavod raspolaže s 26 sanitetskih vozila.

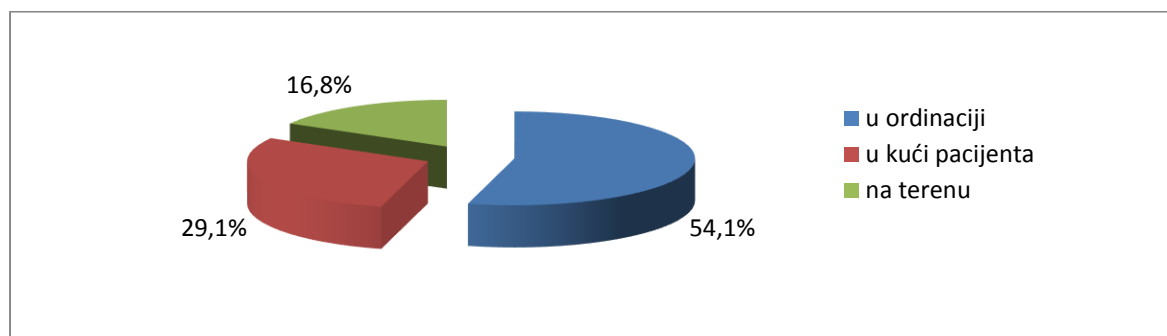
Tablica 1 - Broj radnika i timova NZHM IŽ 2023. g.

	Broj timova (puno radno vrijeme)	Ukupno radnika	Broj liječnika	Broj radnika VŠS	Broj radnika SSS	Broj vozača	Broj sanitetskih vozila
Ukupno	45	154	45	20	35	54	26
Buzet	5	14	5	1	3	5	2
Labin	5	22	5	2	6	9	4
Pazin	5	19	5	3	6	5	3
Poreč	5	23	5	1	8	9	4
Pula	10	30	10	9	1	10	7
Rovinj	5	17	5	2	4	6	3
Umag	10	29	10	2	7	10	4

Prosječno je jedan tim hitne medicine skrbio za 4.689,7 stanovnika, a pružaju usluge i turistima.

U odnosu na 2022.godinu, pruženo je za 1,1% manje intervencija.

Registrirali su ukupno 38.946 intervencija (lani 39.378), od toga 21.088 intervencija u ordinaciji (54,1% intervencija), 11.325 intervencija u kući pacijenta (29,1%) i 6.533 intervencija na terenu (16,8%).

Slika 1 - Intervencije NZHM IŽ u 2023. godini

Prema podacima HZJZ-a, po udjelu obavljenih intervencija u RH, IŽ je na petom mjestu među županijama (nakon Splitsko-dalmatinske, Grada Zagreba, Primorsko-goranske i Zagrebačke županije).

Prema podacima HZJZ-a 41,7% intervencija u IŽ je prioriteta V – nehitni pacijenti (RH 41,2%).

U odnosu na 2022.g., bilo je za 4,0% manje intervencija u ordinaciji, za 3,4% više intervencija u kući i za 1,1% više intervencija na terenu.

Najviše intervencija u ordinaciji po osiguraniku imale su ispostave Buzet (33,1 intervencija na 100 osiguranika), Umag (23,8), Labin (19,9) i Pazin (15,9). Ove ispostave pokrivaju područja koja nemaju dežurnu ambulantu obiteljske medicine odnosno hitni bolnički prijem.

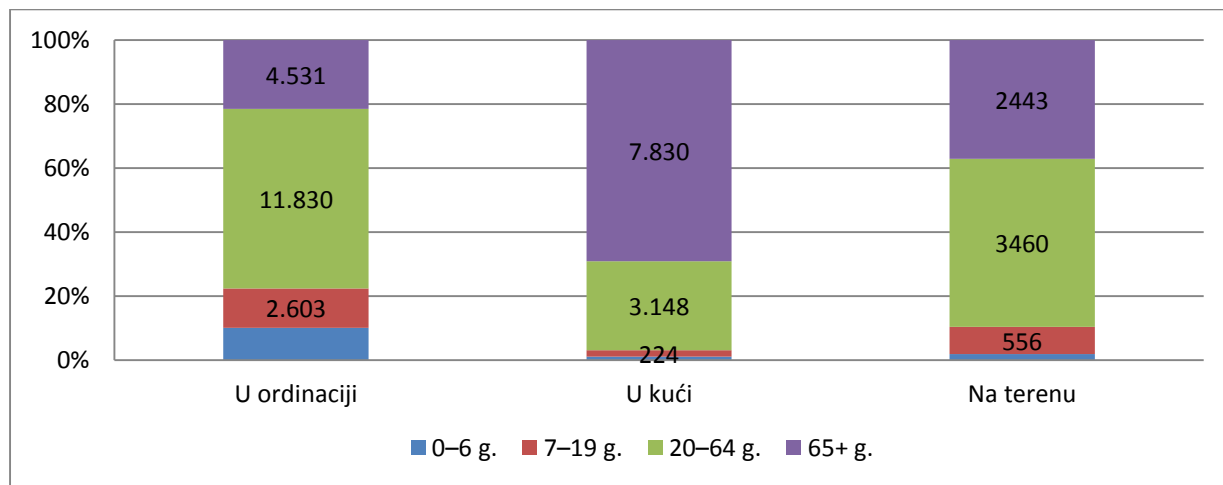
Najviše intervencija u kući po osiguraniku imale su ispostave Labin, Pula, Buzet, Pazin i Poreč, a intervencija na terenu Poreč i Rovinj.

Tablica 2 - Intervencije u 2023. godini

	Broj osiguranika (31.12.2023.)	U ordinaciji		U kući pacijenata		Na terenu	
		Broj	Na 100 osiguranika	Broj	Na 100 osiguranika	Broj	Na 100 osiguranika
UKUPNO	211.035	21.088	10,0	11.325	5,4	6.533	3,1
Buzet	7.011	2.318	33,1	385	5,5	234	3,3
Labin	21.546	4.290	19,9	1.275	5,9	602	2,8
Pazin	17.734	2.813	15,9	945	5,3	384	2,2
Poreč	31.226	2.569	8,2	1.581	5,1	1.222	3,9
Pula	85.977	147	0,2	4.817	5,6	2.301	2,7
Rovinj	21.614	2.769	12,8	963	4,5	840	3,9
Umag	25.927	6.182	23,8	1.359	5,2	950	3,7

Sve dobne skupine, osim starijih, najčešće koriste intervencije u ordinaciji. Kod predškolske djece intervencije u ordinaciji čine 89,4%; školska djeca i mladi osim ordinacije (76,9%), koriste i intervencije na terenu (16,4%); srednja dob koristi u ordinaciji 64,3%, zatim na terenu 18,5% i u kući 17,1%. Starije osobe su, nakon intervencija u kući (41,4%), koristile one na terenu 35,6%. a u ordinaciji (24,0%).

Slika 2 - Intervencije u 2023. godini po dobnim skupinama

Na 100 osiguranika bilo je 18,5 intervencija: 10,0 u ordinaciji, 5,4 u kući i 3,1 na terenu.

Na 100 osiguranika, najviše intervencija u ordinaciji pruženo je predškolskoj djeci (17,9).

Starijim osobama pruženo je najviše intervencija u kući (69,1% ukupnih intervencija u kući; 15,4 intervencija na 100 osiguranika) i najviše intervencija na terenu na 100 osiguranika (37,4% intervencija na terenu, odnosno 4,8 na 100 osiguranika).

Tablica 3 - Intervencije po dobi na osigurane osobe HZZO-a

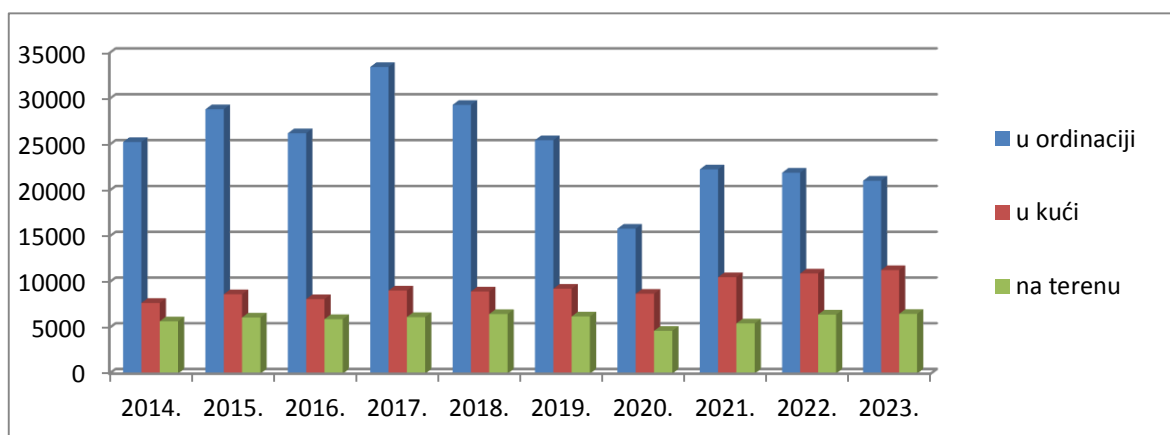
		UKUPNO	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65+ g.
Broj osiguranika (31.12.2022.)		211.035	11.868	21.734	126.663	50.770
Intervencije ukupno	Broj	38.946	2.375	3.383	18.384	14.804
	Na 100 osiguranika	18,5	20,0	15,6	14,5	29,2
U ordinaciji	Broj	21.088	2.124	2.603	11.830	4.531
	Na 100 osiguranika	10,0	17,9	12,0	9,3	8,9
U kući pacijenata	Broj	11.325	123	224	3.148	7.830
	Na 100 osiguranika	5,4	1,0	1,0	2,5	15,4
Na terenu	Broj	6.533	128	556	3.406	2.443
	Na 100 osiguranika	3,1	1,1	2,6	2,7	4,8

Intervencije su pružene većinom muškarcima (52,8%), osim u starijoj dobi (51,4% žene). Muškarcima je pruženo 57,4% intervencija na terenu i 53,0% u ordinaciji. Ženama je pruženo 50,2% intervencija u kući.

U starijoj dobi sve vrste intervencija (osim na terenu) su većinom pružene ženama (51,4%), dok su u srednjoj dobi sve intervencije većinom pružene muškarcima (55,3%).

Tablica 4 - Intervencije u 2023. godini po spolu i dobi

	UKUPNO	%	Muški	%	Ženski	%
Intervencije – ukupno	38.946	100,0	20.572	52,8	18.374	47,2
0 – 6 godina	2.375	100,0	1.300	54,7	1.075	45,3
7 – 19 godina	3.383	100,0	1.900	56,2	1.483	43,8
20 – 64 godina	18.384	100,0	10.170	55,3	8.214	44,7
65 i više godina	14.804	100,0	7.202	48,6	7.602	51,4
U ordinaciji – ukupno	21.088	100,0	11.186	53,0	9.902	47,0
0 – 6 godina	2.124	100,0	1.167	54,9	957	45,1
7 – 19 godina	2.603	100,0	1.480	56,9	1.123	43,1
20 – 64 godina	11.830	100,0	6.319	53,4	5.511	46,6
65 i više godina	4.531	100,0	2.220	49,0	2.311	51,0
U kući – ukupno	11.325	100,0	5.637	49,8	5.688	50,2
0 – 6 godina	123	100,0	57	46,3	66	53,7
7 – 19 godina	224	100,0	103	46,0	121	54,0
20 – 64 godina	3.148	100,0	1.706	54,2	1.442	45,8
65 i više godina	7.830	100,0	3.771	48,2	4.059	51,8
Na terenu – ukupno	6.533	100,0	3.749	57,4	2.784	42,6
0 – 6 godina	128	100,0	76	59,4	52	40,6
7 – 19 godina	556	100,0	317	57,0	239	43,0
20 – 64 godina	3.406	100,0	2.145	63,0	1.261	37,0
65 i više godina	2.443	100,0	1.211	49,6	1.232	50,4

Slika 3 - Broj intervencija hitne medicine od 2014. do 2023. godine

U odnosu na prethodnu godinu, broja intervencija praktički stagnira (pad za 1,1%, RH pad za 0,8%).

U odnosu na 2019.g., manji je broj intervencija za 5,1% i broj intervencija u ordinaciji za 17,3%, a veći je broj intervencija u kući za 21,9% i broj intervencija na terenu za 4,4%.

U djelatnosti hitne medicine zabilježeno je ukupno 38.914 bolesti i stanja.

Najčešće evidentirane skupine bolesti i stanja su:

- *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo (31,6%),*
- *ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (18,9%),*
- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (11,6%),*
- *bolesti cirkulacijskog sustava (7,3%),*
- *bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (5,6%),*
- *bolesti dišnog sustava (5,3%),*
- *duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (3,2%).*

Kod osoba muškog i ženskog spola vodeće bolesti su istog redoslijeda, jedino su kod muškaraca bolesti dišnog sustava na petom mjestu, a mišićno-koštanog na šestom.

Navedeno ukazuje na često korištenje hitne medicine zbog bolesti i stanja koje bi se mogle zbrinuti u drugim djelatnostima zdravstvene zaštite.

Tablica 5 - Skupine bolesti ili stanja evidentirane u 2023. godini po spolu

SKUPINE MKB	Ukupno	%	Muški	%	Ženski	%
UKUPNO	38.914	100	20.555	100	18.359	100
I Zarazne i parazitarne bolesti	552	1,4	266	1,3	286	1,6
II Novotvorine	201	0,5	126	0,6	75	0,4
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava	34	0,1	11	0,1	23	0,1
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	188	0,5	101	0,5	87	0,5
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	1.251	3,2	673	3,3	578	3,1
VI Bolesti živčanog sustava	929	2,4	440	2,1	489	2,7
VII Bolesti oka i očnih adneksa	585	1,5	335	1,6	250	1,4
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	891	2,3	414	2,0	477	2,6
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	2.843	7,3	1.375	6,7	1.468	8,0
X Bolesti dišnog sustava	2.073	5,3	1.081	5,3	992	5,4
XI Bolesti probavnog sustava	1.003	2,6	495	2,4	508	2,8
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	957	2,5	521	2,5	436	2,4
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	2.192	5,6	1.057	5,1	1.135	6,2
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	994	2,6	407	2,0	587	3,2
XV Trudnoća, porođaj i babinje	45	0,1	0	0,0	45	0,2
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	2	0,0	1	0,0	1	0,0
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	2	0,0	2	0,0	-	-
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nevršteni drugamo	12.301	31,6	6.283	30,6	6.018	32,8
XIX Ozljede, otrovanja i neke dr. posljedice vanjskih uzroka	7.346	18,9	4.375	21,3	2.971	16,2
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa z.s.	4.525	11,6	2.592	12,6	1.933	10,5

Najčešće registrirane bolesti i stanja u djelatnosti hitne medicine bile su:

- *osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (9,7%),*
- *bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (4,3%),*
- *akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (3,0%),*
- *hipertenzivne bolesti (2,9%),*
- *prijelomi (2,0%),*
- *druge srčane bolesti (I26-I53) (1,9%),*
- *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi specifičnih postupaka i njege (1,8%),*
- *dermatitis, egzemi i urtikarije (1,6%).*

Prve dvije najčešće registrirane bolesti u populaciji (osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja te bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije), najčešće su kod oba spola.

Kod muškaraca su na trećem mjestu akutne infekcije gornjeg dišnog sustava, slijede hipertenzivne bolesti te druge srčane bolesti.

Kod žena su na trećem mjestu hipertenzivne bolesti, a slijede akutne infekcije gornjeg dišnog sustava te prijelomi.

Tablica 6 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2023. godini po spolu

Muškarci	%	Žene	%	Ukupno	%
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	10,6	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	8,7	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	9,7
Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	4,0	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	4,7	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	4,3
Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (J00-J06)	2,9	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	3,8	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (J00-J06)	3
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	2,1	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (J00-J06)	3,2	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	2,9
Druge srčane bolesti (I26-I52)	2,0	Prijelomi (Sx2)	2,4	Prijelomi (Sx2)	2
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	1,9	Druge srčane bolesti (I26-I52)	1,9	Druge srčane bolesti (I26-I52)	1,9
Prijelomi (Sx2)	1,6	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	1,6	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	1,8
Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	1,6	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	1,6	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	1,6
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	1,0	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) (N30)	1,3	Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,0
Epilepsija (G40-G41)	1,0	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji (F40-F48)	1,3	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji (F40-F48)	1,0
Urolitijaza (mokraćni kamenci) (N20-N23)	1,0	Migrena i ostali sindromi glavobolje (G43-G44)	2,2	Cerebrovaskularni nzult	0,9
Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	0,9	Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,2	Urolitijaza (mokraćni kamenci) (N20-N23)	0,9

Najčešće evidentirane dijagnoze u djelatnosti hitne medicine kod predškolske djece u oba spola su akutne infekcije gornjeg dišnog sustava, slijede osobe koje se koriste zdravstvom radi pregleda i istraživanja, upale srednjeg uha te dermatitisi, egzemi i urtikarije. Na petom mjestu su, kod dječaka, akutni bronhitis, a na šestom konjunktivitis, a kod djevojčica obrnuto.

Najčešće evidentirane dijagnoze u djelatnosti hitne medicine kod školske djece su: kod dječaka osobe koje se koriste zdravstvom radi pregleda i istraživanja te akutne infekcije gornjeg dišnog sustava, a kod djevojčica isto, ali obrnutog redoslijeda. Dermatitis, egzemi i urtikarije kod dječaka su na trećem mjestu a kod djevojčica na četvrtom. Upale srednjeg uha su kod djevojčica na trećem mjestu, a kod dječaka na petom. Prijelomi su kod dječaka na četvrtom mjestu, a kod djevojčica na petom. Dislokacije, nategnuća i uganuća su na šestom mjestu kod oba spola.

Tablica 7 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2023. godini kod djece po spolu i dobi

Dječaci		Djevojčice		Dječaci		Djevojčice	
0-6 god.	%	0-6 god.	%	7-19 god.	%	7-19 god.	%
Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	15,5	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	12,6	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	9,7	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	8,6
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	6,9	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	7,9	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	7,2	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	8,2
Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	3,9	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	5,8	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	3,4	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	2,9
Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	3,6	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	3,6	Prijelomi (Sx2)	2,7	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	2,3
Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis (J20-J21)	2,3	Konjunktivitis H 10	3,0	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	2,0	Prijelomi (Sx2)	2,1
Konjunktivitis H 10	1,9	Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis (J20-J21)	1,4	Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,7	Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,7

Najčešće evidentirane dijagnoze kod osoba srednje dobi oba spola su osobe koje se koriste zdravstvom radi pregleda i istraživanja, bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije, akutne infekcije gornjeg dišnog sustava te hipertenzivne bolesti. Na petom mjestu kod muškaraca su prijelomi, a kod žena dermatitisi, egzemi i urtikarije. Na šestom mjestu kod muškaraca su osobe koje se koriste zdravstvom radi specifičnih postupaka i njege, slijedi urolitijaza. Kod žena na šestom mjestu je migrena.

Kod osoba starije dobi oba spola vodeće dijagnoze su osobe koje se koriste zdravstvom radi pregleda i istraživanja. Kod žena su na drugom mjestu hipertenzivne bolesti, a slijede bolesti intervertebralnih diskova, prijelomi, druge srčane bolesti, osobe koje se koriste zdravstvom radi specifičnih postupaka i njege te cerebrovaskularni inzult. Kod muškaraca na drugom mjestu su druge srčane bolesti, slijede hipertenzivne bolesti, bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije, osobe koje se koriste zdravstvom radi specifičnih postupaka i njege, cerebrovaskularni inzult te prijelomi.

Tablica 8 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2023. godini kod srednje i starije dobi po spolu

Muški		Ženski		Muški		Ženski	
20-64 god.	%	20-64 god.	%	65 i više god.	%	65 i više god.	%
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	11,2	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	8,4	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	10,6	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	9,2
Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	6,1	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	6,4	Druge srčane bolesti (I26-I52)	3,7	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	6,2
Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (J00-J06)	2,2	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (J00-J06)	3,4	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	3,4	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	4,3
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	1,9	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	2,7	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	2,6	Prijelomi (Sx2)	3,6
Prijelomi (Sx2)	1,8	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	2,1	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	2,3	Druge srčane bolesti (I26-I52)	3,4
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	1,8	Migrena i ostali sindromi glavobolje (G43-G44)	2,1	Cerebrovaskularni inzult (I60-I64)	1,8	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	2,0
Urolitijaza (mokraćni kamenci) (N20-N23)	1,7	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) N30	2,0	Prijelomi (Sx2)	1,2	Cerebrovaskularni inzult (I60-I64)	1,8

Prema godišnjim izvješćima, u **sanitetskom prijevozu (NZHM IŽ i neugovorni nositelj)** evidentirano je 33.403 (lani 32.588) sanitetskih prijevoza.

*Broj sanitetskih prijevoza na 100 osiguranika bio je 15,8.
Bilo je 17,1 sanitetskih prijevoza na 100 stanovnika, najviše na Buzeštini (23,2 prijevoza na 100 stanovnika) i na Rovinjštini (20,8), a najmanje na Bujštini (10,8).*

Tablica 9 - Broj sanitetskih prijevoza u 2023. godini (NZHMIŽ i neugovorni) na broj stanovnika

	Broj sanitetskih prijevoza	Na 100 stanovnika*
Ukupno	33.403	17,1
Buzet	1.452	23,2
Labin	3.846	18,6
Pazin	2.483	14,6
Poreč	4.145	15,2
Pula	14.944	18,4
Rovinj	3.951	20,8
Umag	2.582	10,8

* Broj stanovnika Popis 2021. DZS (6.267 na Bužeštini, 20.682 na Labinštini, 16.976 na Pazinštini, 27.280 na Poreštini, 81.080 na Puljštini, 18.996 na Rovinjštini i 23.956 na Bujštini, 195.237 u Istarskoj županiji)

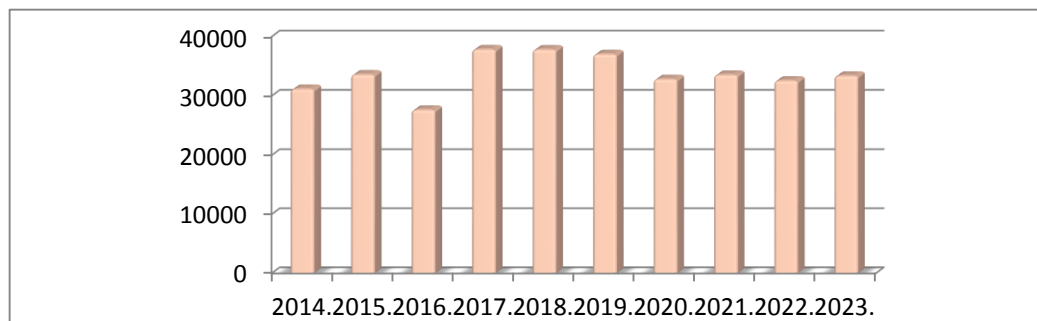
Najviše sanitetskih prijevoza bilo je za muškarce (17.261) i to u dobnim skupinama od 0-6 godina te 65 i više. Po dobi najviše je sanitetskih prijevoza bilo za osobe iznad 65 godina (26.585).

*Više od ¾ (79,6%) sanitetskih prijevoza bilo je za osobe iznad 65 godina.
U polovini (51,7%) sanitetskih prijevoza korisnici su bili muškog spola.*

Tablica 10 - Broj sanitetskih prijevoza u 2023. godini prema spolu i dobi

	UKUPNO		0-6 g.		7-19 g.		20-64 g.		65+ g.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	33.403	100,0	77	0,2	123	0,4	6.618	19,8	26.585	79,6
%	100,0		100,0		100,0		100,0		100,0	
Muški	17.261	100,0	49		60		3.296		13.856	
%	100,0		0,3		0,4		19,1		80,2	
Ženski	16.142	100,0	28		63		3.322		12.729	
%	100,0		0,2		0,4		20,6		78,8	

U promatranom desetogodišnjem razdoblju broj sanitetskih prijevoza je u porastu tijekom 2017.-2019.g. nakon čega ponovo pada.

Slika 4 - Broj sanitetskih prijevoza od 2014. do 2023. godine

U odnosu na 2022., broj sanitetskih prijevoza je veći za 2,5%, a u odnosu na 2019.g. za 9,8% manji.

2.11. MEDICINA RADA

U 2023. godini djelatnost medicine rada provodilo je 9 timova s punim radnim vremenom i 2 tima s djelomičnim radnim vremenom (6,5 ima ugovor s HZZO-om). Uz 10 specijalista medicine rada radilo je 11 medicinskih sestara /tehničara više i srednje stručne spreme.

Tablica 1 - Timovi i zdravstveni radnici u 2023. godini

Lokacija	Broj timova		Zdravstveni radnici		
	Puno radno vrijeme	Djelomično radno vrijeme	Liječnici		VŠS, SSS, NSS
			Specijalisti medicine rada	Ostali specijalisti	
Ugovorne:	6	1	7	-	8
Buzet	-	1	1	-	1
Labin	1	-	1	-	1
Pazin	1	-	1	-	1
Poreč	1	-	1	-	1
Pula	2	-	2	-	3
Rovinj	1	-	1	-	1
Umag	-	-	-	-	-
Neugovorne:	3	1	3	-	3
UKUPNO	9	2	10	-	11

Ugovorne ordinacije medicine rada imale su u skrbi 48.096 (lani 47.373) radnika, od kojih je na mjestima s posebnim uvjetima rada bilo 26.082 (lani 27.237) (54,2%) radnika. U skrbi je bilo 32.698 muških i 15.398 ženskih radnika. Na mjestima s posebnim uvjetima rada bilo je 20.322 muških i 5.760 ženskih radnika.

*Broj radnika u skrbi medicine rada je veći za 1,5% u odnosu na lani.
Prosječni broj osoba po ugovorenim timu medicine rada iznosio je 7.399,4, a prosječan broj radnika na mjestima s posebnim uvjetima rada 4.012,6.
Muškarci čine 68,0% radnika u skrbi medicine rada i 77,9% radnika na mjestima s posebnim uvjetima rada.*

Tablica 2 - Broj radnika u skrbi u ugovornim ordinacijama u 2023. godini

	Broj radnika u skrbi	- od toga na mjestima s posebnim uvjetima rada	%
Ukupno	48.096	26.082	54,2
Muškarci	32.698	20.322	62,2
Žene	15.398	5.760	37,4

Medicina rada se prvenstveno bavi preventivnim pregledima, dijagnostikom profesionalnih bolesti i bolestima vezanih uz rad te ocjenom radne sposobnosti (privremenom ili trajnom).

U djelatnosti medicine rada 2023. godine obavljeno je sveukupno 35.663 (lani 31.829) pregleda, od toga u ugovornim ordinacijama 27.418 pregleda (2022.g. 25.617).

Najviše je bilo preventivnih pregleda i to 23.961 (lani 20.284), od toga u ugovornim 20.477 (2022.g. 18.044). Posebnih pregleda bilo je 11.641 (lani 11.480), od toga u ugovornima 6.882 (2022.g. 7.508). Najmanje je bilo konzilijarnih pregleda 61 (2022.g. 65) od toga u ugovornima 59.

U odnosu na 2022.godinu, obavljeno je za 12,0% više pregleda. Preventivnih pregleda bilo je za 18,1% više nego lani, a posebnih pregleda za 1,4% više nego lani. U odnosu na 2022.g., broj pregleda u ugovornim ordinacijama je veći za 7,0%, a u neugovornima veći za 32,7%.

Većina pregleda (76,9%) obavljena je u ugovornim ordinacijama.

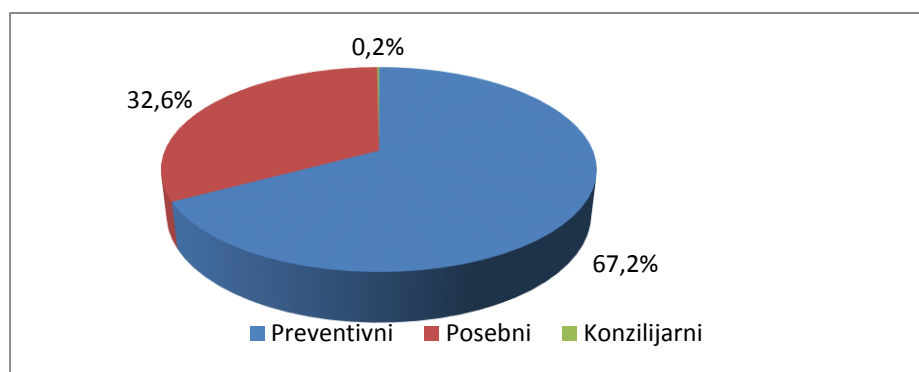
Oko ¾ (71,2%) pregleda u medicini rada bilo je kod muškaraca.

Preventivni pregledi čine 67,2% ukupnih pregleda, a 85,5% ovih pregleda obave ugovorne ordinacije.

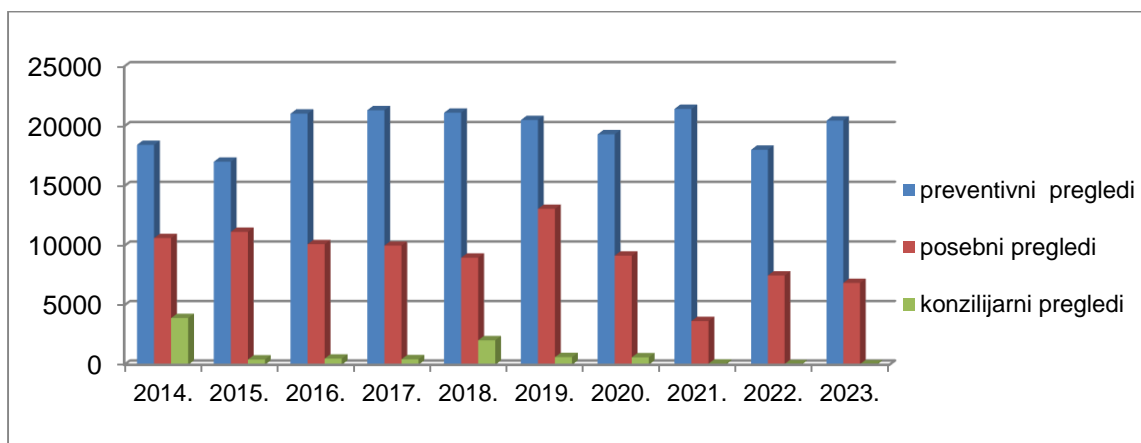
59,1% posebnih pregleda obave ugovorne ordinacije.

Tablica 3 - Pregledi u 2023. godini prema vrsti pregleda i spolu

	UKUPNO	%	Muški	%	Ženski	%
Ugovorne	27.418	100,0	18.983	69,2	8.435	30,8
Preventivni	20.477	100,0	14.123	69,0	6.354	31,0
Posebni	6.882	100,0	4.837	70,3	2.045	29,7
Konzilijarni	59	100,0	23	39,0	36	61,0
Neugovorne	8.245	100,0	6.401	78,0	1.844	22,0
Preventivni	3.484	100,0	2.977	85,4	507	14,6
Posebni	4.759	100,0	3.423	71,9	1.336	28,1
Konzilijarni	2	100,0	1	50,0	1	50,0
UKUPNO	35.663	100,0	25.384	71,2	10.279	28,8
Preventivni	23.961	100,0	17.100	71,4	6.861	28,6
Posebni	11.641	100,0	8.260	71,0	3.381	29,0
Konzilijarni	61	100,0	24	39,3	37	60,7

Slika 1 - Struktura pregleda u medicini rada u 2023. godini

Slika 2 - Rad u djelatnosti medicine rada 2014.-2023. godine (ugovorne ordinacije)

Preventivni pregledi uključuju prethodne preglede prije zaposlenja, periodične preglede za radna mjesta sa posebnim uvjetima rada, kontrolne, ciljane i sistematske preglede.

U 2023.godini obavljeno je 14.993 (lani 13.224) periodičnih, od toga 13.541 u ugovornim ordinacijama (2022.g. 12.111). Prethodnih pregleda bilo je 5.762 (lani 4.799), od toga 4.013 u ugovornim ordinacijama (2022.g. 3.724). Ugovorne ordinacije su obavile i 974 kontrolnih pregleda, 282 ostalih, 134 sistematskih i 1.533 ciljanih, dok je u neugovornim ordinacijama ovih pregleda malo (kontrolnih 8, ostalih 74, sistematskih 33 i ciljanih 168).

Gotovo 3/4 (71,4%) preventivnih pregleda u medicini rada bilo je kod muškaraca.

90,3% periodičnih i 69,7% prethodnih pregleda obavljaju ugovorne ordinacije.

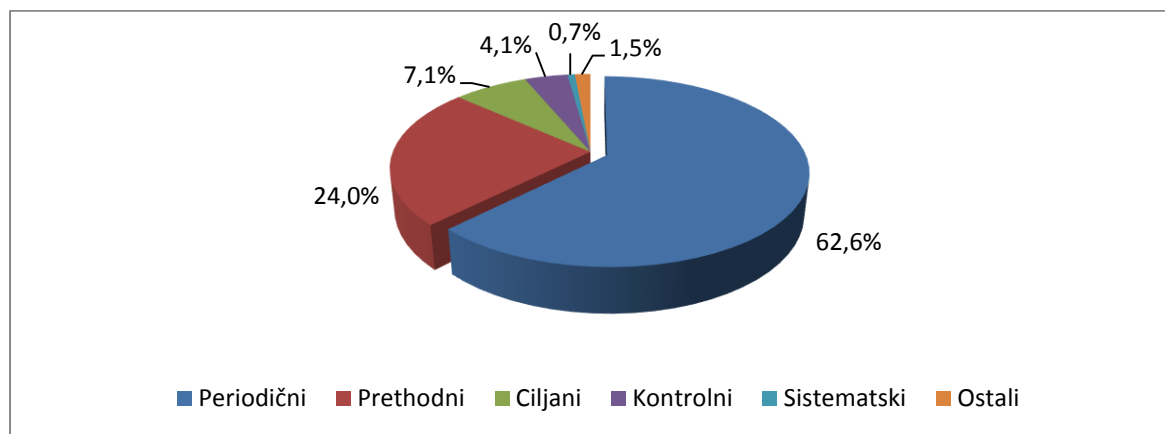
Sistematski pregledi čine samo 0,7% preventivnih pregleda, a evidentirani su većinom u ugovornim ordinacijama (80,2%).

Preventivni pregledi u IŽ čine 7,5% preventivnih pregleda u RH.

Tablica 4 - Preventivni pregledi u 2023. godini

	UKUPNO	%	Muškarci	%	Žene	%
Ugovorne:	20.477	100,0	14.123	69,0	6.354	31,0
Prethodni	4.013	100,0	2.774	69,1	1.239	30,9
Periodični	13.541	100,0	9.403	69,4	4.138	30,6
Sistematski	134	100,0	88	65,7	46	34,3
Ciljani	1.533	100,0	968	63,1	565	36,9
Kontrolni	974	100,0	713	73,2	261	26,8
Ostali	282	100,0	177	62,8	105	37,2
Neugovorne:	3.484	100,0	2.977	85,4	507	14,6
Prethodni	1.749	100,0	1.476	84,4	273	15,6
Periodični	1.452	100,0	1.331	91,7	121	8,3
Sistematski	33	100,0	10	30,3	23	69,7
Ciljani	168	100,0	94	56,0	74	44,0
Kontrolni	8	100,0	6	75	2	25
Ostali	74	100,0	60	81,1	14	18,9
UKUPNO	23.961	100,0	17.100	71,4	6.861	28,6
Prethodni	5.762	100,0	4.250	73,8	1.512	26,2
Periodični	14.993	100,0	10.734	71,6	4.259	28,4
Sistematski	167	100,0	98	58,7	69	41,3
Ciljani	1.701	100,0	1.062	62,4	639	37,6
Kontrolni	982	100,0	719	73,2	263	26,8
Ostali	356	100,0	237	66,6	119	33,4

Među preventivnim pregledima najveći udio čine periodični (62,6%), zatim prethodni pregledi (24,0%).

Slika 3 - Struktura preventivnih pregleda u medicini rada u 2023. godini

Na preventivnim pregledima 1,4% pregledanih je ocijenjeno radno nesposobnima, 9,2% sposobnima uz ograničenje, a 89,4% potpuno radno sposobnima. Kod 0,6% pregledanih utvrđeno je patološko stanje, a kod 0,3% potrebna je promjena radnog mjesta.

Tablica 5 - Preventivni pregledi u djelatnosti medicine rada u Istarskoj županiji u 2023.g.

	UKUPNO	%	Muškarci	%	Žene	%
Ukupno	23.961	100,0	17.100	100,0	6.861	100,0
Sposobni	23.619	98,6	16.830	98,4	6.789	99,0
- bez ograničenja	21.414	89,4	15.220	89,0	6.194	90,3
- uz ograničenje	2205	9,2	1.610	9,4	595	8,7
Nesposobni	342	1,4	270	1,6	72	1,0
- privremeno	326	1,4	257	1,5	69	1,0
- trajno nesposobni	16	0,1	13	0,1	3	0,0
Utvrđena patološka stanja	135	0,6	88	0,5	47	0,7
Promjena radnog mjesta	78	0,3	21	0,1	57	0,8

Na posebnim pregledima (pregledi vozača profesionalaca i amatera, pomoraca, za držanje oružja, upis u obrtnička zanimanja i ostalo) 0,7% pregledanih je ocijenjeno nesposobnima, 17,8% sposobnima uz ograničenje, a 99,3% potpuno sposobnima. Utvrđenih patoloških stanja nije bilo. Veći je udio sposobnih uz ograničenje kod žena (20,0%), nego kod muškaraca (16,9%).

Tablica 6 - Posebni pregledi u 2023.g.

	UKUPNO	%	Muškarci	%	Žene	%
Ukupno	11.641	100,0	8.260	100,0	3.381	100,0
Sposobni	11.556	99,3	8.191	99,2	3.365	99,5
- bez ograničenja	9.486	81,5	6.797	82,3	2.689	79,5
- uz ograničenje	2.070	17,8	1.394	16,9	676	20,0
Nesposobni	85	0,7	69	0,8	16	0,5
- privremeno nesposobni	74	0,6	59	0,7	15	0,4
- trajno nesposobni	11	0,1	10	0,1	1	0,0
Utvrđena patološka stanja	-	-	-	-	-	-

Posebni pregledi u IŽ čine 7,8% posebnih pregleda u RH.

Većinu konzilijarnih pregleda činili su pregledi drugih specijalista (53,4%). Ukupno je kod 7,6% pregledanih utvrđeno patološko stanje, kod 4,2% pregledanih muškaraca i kod 19,5% žena.

Tablica 7 - Konzilijarni pregledi u djelatnosti medicine rada u Istarskoj županiji u 2023.g.

	UKUPNO	Utvrđena patološka stanja	Muškarci	Utvrđena patološka stanja	Žene	Utvrđena patološka stanja
UKUPNO	341	26	264	11	77	15
Ocjena radne i zdrav. sposobnosti na zahtjev	61	20	24	10	37	10
Pregledi radi utvrđivanja profesionalne bolesti	91	6	86	1	5	5
Pregledi drugih specijalista	182	-	151	-	31	-
Ocjena za IK-u	7	-	3	-	4	-

Od dijagnostike najčešće je provođen EKG (18.676 ili 24,5%), zatim pregled vida ortoreterom (17.969 ili 23,6%), spirometrija (16.442 ili 21,6%), audiometrija (13.720 ili 18,0%). Obavljeno je 6.179 pregleda psihologa i 3.092 dinamometrija.

Patološko stanje najčešće je utvrđeno kod pregleda vida (3,2%), EKG-a (1,6%), audiometrije (0,7%) i dinamometrije (0,7%).

Tablica 8 - Funkcionalna dijagnostika u 2023.g

	UKUPNO	Utvrđeno s patološkim stanjem		MUŠKARCI	Utvrđeno s patološkim stanjem		ŽENE	Utvrđeno s patološkim stanjem	
		Broj	%		Broj	%		Broj	%
UKUPNO	76.221	1.075	1,4	58.140	827	1,4	18.081	258	1,4
EKG	18.676	294	1,6	13.990	219	1,6	4.686	75	1,6
Audiometrija	13.720	99	0,7	11.319	92	0,8	2.401	7	0,3
Ortoreter	17.969	578	3,2	13.275	434	3,3	4.694	144	3,1
Spirometrija	16.442	82	0,5	12.356	72	0,6	4.086	20	0,5
Ergometrija	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Cold-test	142	-	-	140	-	-	2	-	-
Dinamometrija	3.092	22	0,7	1.960	10	0,5	1.132	12	1,1
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kod psihologa	6.179	-	-	5.099	-	-	1.080	-	-

U svim ordinacijama medicine rada evidentirano je ukupno 23.992 bolesti i stanja.

Najčešće su evidentirane skupine dijagnoza:

- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (67,2%),*
- *bolesti oka i očnih adneksa (10,8%),*
- *bolesti cirkulacijskog sustava (4,7%),*
- *endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (4,5%)*
- *bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (3,0%) te*
- *ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (2,4%).*

U dobi do 21 godinu nakon čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (61,7%) slijede bolesti oka i očnih adneksa (17,6%), ozljede i otrovanja (4,0%), endokrine bolesti odnosno bolesti dišnog sustava (3,3%), *simptomi i znakovi* (2,7%) te bolesti mišićno-koštanog sustava (2,2%).

U dobi 22-45 godina nakon čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (73,3%), slijede bolesti oka i očnih adneksa (8,6%), endokrine bolesti (4,3%), bolesti cirkulacijskog sustava (2,7%), bolesti mišićno-koštanog sustava (2,1%) te ozljede i otrovanja (2,0%).

U dobi 46 i više godina nakon čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (61,5%) slijede bolesti oka i očnih adneksa (15,6%), bolesti cirkulacijskog sustava (7,7%), endokrine bolesti (5,0%), bolesti mišićno-koštanog sustava (4,2%) te ozljede i otrovanja (2,6%).

Tablica 9 - Skupine bolesti ili stanja evidentirane u 2023. godini po dobi

SKUPINE MKB	Ukupno		Do 21 god.		22-45 god.		46 i više god.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	23.992	100,0	2.242	100,0	11.541	100,0	10.209	100,0
I Zarazne i parazitarne bolesti	19	0,1	1	0,0	11	0,1	7	0,1
II Novotvorine	90	0,4	2	0,1	34	0,3	54	0,5
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava	102	0,4	12	0,5	59	0,5	31	0,3
IV Endokrine bolesti, bol.preh. i metabol.	1.082	4,5	75	3,3	500	4,3	507	5,0
V Duševni poremećaji i porem. ponašanja	378	1,6	29	1,3	206	1,8	143	1,4
VI Bolesti živčanog sustava	199	0,8	23	1,0	98	0,8	78	0,8
VII Bolesti oka i očnih adneksa	2.595	10,8	395	17,6	993	8,6	1.595	15,6
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	203	0,8	4	0,2	79	0,7	120	1,2
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	1.117	4,7	20	0,9	316	2,7	781	7,7
X Bolesti dišnog sustava	276	1,2	74	3,3	122	1,1	80	0,8
XI Bolesti probavnog sustava	152	0,6	3	0,1	70	0,6	79	0,8
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	82	0,3	13	0,6	49	0,4	20	0,2
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	714	3,0	49	2,2	237	2,1	428	4,2
XIV Bolesti sustava mok. i spolnih organa	84	0,4	1	0,0	21	0,2	62	0,6
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	13	0,1	9	0,4	1	0,0	3	0,0
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nevršteni drugamo	185	0,8	60	2,7	62	0,5	63	0,6
XIX Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	582	2,4	89	4,0	228	2,0	265	2,6
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav.službom	16.119	67,2	1.383	61,7	8.455	73,3	6.281	61,5

Kod muškaraca nakon *čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* (66,0%) slijede bolesti oka i očnih adneksa (10,1%), bolesti cirkulacijskog sustava (5,6%), endokrine bolesti (4,5%), ozljede i otrovanja (2,9%) te bolesti mišićno-koštanog sustava (2,8%).

Kod žena nakon *čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* (69,4%) slijede bolesti oka i očnih adneksa (12,2%), endokrine bolesti (4,6%), bolesti mišićno-koštanog sustava (3,3%), bolesti cirkulacijskog sustava (2,8%) te ozljede i otrovanja (1,4%).

Tablica 10 - Skupine bolesti ili stanja evidentirane u 2023. godini po spolu

	Muškarci	%	Žene	%
UKUPNO	15.839	100,0	8.153	100,0
I Zarazne i parazitarne bolesti	10	0,1	9	0,1
II Novotvorine	48	0,3	42	0,5
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava	46	0,3	56	0,7
IV Endokrine bolesti, bol.preh. i metabol.	710	4,5	372	4,6
V Duševni poremećaji i porem. ponašanja	286	1,8	92	1,1
VI Bolesti živčanog sustava	118	0,7	81	1,0
VII Bolesti oka i očnih adneksa	1.599	10,1	996	12,2
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	167	1,1	36	0,4
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	891	5,6	226	2,8
X Bolesti dišnog sustava	201	1,3	75	0,9
XI Bolesti probavnog sustava	131	0,8	21	0,3
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	55	0,3	27	0,3
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	444	2,8	270	3,3
XIV Bolesti sustava mok. i spolnih organa	45	0,3	39	0,5
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	10	0,1	3	0,0
XVIII Simptomi, znakovi i abnorm. klinički i lab. nalazi nevršteni drugamo	154	1,0	31	0,4
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	464	2,9	118	1,4
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav.službom	10.460	66,0	5.659	69,4

Najčešće registrirane bolesti u djelatnosti medicine rada kod muškaraca bile su: *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja* (53,6%), *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga* (11,5%), poremećaji refrakcije i akomodacije (7,2%), hipertenzivna bolest (3,9%), dijabetes melitus (2,0%), prekomjerna težina (1,8%) te bolesti intervertebralnih diskova (1,2%).

U dobi do 21 godinu najčešće su *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja* (58,1%), poremećaji refrakcije i akomodacije (13,1%), *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga* (3,5%), prekomjerna težina (3,2%), astma (1,9%), kifoza, skolioza i lordoza (1,3%) te izloženost rizičnim čimbenicima na radnom mjestu (1,3%).

U dobi 22-45 godina najčešće su *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja* (58,6%), *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga* (13,5%), poremećaji refrakcije i akomodacije (6,0%), hipertenzivna bolest (2,6%), dijabetes melitus (1,8%), prekomjerna težina (1,7%) te bolesti intervertebralnih diskova (1,0%).

U dobi 46 i više godina najčešće su *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja* (47,3%), *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga* (10,8%), poremećaji refrakcije i akomodacije (7,3%), hipertenzivna bolest (6,1%), dijabetes melitus (2,5%), prekomjerna težina (1,7%) te bolesti intervertebralnih diskova (1,6%).

Tablica 11 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2023. godini kod muškaraca po dobi

Do 21 god.	%	22-45 god.	%	46+ god.	%	Ukupno	%
<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	58,1	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	58,6	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	47,3	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	53,6
Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	13,1	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	13,5	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	10,8	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	11,5
<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	3,5	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	6,0	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	7,3	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	7,2
Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	3,2	Hipertenzivna bolest I10-I15	2,6	Hipertenzivna bolest I10-I15	6,1	Hipertenzivna bolest I10-I15	3,9
Astma (J45-J46)	1,9	Dijabetes melitus E10-E14	1,8	Dijabetes melitus E10-E14	2,5	Dijabetes melitus E10-E14	2,0
Kifoza, skolioza i lordoza (M40-M41)	1,3	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	1,7	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	1,7	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	1,8
Izloženost rizičnim čimbenicima na radnom mjestu Z57	1,3	Bolesti intervertebralnih diskova (M50-M51)	1,0	Bolesti intervertebralnih diskova (M50-M51)	1,6	Bolesti intervertebralnih diskova (M50-M51)	1,2

Najčešće registrirane bolesti u djelatnosti medicine rada kod žena bile su: *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja* (61,0%), poremećaji refrakcije i akomodacije (10,8%), *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga* (7,8%), hipertenzivna bolest (1,7%), prekomjerna težina (1,7%), poremećaji štitnjače (1,3%) te bolesti intervertebralnih diskova (1,2%).

U dobi do 21 godinu najčešći su *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja* (56,9%), poremećaji refrakcije i akomodacije (22,7%), *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga* (2,1%), prekomjerna težina (2,0%), kifoza, skolioza i lordoza (1,3%), akutne infekcije gornjega dišnog sustava (1,1%) te anemija zbog nedostatka željeza (1,0%).

U dobi 22-45 godina najčešći su *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja* (65,0%), poremećaji refrakcije i akomodacije (9,0%), *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga* (8,5%), prekomjerna težina (2,2%), dijabetes melitus (1,4%), poremećaji štitnjače (1,3%) te bolesti intervertebralnih diskova (1,2%).

U dobi 46 i više godina najčešći su *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja* (57,3%), poremećaji refrakcije i akomodacije (9,8%), *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga* (8,3%), hipertenzivna bolest (3,1%), osteoporoza i osteomalacija (1,8%), bolesti intervertebralnih diskova odnosno poremećaji štitnjače (1,5%).

Tablica 12 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2023. godini kod žena po dobi

Do 21 god.	%	22-45 god.	%	46+ god.	%	Ukupno	%
<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	56,9	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	65,0	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	57,3	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	61,0
Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	22,7	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	9,0	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	9,8	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	10,8
<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	2,1	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	8,5	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	8,3	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	7,8
Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	2,0	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	2,2	Hipertenzivna bolest I10-I15	3,1	Hipertenzivna bolest I10-I15	1,7
Kifoza, skolioza i lordoza (M40-M41)	1,3	Dijabetes melitus E10-E14	1,4	Osteoporoza i osteomalacija M80-M85	1,8	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	1,7
Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	1,1	Poremećaji štitnjače E00-E07	1,3	Bolesti intervertebralnih diskova M50-M51	1,5	Poremećaji štitnjače E00-E07	1,3
Anemija zbog nedostatka željeza D50	1,0	Bolesti intervertebralnih diskova M50-M51	1,2	Poremećaji štitnjače E00-E07	1,5	Bolesti intervertebralnih diskova M50-M51	1,2

2.12. MENTALNO ZDRAVLJE, PREVENCIJA I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI

U 2023. godini Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti NZZJZIŽ registrirala je 2.322 korisnika (lani 2.259), 29,5% korisnika zbog konzumacije ili ovisnosti o drogama te 70,5% korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje. U sklopu navedenog radilo se također i s 481 roditelja i članova obitelji (392 zbog problema mentalnog zdravlja i 89 zbog problema s drogom).

U odnosu na prethodnu godinu Služba je ukupno imala veći broj korisnika za 2,8 % (uključeni članovi obitelji).

Više od 3/4 korisnika je s prebivalištem na Puljštini.

Tablica 1 - Broj korisnika usluga od 2019.-2023. godine prema mjestu stanovanja

Mjesto stanovanja*	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	
					Broj	%
Ukupno	1.248	1.239	1.403	1.654	1.841	100,0
Pula	1.001	1.013	1.131	1.314	1.485	80,7
Labin	80	64	90	107	113	6,1
Rovinj	53	33	53	52	52	2,8
Poreč	31	31	29	30	37	2,0
Pazin	18	29	33	62	72	3,9
Umag, Buje, Buzet	21	23	34	38	27	1,5
Istra ukupno	1.204	1.193	1.370	1.603	1.786	97,0
Ostale županije	41	42	27	45	55	3,0
Stranci	3	4	6	6	-	-

*bivše općine, odnosno općine oko gradova

Broj osoba koje su se javile u Službu zbog konzumacije ili ovisnosti o drogama gotovo je jednak kao i 2022. godine, kao i broj opijatskih ovisnika. Unatoč manjim oscilacijama ipak možemo reći da postoji trend smanjivanja broja novoevidentiranih heroinskih ovisnika, a oni već registrirani su starije životne dobi, kada se kao posljedica uzimanja droga javljaju različiti zdravstveni problemi. Svake godine nažalost premine desetak ovisnika. Najveći udio u broju korisnika zbog zlouporabe droga čine heroinski ovisnici (79,4%). Broj korisnika koji su došli u Službu zbog zlouporabe marihuane (37) nešto je manji u odnosu na prethodnu godinu (51).

U 2023.g. broj korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje nastavio se povećavati i veći je od broja korisnika koji su dolazili zbog problema s drogom.

Broj korisnika koji su došli zbog problema mentalnog zdravlja veći je za 17,4% u odnosu na 2022.godinu, što govori o povećanoj potrebi koja postoji u zajednici za ovom vrstom usluge.

U promatranom petogodišnjem razdoblju (2019.-2023.) vidljiv je trend pada broja korisnika koji dolaze zbog droge.

Tablica 2 - Broj korisnika usluge prema vrsti droga i u savjetovalištu od 2019.-2023g.

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Sve droge	585	532	548	549	544
Heroin	475	435	442	430	432
Marihuana	56	48	41	51	37
Ecstasy	1	1	3	1	2
Kokain	8	8	11	7	12
Amfetamin	20	18	28	33	35
Benzodiazepini	3	-	1	1	-
Buprenorfin	8	5	9	9	9
Metadon	13	16	12	15	16
Tramadol	1	1	-	2	1
Savjetovalište za mentalno zdravlje	663	707	855	1.105	1.297
UKUPNO	1.248	1.239	1.403	1.654	1.841

Broj novoevidentiranih ovisnika o heroinu (6) manji je za 16 osoba u odnosu na 2022. godinu (22). S područja Puljštine najviše je ukupno novoevidentiranih osoba (79,2%), a najveći broj novoevidentiranih heroinskih ovisnika također je iz Pule (50,0%).

Broj novoevidentiranih korisnika u 2023. godini veći je za 7,4% u odnosu na prethodnu godinu.

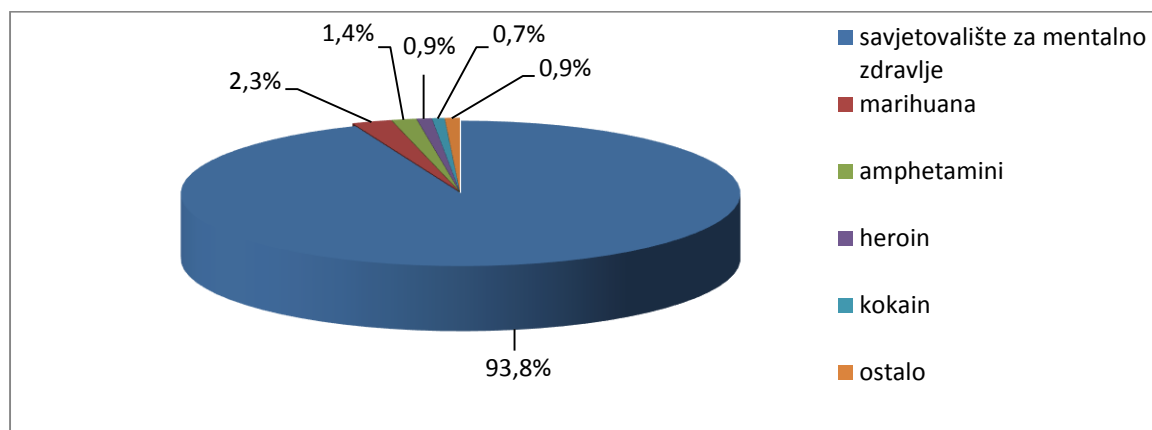
Većina (79,2 %) novih korisnika je s prebivalištem na Puljštini.

Tablica 3 - Broj novoevidentiranih korisnika u 2023. godini prema mjestu stanovanja

Mjesto stanovanja*	Broj novih korisnika	%	Broj novih heroinskih korisnika	Udio (%)
Ukupan broj	697	100,0	6	100,0
Pula	552	79,2	3	50,0
Poreč	14	2	1	16,7
Labin	27	3,9	-	-
Rovinj	25	3,6	-	-
Umag, Buje, Novigrad	9	1,3	-	-
Pazin	38	5,4	-	-
Istra ukupno	665	95,4	4	66,7
Ostale županije	30	4,3	2	33,3
Stranci	2	0,3	-	-

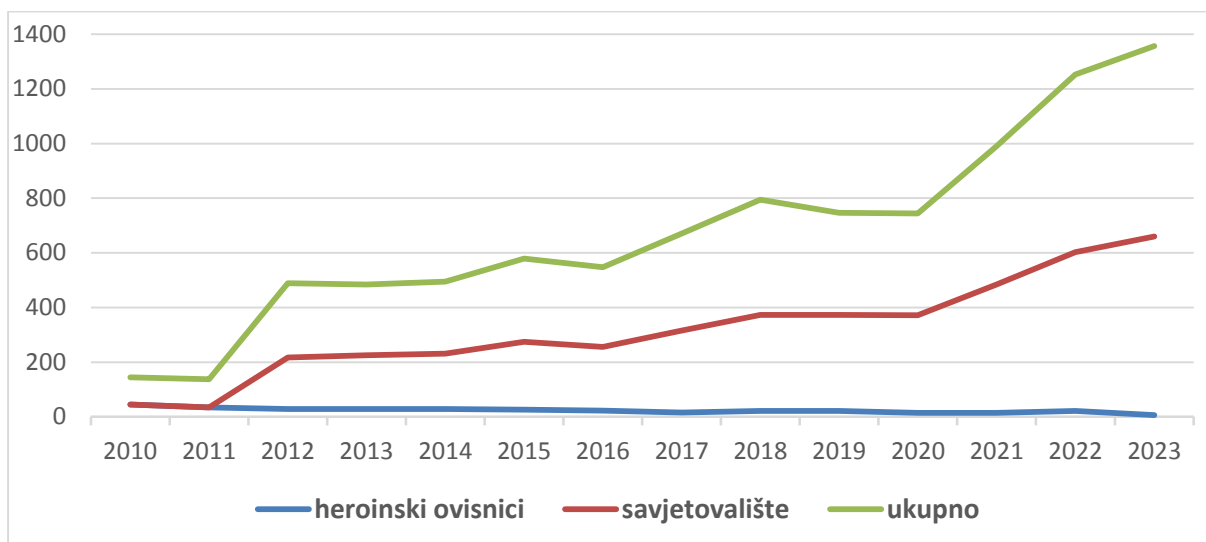
* bivše općine odnosno područja oko gradova

Najveći udio novoevidentiranih čine korisnici savjetovališta za mentalno zdravlje (93,8%), a slijedi marihuana (2,3%), amfetamin (1,4%), heroin (0,9%) i kokain (0,7%).

Slika 1 - Struktura novoevidentiranih osoba u 2023. godini prema vrsti droga

U promatranih 14 godina vidljiv je trend rasta novih korisnika i trend pada broja novoevidentiranih heroinskih ovisnika.

Slika 2 - Broj novoevidentiranih osoba od 2010. do 2023. godine

Svi ovisnici i konzumenti droga bili su uključeni u neki oblik individualnog, partnerskog, obiteljskog savjetovanja ili psihoterapije, ovisno o njihovoj motivaciji i potrebama. Također, u slučaju potrebe ordinirana je medikamentozna terapija i provođen je nadzor nad uzimanjem terapije. Članovi obitelji uključeni su u individualno, partnersko, obiteljsko ili grupno savjetovanje ili psihoterapiju. Kroz medikamentoznu terapiju, savjetodavni i psihoterapijski rad utjecalo se na smanjenje recidiva, smanjenje smrtnosti zbog predoziranja, smanjenje sekundarnog kriminaliteta te poboljšanje kvalitete života ovisnika i njihovih obitelji.

Od početka rada (veljača 1996. godine) do kraja 2023. godine evidentirano je ukupno 7.288 korisnika, 43,8% zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari (2.927 osoba) i 56,2% (4.361) zbog različitih problema s područja mentalnog zdravlja.

Prikupljaju se podaci o liječenim ovisnicima te provjeravaju oni koji se duži period nisu javljali u Službu.

Prikupljanjem podataka o liječenim ovisnicima koji se više ne javljaju u Službu provjerava se uspješnost liječenja te poboljšava skrb o onim ovisnicima koji imaju neku vrstu problema kako bi smanjili razvoj negativnih posljedica na njihovo psihofizičko stanje.

Tablica 4 - Ukupan broj evidentiranih osoba i heroinskih ovisnika od 2021. do 2023. godine prema mjestu stanovanja

Mjesto stanovanja*	Ukupan broj evidentiranih osoba						Ukupan broj heroinskih ovisnika					
	2021.		2022.		2023.		2021.		2022.		2023.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Ukupan broj	5.929	100,0	6.578	100,0	7.288	100,0	1.702	100,0	1.724	100,0	1.730	100,0
Pula	4.313	72,7	4.815	73,0	5.357	73,5	994	58,4	1.002	58,1	1.005	58,1
Labin	289	4,9	328	5,0	355	4,9	109	6,4	109	6,3	109	6,3
Rovinj	240	4,0	261	4,0	286	3,9	94	5,5	96	5,6	96	5,5
Poreč	203	3,4	215	3,3	229	3,1	105	6,2	105	6,1	106	6,1
Pazin	126	2,1	163	2,5	201	2,8	26	1,5	26	1,5	26	1,5
Buje, Buzet, Novigrad, Umag	154	2,6	171	2,6	180	2,5	67	3,9	70	4,1	70	4,0
Istra	5.325	89,8	5.940	90,4	6.618	90,8	1.395	81,9	1.408	81,7	1.412	81,6
Ostale županije	521	8,8	550	8,3	580	8,0	230	13,5	235	13,6	237	13,7
Inozemstvo	83	1,4	88	1,3	90	1,2	77	4,5	81	4,7	81	4,7

*bivše općine odnosno područja oko gradova

Tablica 5 - Ukupan broj evidentiranih od 2016.-2023. godine prema vrstama droge

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	
								Broj	%
Sve droge	2.550	2.609	2.677	2.729	2.767	2.816	2.884	2.927	100,0
Heroin	1.618	1.634	1.654	1.673	1.688	1.702	1.724	1.730	59,1
Metadon	13	16	17	18	19	19	21	25	0,9
Marihuana	705	731	762	784	797	813	839	855	29,2
Ecstasy	66	66	66	66	67	68	68	70	2,4
Kokain	39	43	44	47	49	55	56	61	2,1
Amfetamin	80	89	104	111	117	129	143	153	5,2
Tablete	26	27	27	27	27	27	28	28	1,0
Halucinogeni, ljepilo	3	3	3	3	3	3	3	3	0,1
Savjetovalište za mentalno zdravlje	1.310	1.609	1.960	2.297	2.656	3.126	3.707	4.361	60,0
UKUPNO	3.860	4.218	4.637	5.026	5.423	5.942	6.591	7.288	100,0

Tijekom 2023. godine u Službi je testirano 57 osoba na krvno prenosive bolesti (hepatitis B, hepatitis C, HIV i sifilis). Sve osobe testirane na hepatitis B bile su negativne. Od 57 osoba testiranih na hepatitis C, 18 je pozitivnih, a 39 negativnih rezultata. Pozitivnih rezultata na testu, od 57 testiranih osoba, za HIV i sifilis (TPHA) nema. U suradnji s OB Pula, IDZ-om i tvrtkom ABBVI koja proizvodi lijek za HCV Služba kontaktira i upućuje ovisnike na obradu kako bi započeli s liječenjem. Tijekom 2023. godine 28 osoba je upućeno u OB Pula na obradu za C hepatitis, od tog broja antivirusnom terapijom liječene su 22 osobe.

Ukoliko usporedimo ove podatke s 2018. godinom, kada se interferonom liječilo 5 ljudi u odnosu na 2023., kada je liječeno 22 osoba možemo zaključiti da je novi lijek i nova vrsta suradnje dovela do povećanja broja liječenih osoba za gotovo 5 puta.

Dugogodišnjom provedbom testiranja na krvlju prenosive bolesti, cijepljenjem negativnih na HBV i motiviranjem pozitivnih na HCV na liječenje, utječe se na smanjenje broja oboljelih od hepatitisa i HIV-a.

Tablica 6 - Testiranje ovisnika na hepatitis B, C, HIV i sifilis

	Broj testiranih	Broj pozitivnih
HBV	57	-
HCV	57	18
HIV	57	-
sifilis	57	-

U Službi se provodi i program resocijalizacije ovisnika koji su završili neki od programa odvikavanja u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu te ovisnika koji u izvanbolničkom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju. U 2023. godini 4 liječena ovisnika obuhvaćena su Projektom. Svi su zainteresirani za više različitih mjera aktivne politike zapošljavanja. Dvije osobe su se željele zaposliti putem mjera javnih radova, a jedna od njih je i zaposlena putem navedene mjere.

Relativno mali broj ovisnika uključen je u program iz razloga što nije bilo moguće ostvariti zaposlenje preko programa zbog nezainteresiranosti poslodavaca, nedostatka financijskih sredstava pri ministarstvu za podršku ovog programa u smislu financiranja doškoloavanja i prekvalifikacije. Također, za pacijente je demotivirajuća i duga procedura.

U program resocijalizacije liječenih ovisnika uključena su 4 korisnika zbog nezainteresiranosti poslodavaca i nedostatka financijskih sredstava za podršku doškoloavanja i prekvalifikacije.

Tablica 7 - Resocijalizacija liječenih ovisnika u 2023. godini

Usluge	Broj osoba
Zaposlena	1
Zainteresirani za različite mjere zapošljavanja	3
UKUPNO usluga	4

U Službi radi Savjetovalište za trudnice ovisnice i roditelje ovisnike. Kroz savjetovalište za trudnice prati se apstinencija trudnica od uzimanja droga, daju se informacije o štetnom utjecaju uzimanja droga na razvoj djeteta te o utjecaju uzimanja supstitucijske terapije na porod i mogućnosti razvoja sindroma ustezanja kod novorođenčeta. Ukupno se u savjetovalište javilo 27 osoba.

Kroz rad savjetovališta za trudnice ovisnice i roditelje ovisnike obuhvaćeno oko 15% ovisnika koji su ujedno i roditelji.

Tablica 8 - Rad Savjetovališta za trudnice ovisnice i roditelje ovisnike u 2023. godini

	Broj osoba
Trudnica ovisnica	1
Ovisnice koje imaju malu djecu	8
Očevi ovisnici koji imaju malu djecu	18
UKUPNO roditelja	27

U Službi se posredovalo za osobe u ostvarivanju prava iz područja socijalne skrbi (suradnja sa socijalnom skrbi, Crvenim križem i Gradom Pula), u ostvarivanju zdravstvenog i dopunskog osiguranja te ostvarivanja drugih prava na zdravstvenu zaštitu (HZZO), uz status osiguranika (HZMO), pružena pomoć pri izradi osobnih dokumenata i ostale dokumentacije (MUP, matični ured). Kontaktirani su liječnici radi pronalaženja liječnika obiteljske medicine te Zavod za zapošljavanje. Također se radilo s beskućnicima, praćene su osobe koje su aktivne u Udruzi UZPIRO. Pratilo se osobe koje su izašle iz zatvora i komune te su osobe upućivane u komunu.

Tablica 9 - Posredovanja radi ostvarivanja prava i praćenje korisnika

	Broj osoba
Posredovanje za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi – suradnja s CZSS	80
Posredovanje za ostvarivanje pomoć u hrani i odjeći – Crveni križ	2
Rad s beskućnicima	12
Ostvareno zdravstveno osiguranje kroz posredovanje Službe	70
Posredovanje u ostvarivanju prava na zdravstveno osiguranje po drugoj osnovi i dopunsko zdravstveno osiguranje	12
Posredovanje vezano uz izradu osobnih dokumenata – suradnja s MUP - om	10
Suradnja s Uredom za probaciju	14
Kontaktiranje s liječnicima radi pronalaženja liječnika obiteljske medicine	14
Praćenje osoba koje su aktivne u udrugama UZPIRO	2
Suradnja s udrugom Institut – prenočište i odlazak u komunu	12
Praćenje osoba koje su izašle iz zatvora	18

Najveći broj korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje dolazi iz Pule i njene okolice – 81,1 %.

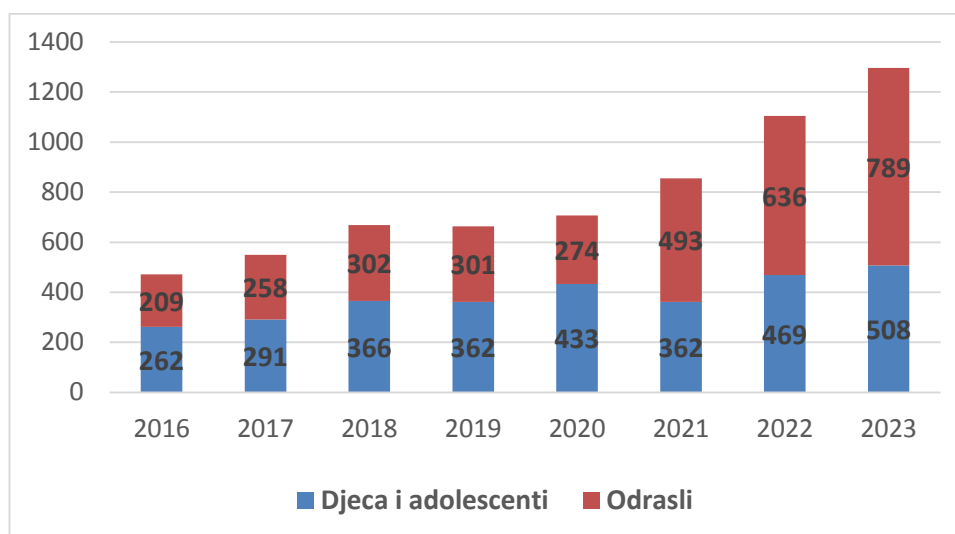
Tablica 10 - Broj korisnika usluga savjetovališta za mentalno zdravlje od 2020. do 2023. godine prema mjestu stanovanja

Mjesto stanovanja*	2020.		2021.		2022.		2023.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Pula	603	85,2	713	83,5	896	81,1	1.052	81,1
Labin	18	2,5	36	4,2	61	5,5	60	4,6
Poreč	14	1,9	14	1,6	19	1,7	23	1,8
Rovinj	17	2,4	36	4,2	33	3	37	2,9
Pazin	20	2,8	26	3,0	53	4,8	68	5,2
Umag, Novigrad, Buje	8	1,1	14	1,6	13	1,2	13	1
Ostale županije	23	3,3	16	1,9	30	2,7	44	3,4
Stranci	4	0,5	-	-	-	-	-	-
Ukupno	707	100,0	855	100,0	1.105	100,0	1.297	100

*bivše općine, odnosno općine oko gradova

Prema dobi najveći udio korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje čine odrasli (60,8%), dok djeca i adolescenti čine 39,2%.

U odnosu na prošlu godinu, udio djece i adolescenata u ukupnom broju korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje, kao i udio odraslih korisnika ostao je uglavnom isti.

Slika 3 - Korisnici savjetovališta za mentalno zdravlje prema dobnim skupinama

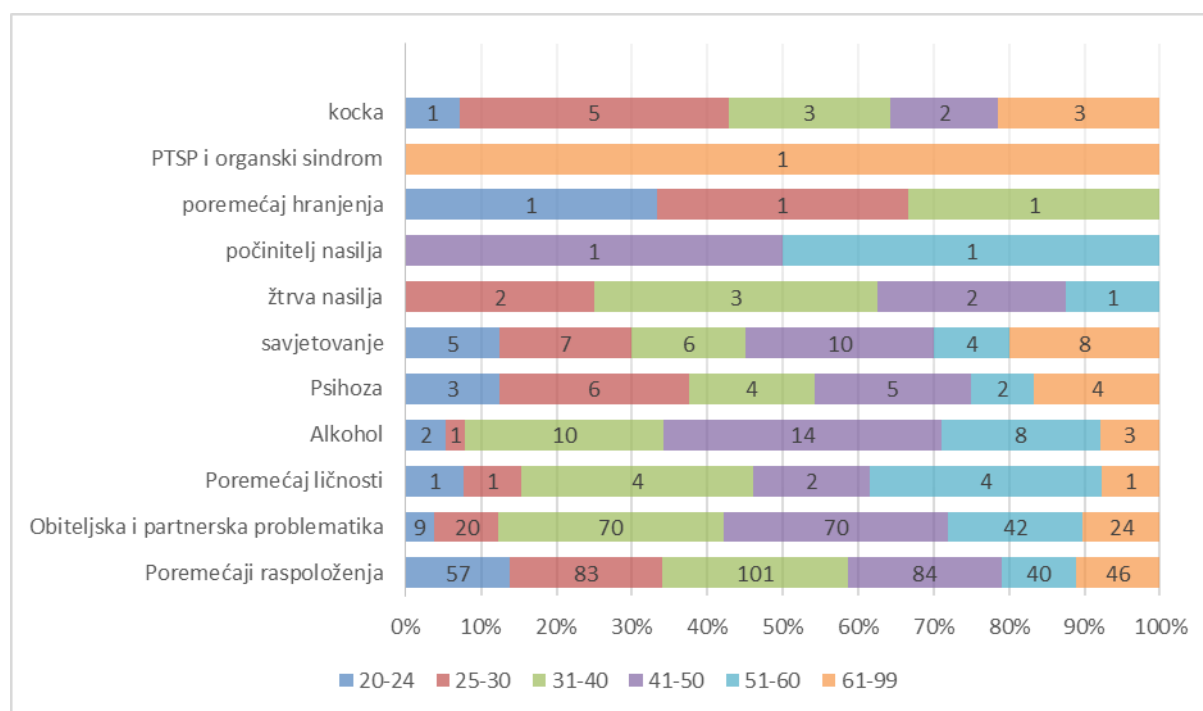
Najveći udio odraslih osoba (52,1%) potražio je pomoć zbog poremećaja raspoloženja, anksioznih poremećaja i reaktivnih stanja, slijede osobe koje su potražile pomoć zbog obiteljskih i partnerskih problema (29,8%), savjetovanja (5,1%), alkohola (4,8%) te zbog psihoza (3,0%). Najzastupljenije dobne skupine među odraslim korisnicima su od 31 do 50 godina starosti (49,7% odraslih korisnika).

Sve odrasle osobe koje su potražile pomoć radi problema s područja mentalnog zdravlja, bile su uključene u neki oblik individualnog, partnerskog, obiteljskog i grupnog savjetovanja ili psihoterapije, ovisno o njihovim potrebama i motivaciji. Kroz terapijski rad nastojalo se utjecati na povećanje sposobnosti za savladavanje kriznih stanja i životnih

zahtjeva, bolje uklapanje u okolinu, učinkovitije rješavanje problema, sprječavanje nastanka mentalnog poremećaja i bržu i uspješniju rehabilitaciju osoba s mentalnim poremećajem.

Tablica 11 - Problemi zbog kojih u savjetovalište za mentalno zdravlje dolaze odrasli

Vrsta problema	Dob						Ukupno	
	20-24	25-30	31-40	41-50	51-60	61-99	Broj	%
Poremećaji raspoloženja, anksiozni poremećaji, reaktivna stanja	57	83	101	84	40	46	411	52,1
Obiteljska i partnerska problematika	9	20	70	70	42	24	235	29,8
Poremećaji osobnosti	1	1	4	2	4	1	13	1,6
Alkohol	2	1	10	14	8	3	38	4,8
Psihoza	3	6	4	5	2	4	24	3
Savjetovanje	5	7	6	10	4	8	40	5,1
Žrtva nasilja	-	2	3	2	1	-	8	1
Počinitelj nasilja	-	-	-	1	1	-	2	0,3
Poremećaj hranjenja	1	1	1	-	-	-	3	0,4
Kocka	1	5	3	2	-	3	14	1,8
PTSP i organski sindrom	-	-	-	-	-	1	1	0,1
Ukupno	79	126	202	190	102	90	789	100,0
%	10,0	16,0	25,6	24,1	12,9	11,4	100,0	

Slika 4 – Raspodjela korisnika odrasle dobi po problemima zbog kojih se javljaju i po dobnim skupinama

Najveći udio djece i adolescenata dolazi zbog emocionalnih poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji te adolescentskih kriza (84,8%), slijede poremećaji u ponašanju (4,3%) te

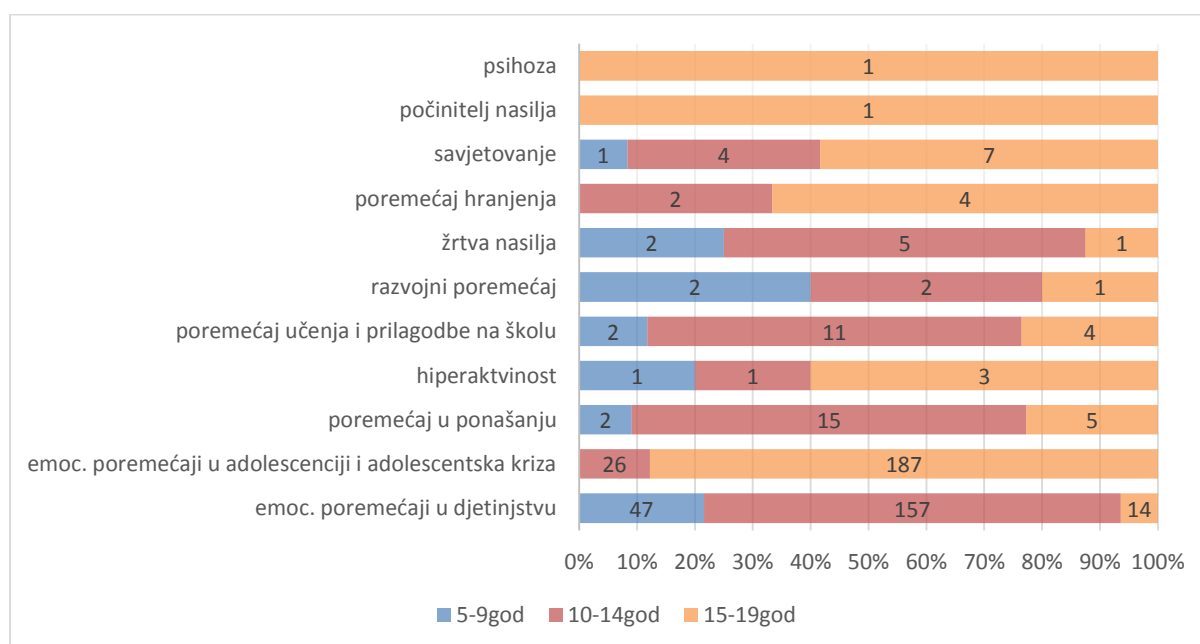
poremećaji učenja i prilagodbe na školu (3,3%). Među djecom i adolescentima najbrojniji su bili korisnici u dobi od 15- 19 godina starosti (43,9%) i 10-14 godina (44,9%).

U savjetovalište za mentalno zdravlje samo zbog jednokratnog savjetovanja (bez emocionalnih problema) došlo je 5,1% odraslih korisnika i 2,4% djece i adolescenata.

Sva djeca i adolescenti koji su potražili pomoć radi problema s područja mentalnog zdravlja, bili su uključeni u neki oblik individualnog ili obiteljskog savjetovanja ili psihoterapije, ovisno o njihovim potrebama. Kroz terapijski rad nastojalo se utjecati na povećanje sposobnosti za savladavanje kriznih stanja, zdravo odrastanje, bolje uklapanje u okolinu i sprječavanje nastanka mentalnog poremećaja.

Tablica 12 - Problemi zbog kojih u savjetovalište za mentalno zdravlje dolaze djeca i adolescenti

Vrsta problema	Dob			Ukupno	
	5 - 9	10 - 14	15 -19	Broj	%
Emocionalni poremećaji u djetinjstvu	47	157	14	218	42,9
Emocionalni poremećaji u adolescenciji i adolescentska kriza	-	26	187	213	41,9
Poremećaj u ponašanju	2	15	5	22	4,3
Hiperaktivnost	1	1	3	5	1,0
Poremećaj učenja i prilagodbe na školu	2	11	4	17	3,3
Razvojni poremećaj	2	2	1	5	1,0
Žrtva nasilja	2	5	1	8	1,6
Poremećaj hranjenja	-	2	4	6	1,2
Savjetovanje	1	4	7	12	2,4
Počinitelj nasilja	-	-	1	1	0,2
Psihoza	-	-	1	1	0,2
Ukupno	57	223	228	508	100,0
%	11,2	43,9	44,9	100,0	

Slika 5 – Raspodjela korisnika mlađe dobi po problemima zbog kojih se javljaju i po dobnim skupinama

Tijekom 2023. godine provedeno je trijažno psihologijsko testiranje u 7 pulskih osnovnih škola. U testiranju je sudjelovao 178 učenika 5. razreda. Kroz provedbu trijažnog psihologijskog testiranja u osnovnim školama prepoznata su djeca koja imaju poteškoća te je dana preporuka da se uključe u tretman kako bi se prevenirao nastanak težih poremećaja. Na ovaj način ojačani su resursi škola i poboljšana suradnja.

Također, organizirano je predavanje „Emocionalne teškoće u dječjoj dobi – predavanje i podrška za djelatnike škola“ u osnovnim školama koje nemaju zaposlenog psihologa. Na predavanjima je prisustvovala 71 osoba.

Tijekom 2023. godine, uz financijsku podršku Grada Pule i Grada Vodnjana, u 9 srednjih škola i 1 osnovnoj školi provodio se Projekt „Zajedno za zdravo odrastanje – interaktivna predavanja za roditelje i tribine za učenike“. Svrha tribina bila je educirati sudionike o utjecaju droga na ljudski mozak i ponašanje, koji su rizici za psihofizičko zdravlje čovjeka te kako izgleda razvoj i liječenje bolesti ovisnosti. Pored toga, cilj je bio otvoreno diskutirati o problematici ovisnosti, ponuditi djeci i mladima znanstveno utemeljene činjenice koje su često skrivene iza uobičajenih mitova koji se mogu naći u medijima. Na tribinama je sudjelovalo 261 učenika. Za 58 roditelja održano je predavanje. Svrha predavanja za roditelje bila je educirati ih o novim drogama koje se mogu naći na tržištu, često se i legalno mogu kupiti u tzv. smart shopovima i preko interneta, a rizici koje te stvari nose nisu još u potpunosti jasni. Drugi dio predavanja tiče se obiteljskih odnosa i odgojnih obrazaca koji znatno mogu doprinijeti rizičnom ponašanju djeteta, prepoznavanja ranih znakova uzimanja droga i konkretnih savjeta što učiniti ukoliko roditelji saznaju da njihovo dijete eksperimentira s drogama.

Javnom akcijom i prigodnim programom, zajedno sa suradnicima iz brojnih institucija i udruga obilježen je Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa droga. Povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti, u suradnji s različitim partnerima, organizirana je utrka osnovnoškolaca. Tijekom utrke, učenici su nosili poruke protiv droge koje su osmislili učenici sedmih i osmih razreda osnovnih škola. Na utrci je sudjelovalo 170 učenika. U ovom periodu održane su tri predstave pod nazivom „Boca istine“ na temu štetnog utjecaja konzumacije alkohola. Na predstavama „Boca istine“ sudjelovalo je 323 srednjoškolaca. Održan je webinar na temu „Mentalno zdravlje i psihodinamika nasilja“. Gost predavač bio je prof. Darko Marčinko. Predavanje je slušalo 136 osoba. Održan je webinar na temu „Identitet kod djece i adolescenata“. Gošća predavačica bila je prof. Mirjana Graovac. Predavanje je slušalo 178 osoba. Održan je webinar „Kockanje adolescenata – skrivena ovisnost?“, Gošća predavačica bila je izv. Prof. dr. sc. Dora Dodig Hundrić s Edukacijsko – rehabilitacijskog fakulteta. Predavanje je slušalo 97 osoba.

Održana je i trodnevna edukacija za djelatnike škola pod nazivom „POMOZI DA“. Sudjelovalo je 17 osoba.

Također, djelatnici Službe održali su predavanja na različitim skupovima u suradnji s drugim institucijama. Tijekom 2023. godine psiholog u Službi održao je predavanje na temu „Mentalno zdravlje – aktualno stanje i izazovi“ na skupu u organizaciji Grada Pule. Prisustvovalo je 30 osoba. Također, održano je i predavanje na temu „Utjecaj tjelesne aktivnosti na mentalno zdravlje“, na kojem je prisustvovalo 35 osoba. Psiholog Službe sudjelovao je na okruglom stolu na temu vršnjačkog nasilja u organizaciji djelatnika MUP – a i na okruglom stolu kojeg je organizirao Savjet mladih Istarske županije povodom Svjetskog dana mladih na temu problema mentalnog zdravlja i konzumacije droga kod mladih. U dva navrata održano je predavanje za učenike Medicinske škole i Talijanske škole na temu upoznavanja s radom Službe i s najčešćim poteškoćama mentalnog zdravlja mladih, na kojima je sudjelovalo 23 učenika. Psiholog iz Službe je sudjelovao na okruglom stolu pod nazivom „Ovisnost svakodnevnog života“ u organizaciji Zdravog Grada Poreča. Održao je

predavanje na temu „Štetnost duhana i duhanskih proizvoda“ na skupu voditelja školskih preventivnih programa, sudjelovalo je 50 osoba. Također, psiholozi iz Službe sudjelovali su na okruglom stolu na temu ovisnosti kojeg je organizirala Medicinska škola Pula, na kojem je sudjelovalo 43 sudionika. Psiholog iz Službe sudjelovao je u panel raspravi na temu sankcioniranja konzumenata marihuane i izricanja posebne obaveze liječenja i savjetovanja u organizaciji HZJZ – a koja je bila namijenjena sudcima, policiji i djelatnicima Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti. Održano je predavanje na temu „Štetnost duhana i duhanskih proizvoda – novi trendovi kod mladih“ na skupu održanom povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti u organizaciji Grada Pule.

Tijekom trajanja pandemije djelatnici u zdravstvu bili su pod povećanim pritiskom. Bili su suočeni s gubicima ljudskih života, mogućnošću zaraze i obolijevanja te izloženi velikom obimu posla i nedostatku kadra. Sve ovo utjecalo je na iscrpljenost i mogućnost sagorijevanja na poslu pa se djelatnici u zdravstvu izdvajaju kao rizična skupina. Iz ovog razloga osmišljen je program pružanja psihološke podrške za djelatnike u zdravstvu. Kroz ovaj program održana su dva ciklusa radionica koji su se sastojali od 5 modula. Moduli su organizirani tako da se teme provlače kroz interaktivne igre, teoretske postavke i razmjenu iskustva, a obuhvatile su potrebe i cjelokupno ponašanje, komunikaciju i komunikacijske vještine, odgovornost i autoritet, mentalno zdravlje, stres i burnout. Ukupno je obuhvaćeno 22 djelatnika Istarskih domova zdravlja. Također, 35 djelatnika u zdravstvu i 16 članova njihovih obitelji uključilo se u različite oblike psihoterapije ili savjetovanja.

Ukupno su na tribinama, predavanjima, webinarima i predstavama sudjelovale 1.344 osobe.

Tablica 13 - Broj predavanja i sudionika u 2023.g.

	Učenici	Roditelji	Stručnjaci
Webinar „Mentalno zdravlje i psihodinamika nasilja“ – prof. Marčinko	-	-	136
Webinar „Identitet kod djece i adolescenata“ – prof. Graovac	-	-	178
Webinar “Kockanje adolescenata – skrivena ovisnost?” – prof. Dodig Hundrić	-	-	97
Emocionalne teškoće u dječjoj dobi - predavanje i podrška za djelatnike škola	-	-	71
Trodnevna edukacija „POMOZI DA“	-	-	17
Predstava „Boca istine“	323	-	-
Tribina „Zajedno za zdravo odrastanje“	261	58	-
Štetnost duhana i duhanskih proizvoda	-	-	50
Mentalno zdravlje – aktualno stanje i izazovi	-	-	30
Utjecaj tjelesne aktivnosti na mentalno zdravlje	-	-	35
Upoznavanje s radom Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti	23	-	-
Okrugli stol na temu ovisnosti	4	8	31
Radionice za djelatnike u zdravstvu	-	-	22
UKUPNO	611	66	667

Tablica 14 - Vrste i broj usluga u Službi u 2023. godini

Usluga	Šifra	Ukupno
Prvi pregled	11011	396
Kontrolni pregled	11012	458
Intervju	99001	503
Ispunjavanje Pompidou upitnika	99007	544
Individualni savjetovanišni tretman	99004	1.482
Rad na modifikaciji ponašanja	99002	5.344
Obiteljski savjetovanišni tretman	99005	217
Prva ambulantna psihijatrijska obrada	11021	470
Ponovni ambulantni psihijatrijski pregled	11022	2.827
Psihoterapija-površinska	96090	3
Psihoterapija ponašanja	96190	3.130
Grupna psihoterapija s koterapeutom	96401	337
Obiteljska psihoterapija (članovi obitelji ili partner zajedno s konzumentom ili ovisnikom)	96100	410
Grupna obiteljska psihoterapija (više različitih obitelji)	96400	733
Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba ovisnika	99008	223
Zdravstveno – socijalna intervencija	99500	1.707
Savjet telefonom	99006	738
Uzimanje kapilarne krvi	19141	58
Uzimanje urina	19150	823
Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita	22586	4.783
Testiranje iz kapilarne krvi na HIV, HCV, HBV i sifilis	25570	245
Interpretacija rezultata testiranja urina na alkohol	21796	435
Izdavanje liječničke potvrde	91401	984
Izvještaji za Centar za socijalnu skrb, Općinsko državno odvjetništvo, Prekršajni sud i Povjereniku Suda za zaštitni nadzor	99615	180
Predavanja, tribine, radionice, okrugli stolovi, seminari		17
Provedba javnozdravstvene akcije		1
Usmeno i pismeno priopćenje za medije		10
Sudjelovanje u radijskim i TV emisijama		5
Broj osoba (ovisnici, konzumenti i mentalno zdravlje)		1.841
Broj ostalih osoba (obitelj, prijatelji, partner)		481